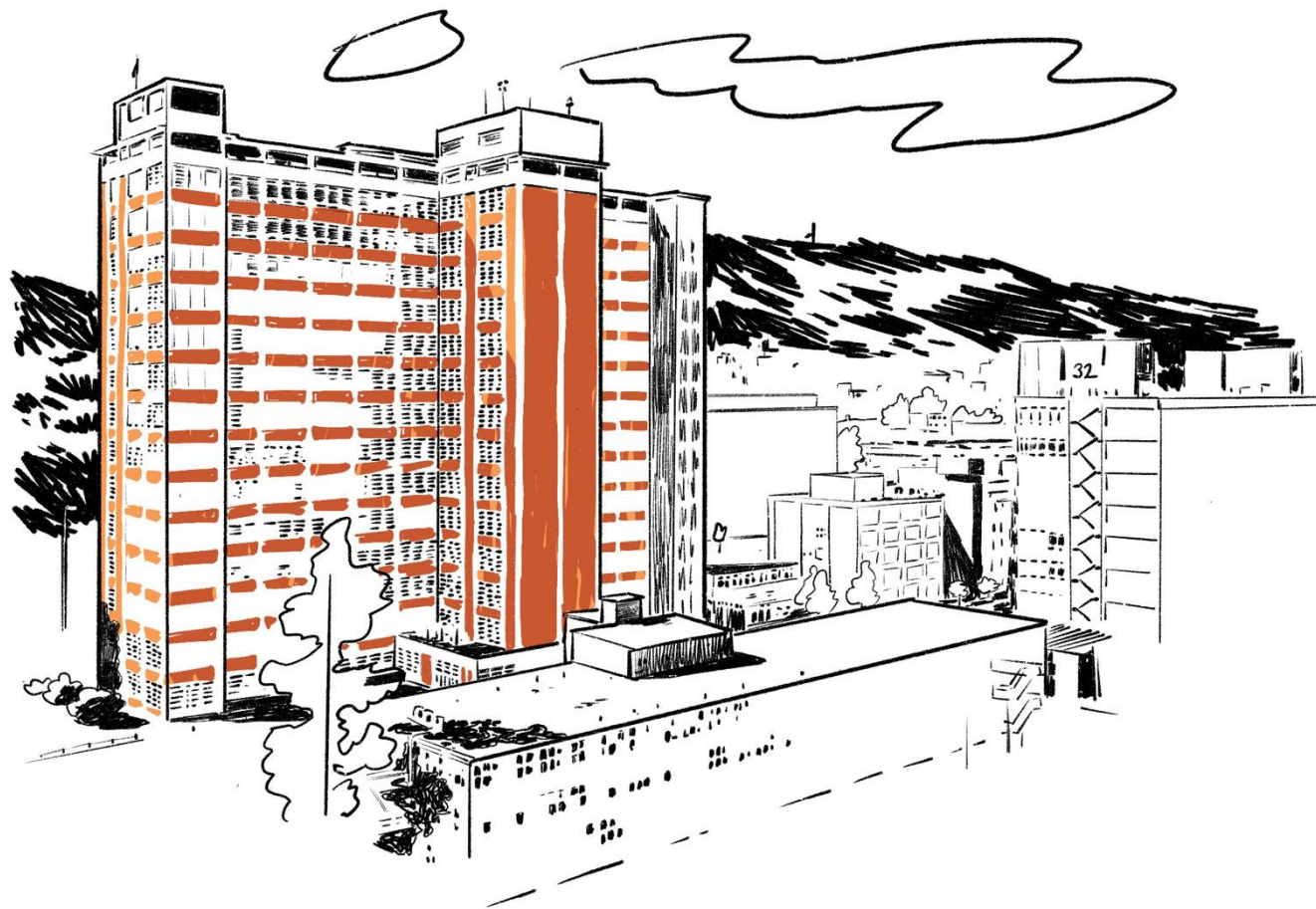

Analýza financování kultury města Zlína

**Analýza
financování
kultury
města Zlína**

Objednatel:

Statutární město Zlín

náměstí Míru 12, 760 01 Zlín

IČO: 00283924

DIČ: CZ00268810

Odpovědná osoba: Ing. Eva Ryndová, vedoucí Odboru kultury a památkové péče Magistrátu města Zlín

Zpracovatel:

ONplan lab, s.r.o.

Karmelitská 379/18, Malá Strana (Praha 1), 118 00

IČO: 03481387

DIČ: CZ03481387

Kontaktní osoba: MgA. Olga Škochová Bláhová, skochova@onplanlab.com, +420 603 173 858

Obsah

1	FINANCOVÁNÍ KULTURY VE ZLÍNĚ	5
1.1.	STABILITA FINANCOVÁNÍ KULTURY STATUTÁRNÍHO MĚSTA ZLÍNA	7
1.2.	STABILITA FINANČNÍ ALOKACE NA SLUŽBY OBYVATELŮM, KTERÉ ZAJIŠŤUJÍ NEZÁVISLÉ ORGANIZACE	20
1.3.	FINANCOVÁNÍ A NÁVŠTĚVNOST PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ A DALŠÍCH ZAŘÍZENÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA ZLÍNA PŮSOBÍCÍCH V KULTUŘE	26
1.4.	FINANCOVÁNÍ A NÁVŠTĚVNOST ORGANIZACÍ SPOLUZALOŽENÝCH STATUTÁRNÍM MĚSTEM ZLÍN A ZLÍNSKÝM KRAJEM	44
1.5.	FINANCOVÁNÍ ORGANIZACÍ ZŘIZOVANÝCH ZLÍNSKÝM KRAJEM	51
1.6.	FINANCOVÁNÍ OPAKOVANÉHO KULTURNÍHO KALENDÁŘE	75
2	BENCHMARKING	80
2.1	CELKOVÉ VÝDAJE NA KULTURU	81
2.2	ZŘIZOVANÉ ORGANIZACE	84
2.3	POROVNÁNÍ KRAJSKÝCH VÝDAJŮ NA KULTURU DO KRAJSKÝCH MĚST	88
2.4	POROVNÁNÍ VÝDAJŮ NA KULTURU PRO NEZŘIZOVANÉ ORGANIZACE SKRZE DOTAČNÍ ŘÍZENÍ	93
2.5	PRŮMĚRNÁ SOBĚSTAČNOST JEDNOTLIVÝCH TYPŮ ORGANIZACÍ V ČR	94
2.6	NÁVŠTĚVNOST ORGANIZACÍ	96
2.7	HODNOTY A PROBLÉMY	101
3	PŘÍLOHY	102
3.1	ZPRACOVATELSKÝ TÝM	103
3.2	SEZNAM ZKRATEK	105

1 Financování kultury ve Zlíně

Kapitola se zabývá dynamikou financování kultury statutárního města Zlína z různých úhlů pohledu a stabilitou financování kultury za posledních 10 let, které staví do kontextu celkového rozpočtu města a počtu obyvatel. Kultura je porovnávána s financováním oblasti sportu a Zoologické zahrady Zlín. Sledovány jsou i trendy investičních a neinvestičních výdajů. Představen je také vývoj dotačních programů pro oblast kultury, které podporují rozvoj kulturních služeb a kulturně-komunitní nabídky pro obyvatele i návštěvníky města. Dotační programy pro kulturu jsou představeny v kontextu dalších dotačních oblastí města, sledovány jsou i rozdíly mezi individuálními a programovými dotacemi.

Další podkapitoly se věnují podrobnějšímu představení financování městských a krajských příspěvkových organizací, organizačních složek města a obecně prospěšné společnosti působící ve Zlíně v oblasti kultury i ve vztahu k jejich návštěvnosti. Podkapitola Benchmarking srovnává financování kultury ve Zlíně s vybranými krajskými městy.

Mezi použité zdroje patří data Magistrátu města Zlína, Monitor – státní pokladna (monitor.statnipokladna.cz) a data poskytnutá jednotlivými organizacemi.

Schválený rozpočet města Zlína na rok 2021 obsahoval výdaje na kulturu ve výši řádově 150 mil. Kč a řádově 13 mil. Kč na investice. Z toho řádově 4 mil. Kč tvoří dotace, které jsou rozdělovány přes fondy města a řádově 10 mil., které město rozděljuje z rozpočtu města nebo prostřednictvím individuálních dotací nezřizovaným a nezaloženým subjektům. Zlínský kraj přispívá do kulturního rozpočtu regionální metropole prostřednictvím svých příspěvkových organizací a partnerství na financování spoluzaložené obecně prospěšné společnosti Filharmonie Bohuslava Martinů celkem řádově 170 mil. Kč.

Nárůst výdajů v případě organizací ovládaných městem (příspěvkové organizace a obecně prospěšné společnosti) je v posledních letech spojen zejména s růstem mezd nařízeným státem. Do výše vlastních příjmů organizací se zejména v oblasti živého umění promítá společenská situace spojená s pandemií covid-19 a státem nařízeným omezením nebo zastavením kulturních provozů. Tyto výpadky příjmů stát částečně kompenzuje.

Základní otázky kapitoly

Jaký je trend provozních a investičních výdajů města na kulturu v posledních cca 10 letech?

Kolik město vydává na obyvatele?

Jaký je poměr financování kultury a sportu?

Jaký je trend návštěvnosti městských organizací?

Jakými finančními nástroji a v jakých objemech město podporuje kulturní aktéry v oblasti kultury a komunitního života?

Jaké jiné zdroje financování město umí využít?

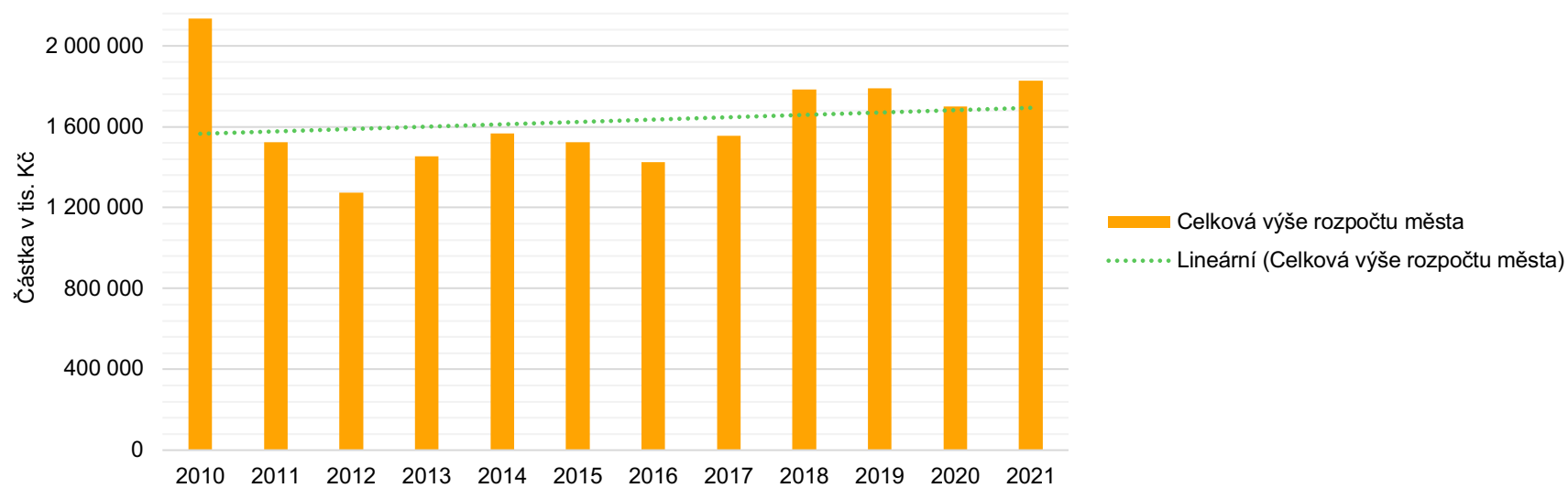
Jaké jsou výdaje města na kulturu v porovnání s jinými městy?

Jakou roli ve městě hrají krajské výdaje?

1.1. Stabilita financování kultury statutárního města Zlína

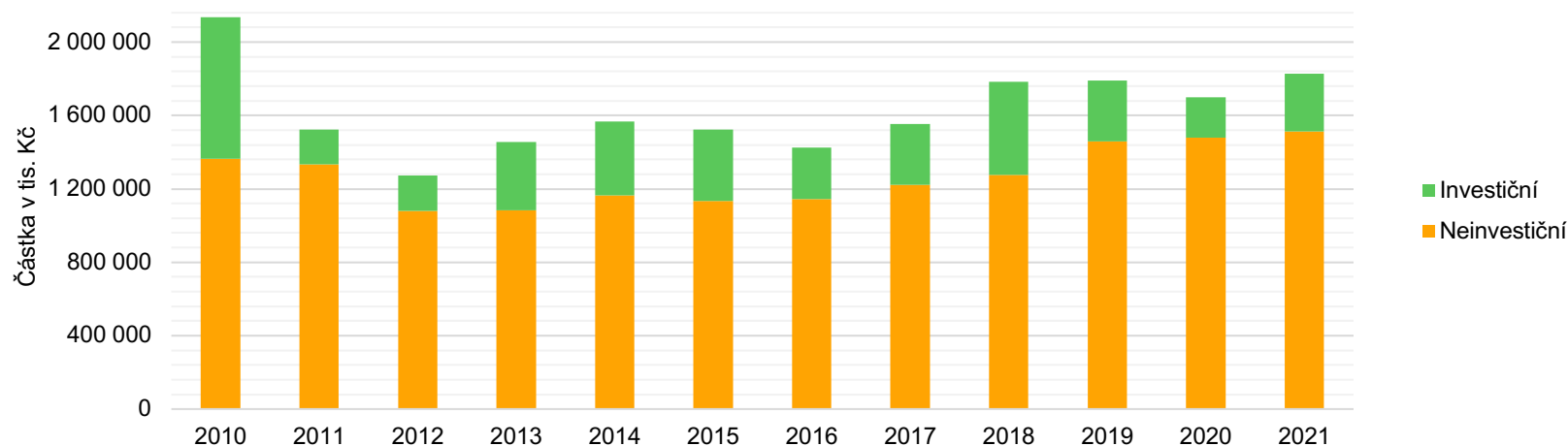
Celkové výdaje statutárního města Zlína

Graf 1 Celková výše rozpočtu statutárního města Zlína mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf 2 Celková výše rozpočtu statutárního města Zlína v rozdělení na investiční a neinvestiční výdaje mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

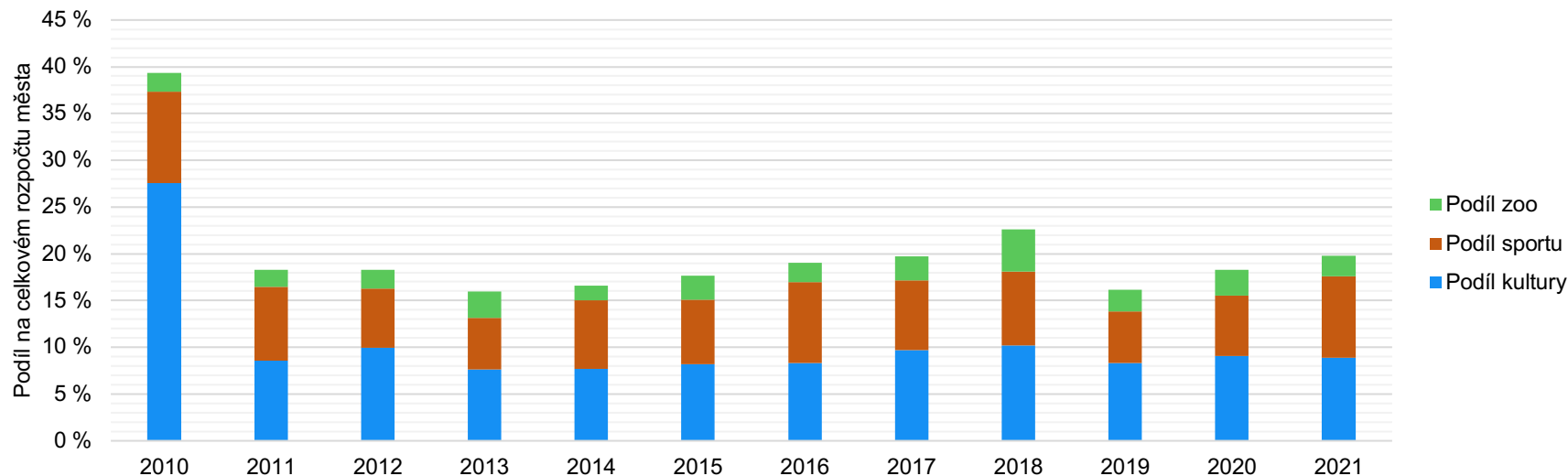

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Celkové výdaje města mají během posledních 10 let mírně rostoucí křivku a drží se na průměrných 1,6 mld. Kč. Od roku 2017 se každým rokem zvyšují průměrně o 5 %, v roce 2021 dosáhly výše 1,8 mld. Kč. Vyšší výkyvy v trendu jsou způsobeny především investičními výdaji, které se pohybují v rozpětí od 193 mil. Kč v roce 2012 do 771 mil. Kč v roce 2010. Do rekordně vysokého rozpočtu se v roce 2010 promítá investice do stavby Kongresového centra s restaurací, kde má své působiště také Filharmonie Bohuslava Martinů. Výrazný podíl investic v roce 2018 zahrnuje rekonstrukci Památníku Tomáše Bati. Neinvestiční výdaje města dosahují průměrných 1,3 mld. Kč s výkyvy do 20 %.

Porovnání výdajů na kulturu, sport a Zoologickou zahradu Zlín

Graf 3 Podíl kultury, sportu a Zoologické zahrady Zlín na celkovém rozpočtu statutárního města Zlína mezi lety 2010–2021

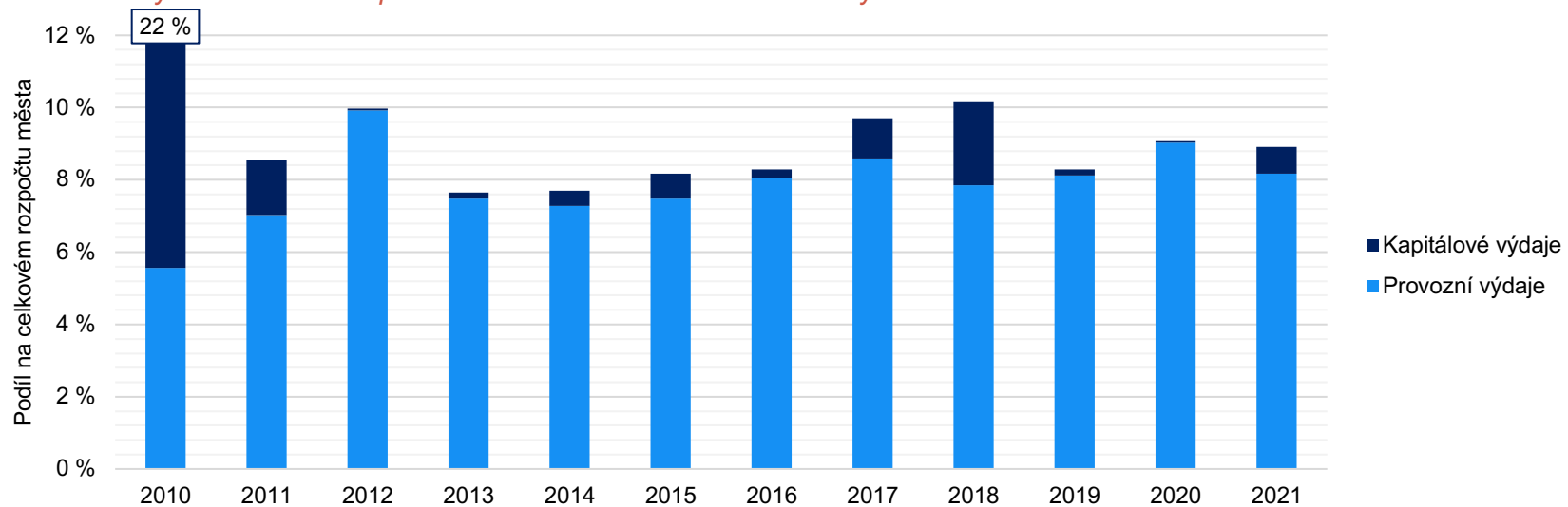
Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Celkové výdaje na kulturu tvoří v průměru za sledované období 139 mil. Kč. V celkovém rozpočtu města tvoří kultura průměrných 8,8 %, v posledních letech se podíl kultury zvyšuje. Do těchto průměrů není započítán rok 2010, kdy vzhledem k výstavbě Kongresového centra kulturní výdaje dosáhly částky 587,6 mil. Kč a tvořily 27,5 % celkového rozpočtu. Sport ročně dosahuje průměrné částky 121 mil. Kč a tvoří tak 7,4 % z celkového rozpočtu, v jednotlivých letech jsou patrné značné výkyvy. Zoologická zahrada je financována průměrnou částkou 39,8 mil. Kč a na celkovém rozpočtu se průměrně podílí 2,4 %, v průběhu let nejsou patrné větší odchylky.

V roce 2021 tvořily kulturní výdaje částku 162,7 mil. Kč, tedy 8,9 % z celkového rozpočtu, sportovní výdaje byly srovnatelné, tvořily částku 158,9 mil. Kč, tedy 8,7 % z celkového rozpočtu. Výdaje do zoologické zahrady činily 39,9 mil. Kč, což v celkovém rozpočtu dělalo 2,2 %.

Podrobnější rozdělení financí na provozní a kapitálové výdaje pro kulturu, sport a zoo je k vidění v následujících grafech.

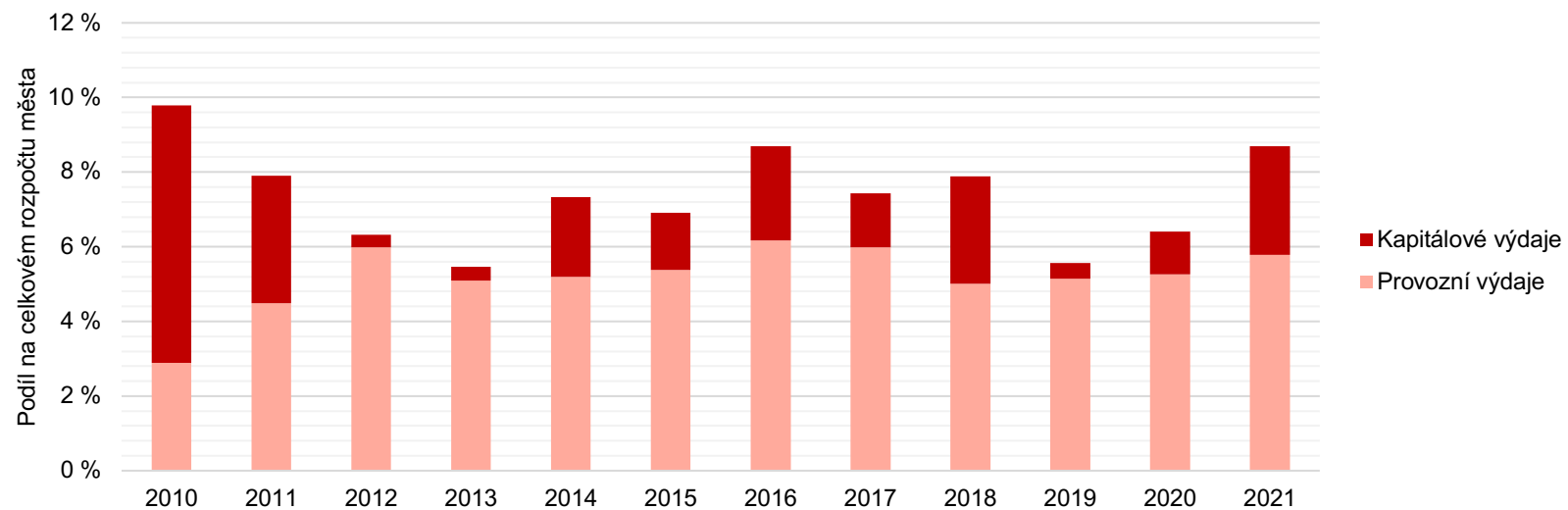
Graf 4 Podíl kultury na celkovém rozpočtu statutárního města Zlína mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

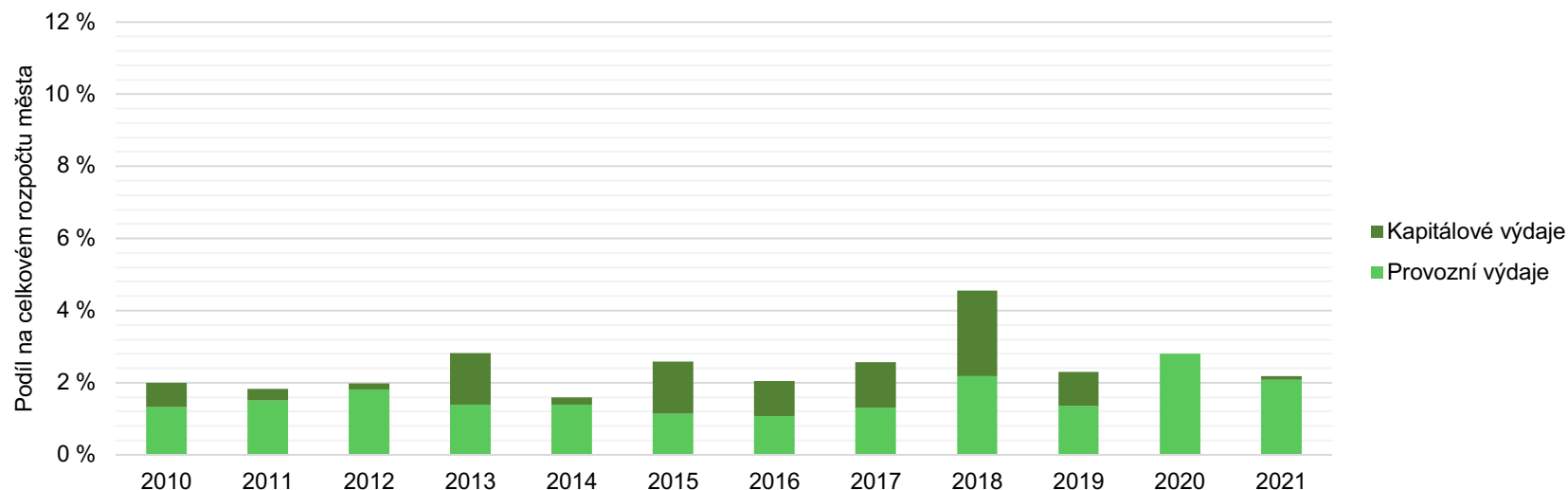
Poznámka: Sloupec kapitálových výdajů v roce 2010 dosahuje až na 22 %, ale osa byla upravena tak, aby detailně zobrazovala ostatní roky a dále byla porovnatelná se sportem a zoo.

Graf 5 Podíl sportu na celkovém rozpočtu statutárního města Zlína mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf 6 Podíl zoo na celkových výdajích statutárního města Zlína mezi lety 2010–2021

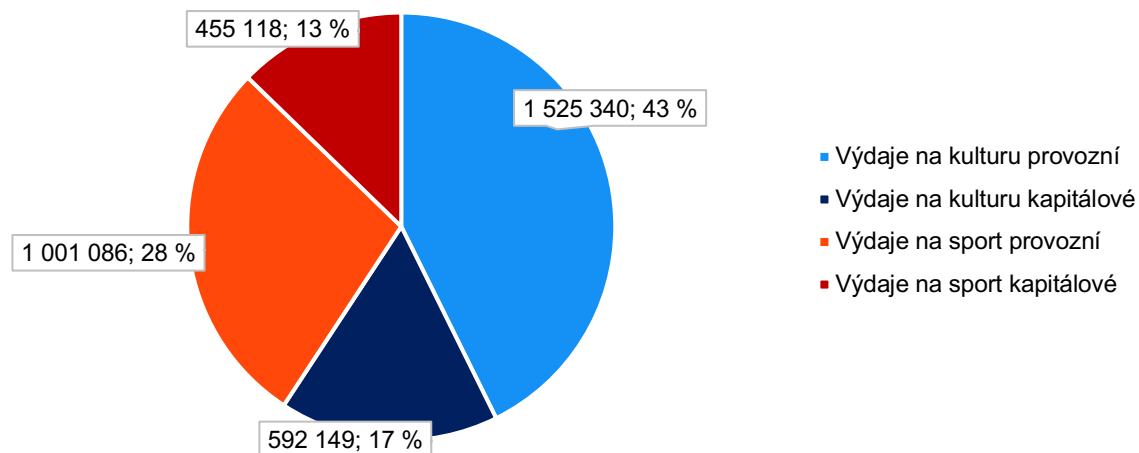

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Při porovnání grafů kultury a sportu je patrné, že kultura má vyšší provozní výdaje, avšak investice do kultury jsou od roku 2011 poměrně nízké. Kromě roku 2010, kdy došlo k výstavbě Kongresového centra, se do kultury uskutečnila pouze jedna větší investice, a to v roce 2018, kdy proběhla rekonstrukce Památníku Tomáše Bati, investice 32 mil. Kč byla hrazena dotací Ministerstva kultury. Fond na obnovu Památníku Tomáše Bati byl zřízen za účelem financování rekonstrukce a z části byl tvořen i veřejnou sbírkou. Průměrný podíl investic do kultury v celkovém rozpočtu města je 0,7 % (bez roku 2010). V případě sportu se uskutečnilo investic hned několik a z pravidla šlo o rekonstrukce a modernizaci sportovní infrastruktury (koupaliště Jižní Svahy, Stadion mládeže, Městské lázně Zlín, zimní stadion Ludka Čajky a další). V případě zoo jsou provozní i kapitálové výdaje v průběhu let srovnatelné.

Výdaje na kulturu obsahují i výdaje Kongresového centra, které od roku 2011 tvoří průměrně 13 % provozních výdajů na kulturu.

Graf 7 Souhrnné výdaje za kulturu a sport v období let 2010–2021 v tis. Kč

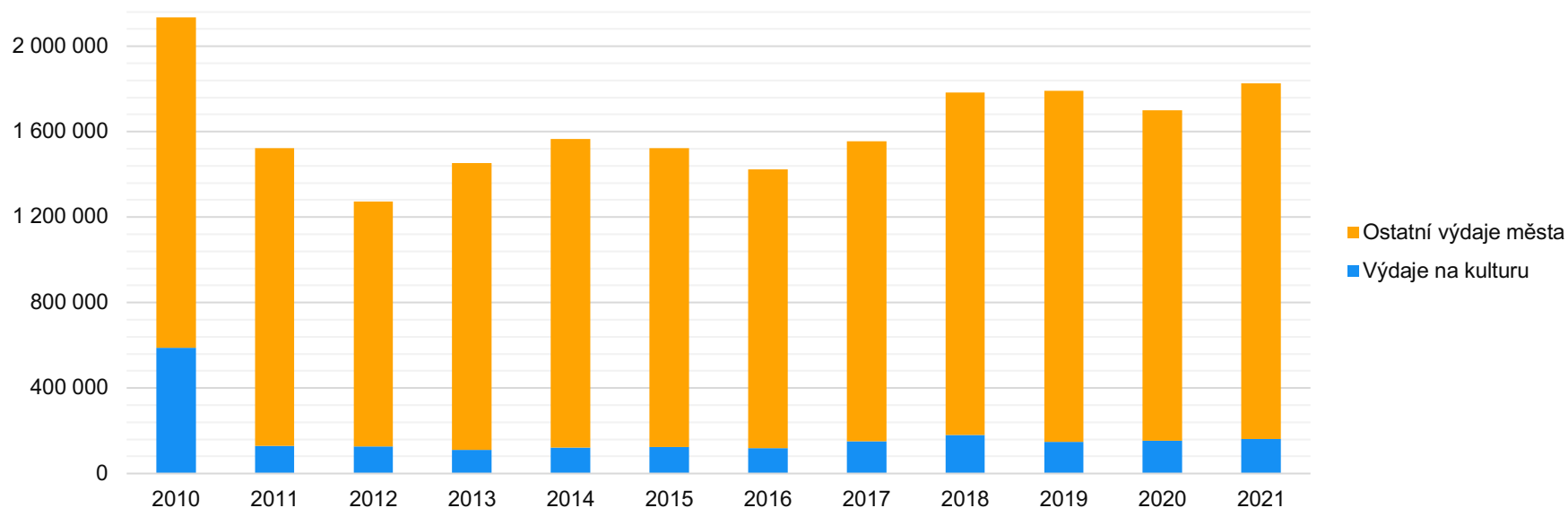

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf znázorňuje souhrnné výdaje na kulturu a na sport za posledních 11 let. Kultura z celkového množství vydaných peněz získala 59 % a celkovým objemem financí převyšuje sport o 660 mil. Kč. Při pohledu na rozdělení provozní a investiční složky je patrné, že kultura má výrazně vyšší provozní výdaje než sport. V případě investic je procento financí do kultury a do sportu srovnatelné, u kultury však 78 % celkové částky kapitálových výdajů tvoří investice ve výši 464 mil. Kč do výstavby Kongresového centra v roce 2010.

Poměr výdajů na kulturu z celkového rozpočtu města

Graf 8 Poměr výdajů na kulturu z celkového rozpočtu statutárního města Zlína mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

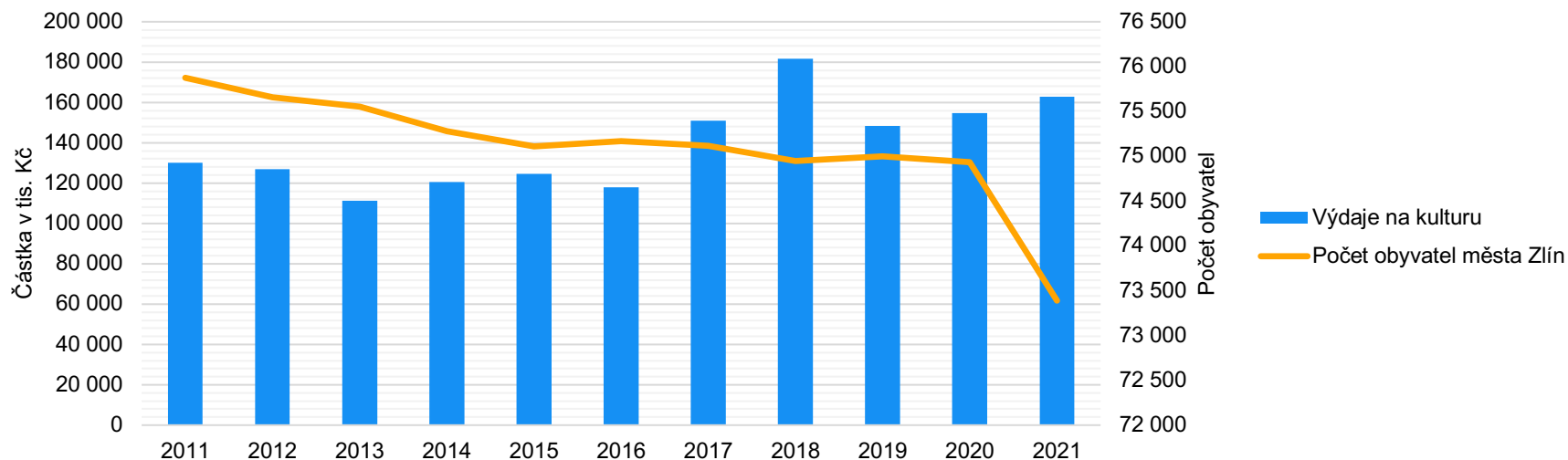

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Výdaje na kulturu v celkovém rozpočtu města tvoří průměrně 8,8 %, průměr je počítán bez roku 2010, který byl výjimečný stavbou Kongresového centra, a kultura v tomto roce tvořila 27,5 % z celkového rozpočtu. V trendu zpravidla platí, že podíl kultury stoupá a klesá spolu s celkovými výdaji města, kultura je tak ve Zlíně financována stabilně.

Výdaje na kulturu v přepočtu na obyvatele

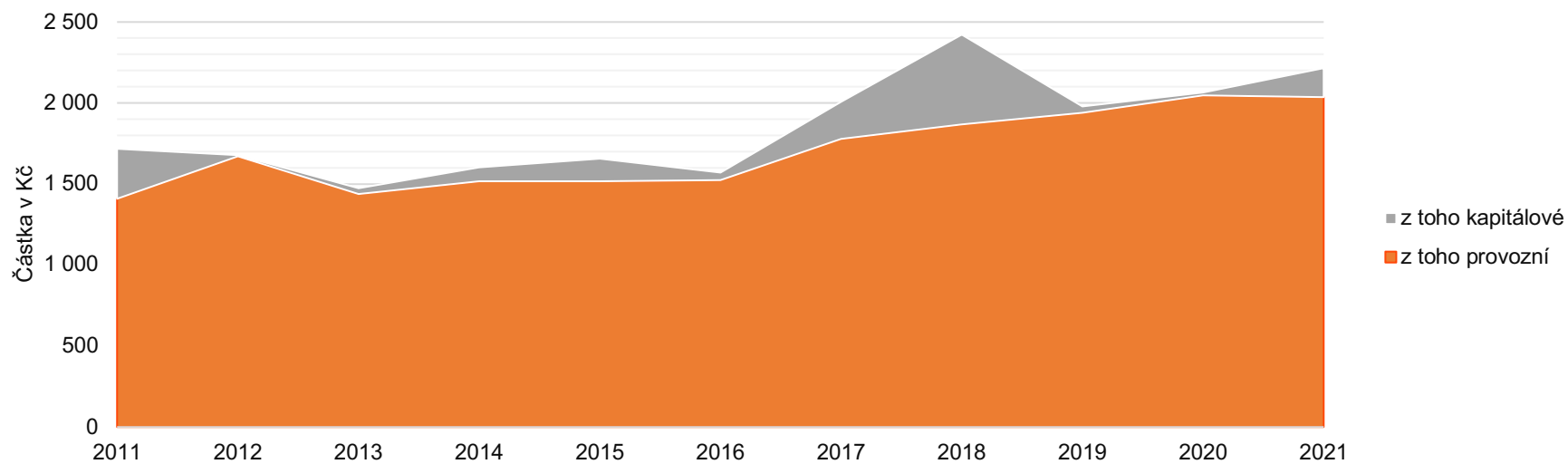
Graf 9 Vývoj počtu obyvatel statutárního města Zlína mezi lety 2011–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; ČSÚ, 2022

Osa počtu obyvatel nezačíná od nuly. Z grafů je patrné, že výdaje na kulturu mají lehce stoupající trend, celkový počet obyvatel statutárního města Zlína naopak lehce klesá, a to každým rokem průměrně o 0,1 %.

Graf 10 Výdaje na kulturu v přepočtu na jednoho obyvatele Zlína mezi lety 2011–2021 v Kč

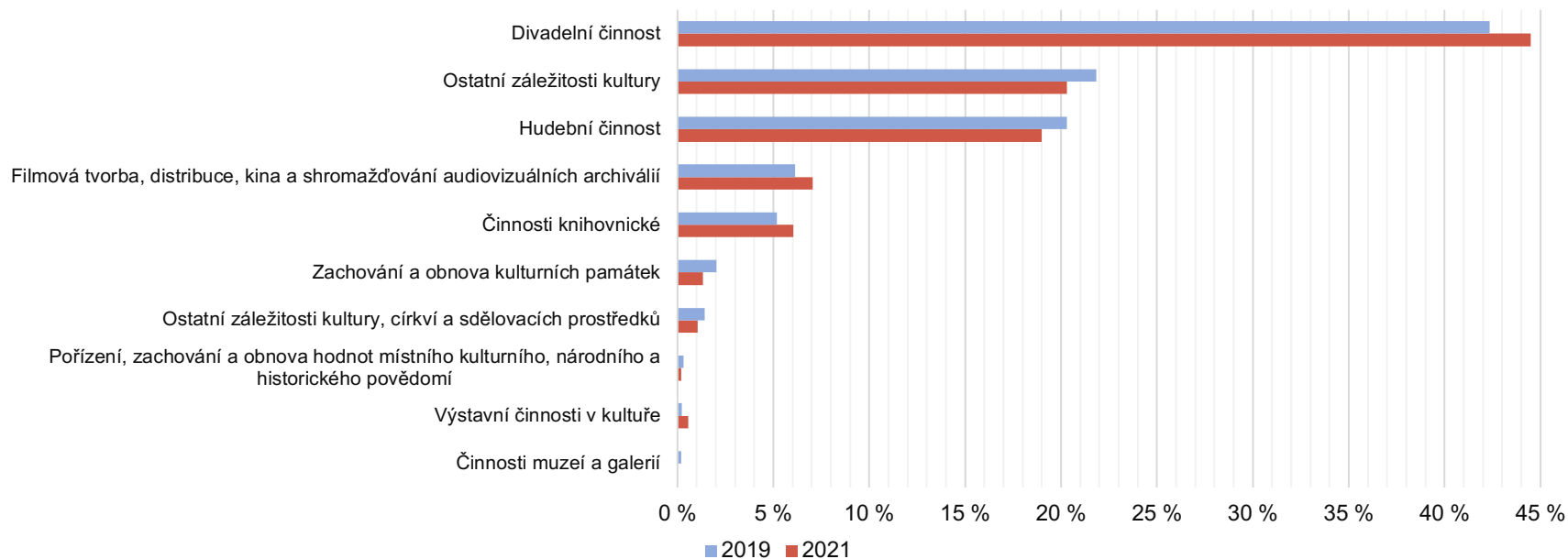

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf ukazuje celkové výdaje na kulturu v přepočtu na jednoho obyvatele a dále jejich rozdělení na výdaje provozní a kapitálové. Celkové výdaje na kulturu v přepočtu na jednoho obyvatele průměrně vycházejí na 1 854 Kč (bez roku 2010). Z grafu je patrné, že běžné výdaje na jednoho obyvatele pravidelně stoupají, což může souviset i s klesající křivkou obyvatelstva i se stoupajícím trendem kulturních výdajů v posledních letech. Větší výkyvy ve výdajích na kulturu na obyvatele jsou způsobeny především výdaji kapitálovými.

Struktura financování kultury dle odvětvových paragrafů

Graf 11 Výdaje na kulturu dle odvětvových paragrafů v letech 2019 a 2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf porovnává rozdělení kulturních výdajů města dle odvětvových paragrafů v letech 2019 a 2021. Rok 2020 byl z porovnání vyřazen, jelikož kvůli pandemii covid-19 to byl rok nestandardní.

Celkové výdaje na kulturu v roce 2019 dosáhly 148 mil. Kč, v roce 2021 pak 163 mil. Kč. Největší podíl financí je v obou letech v paragrafu *Divadelní činnost*, která v roce 2019 tvořila 42 % kulturního rozpočtu, v roce 2021 dokonce 44 %. Přibližně 21 % kulturního rozpočtu v obou letech tvoří *Ostatní záležitosti kultury*, 20 % pak *Hudební činnost*. Uvedené procentuální podíly zahrnují městem ovládané organizace, které představují podstatnou nebo majoritní část výdajů uvedených v odvětvovém paragrafu – v případě paragrafu *Divadelní činnost* jde cca 80 % Městskému divadlu Zlín, z paragrafu *Hudební činnost* jde cca

90 % Filharmonii Bohuslava Martinů, v paragrafu *Ostatní záležitosti kultury* tvoří cca 60 % výdajů Kongresové centrum, v roce 2021 tvořila 11 % výdajů nově vzniklá příspěvková organizace Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum. Větší podíl v kulturním rozpočtu města Zlína dále mají i paragrafy *Filmová tvorba, distribuce, kina a shromažďování audiovizuálních archiválií* (dále pouze “Filmová tvorba”; 6,6 %) a *Činnosti knihovnické* (5,6 %).

Největší rozdíl mezi lety 2019 a 2021 je u paragrafu *Divadelní činnost*, kde se rozpočet zvýšil o 2 %.

Hodnoty a problémy

Hodnoty	Problémy
<ul style="list-style-type: none">● V posledních deseti letech město realizovalo významnou investici do Kongresového centra, které mimo jiné vytváří zázemí pro činnost Filharmonie Bohuslava Martinů, o.p.s.● Výše provozních výdajů na kulturu je stabilní, reaguje na vnější vlivy (zejména státem nařízený růst mezd v ovládaných organizacích).	<ul style="list-style-type: none">● V posledních deseti letech město investovalo, až na rekonstrukce dvou největších poboček knihovny a několika tzv. multifunkčních sálů v místních částech, pouze velmi omezené investiční prostředky do pravidelné renovace kulturní infrastruktury.

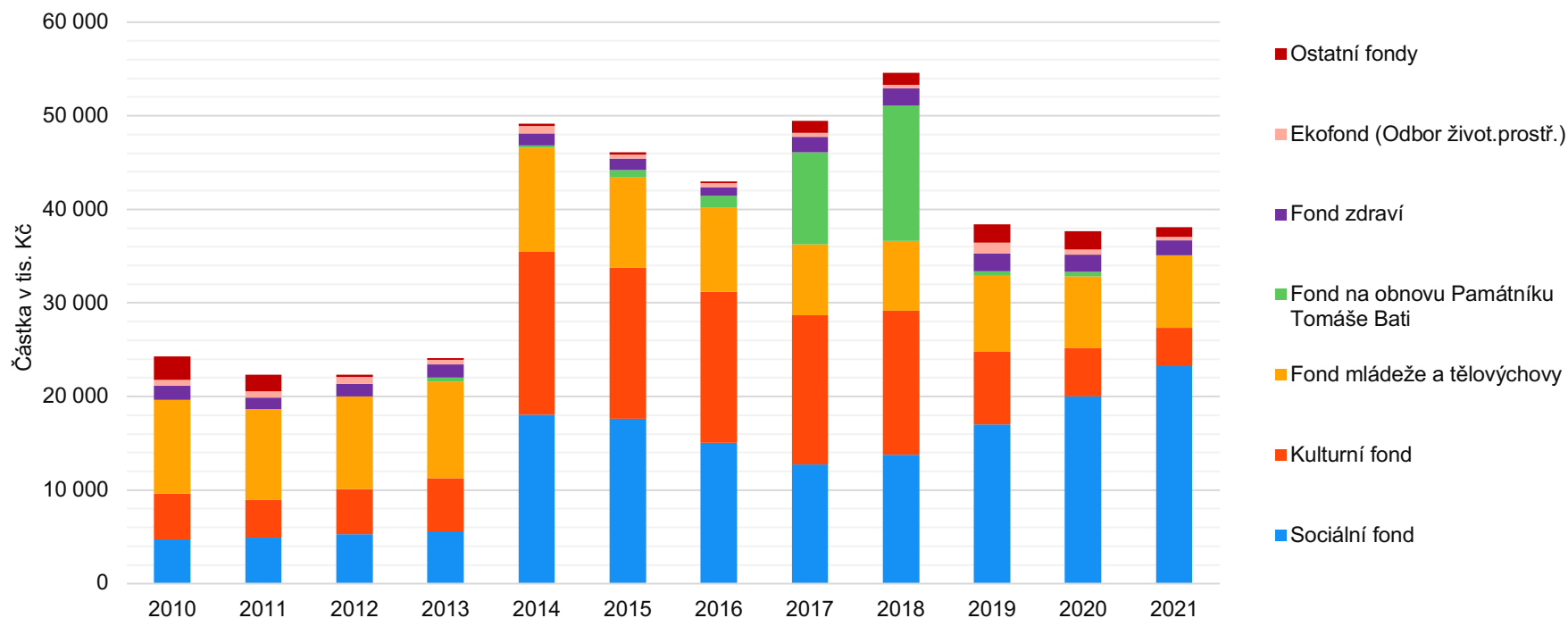
Zdroj: vlastní zpracování

1.2. Stabilita finanční alokace na služby obyvatelům, které zajišťují nezávislé organizace

Město v průběhu let podporuje nezávislé organizace zejména následujícími způsoby: formou programových dotací (účelové fondy), formou individuálních dotací a formou přímé podpory z rozpočtu města.

Dotační oblasti statutárního města Zlína

Graf 12 Alokace v dotačních fondech statutárního města Zlína za roky 2010–2021 v tis. Kč

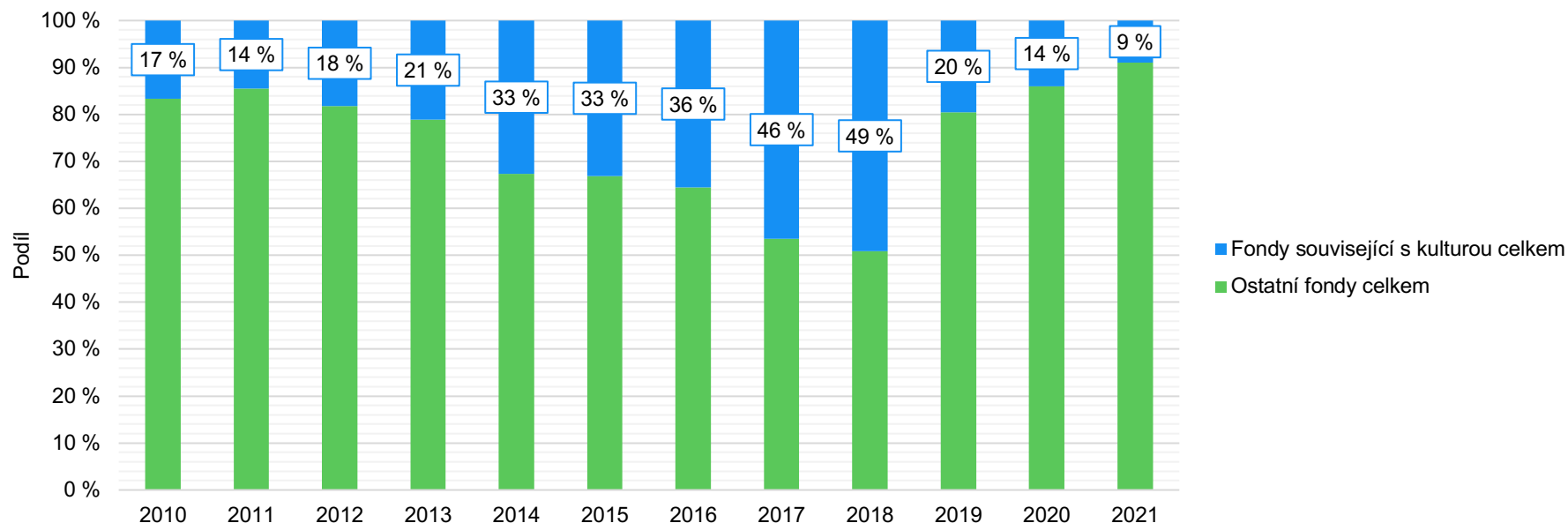
Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf znázorňuje alokaci financí do všech dotačních fondů statutárního města Zlína. Kulturní fond má za sledované období celkově druhou nejvyšší alokaci, průměrná roční částka dosahuje 9,8 mil. Kč. Jsou zde však patrné změny v trendu, které souvisí se změnami způsobu financování nejvýznamnějších akcí městem. Mezi lety 2010 až 2013 se alokace v kulturním fondu pohybovala okolo 5,2 mil. Kč, kam se následně vrátila mezi lety 2019 a 2021. V letech 2014 až 2018 došlo k dvojnásobnému zvýšení alokace, roční částky se pohybovaly okolo 16 mil. Kč. Příčinou nárůstu mezi lety 2014–2018 je poskytování podpory v průměrné výši 7,5 mil. Kč Zlín Film Festivalu formou dotací z kulturního fondu, která byla do té doby poskytována přímo z rozpočtu města Zlína. Od roku 2019 je podpora festivalu ve výši 7,5 mil. Kč poskytována opět přímo z rozpočtu města Zlína. Od roku 2020 byly navíc vyčleněny z kulturního fondu následující projekty, které jsou aktuálně také financovány přímo z rozpočtu města Zlína:

- 1) Zlín čte a studuje: nákup knihovního fondu pro zajištění městské funkce Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně – **900 tis. Kč**
- 2) Zlín Design Week – **160 tis. Kč**
- 3) Země neznámá: festival o cestování, poznávání a sblížování kultur – **350 tis. Kč**
- 4) Mezinárodní festival Zlínské besedování – řádově **500 tis. Kč**
- 5) Národní festival dechových orchestrů FEDO Zlín – **650 tis. Kč**

Fond mládeže a tělovýchovy, který je hlavním dotačním fondem pro sport má průměrnou alokaci 9 mil. Kč ročně. Fond mládeže a tělovýchovy má plynulejší trend, který se v posledních pěti letech drží okolo 7,7 mil. Kč. V bodě „ostatní fondy“ jsou zahrnuty filmový fond a fond pro mezinárodní styky, které poskytují finance pro kulturu; fond prarodinných aktivit a fond pro mezinárodní styky, které poskytují dotace i pro sport a dále fond rozvoje bydlení, ekofond a fond na opravy a modernizaci bydlení. Tyto fondy byly shrnuty do souhrnné kategorie z důvodu jejich nízké a často i nepravidelné alokace.

Graf 13 Podíl fondů souvisejících s kulturou na celkové výši dotačních fondů mezi lety 2010–2021 v %

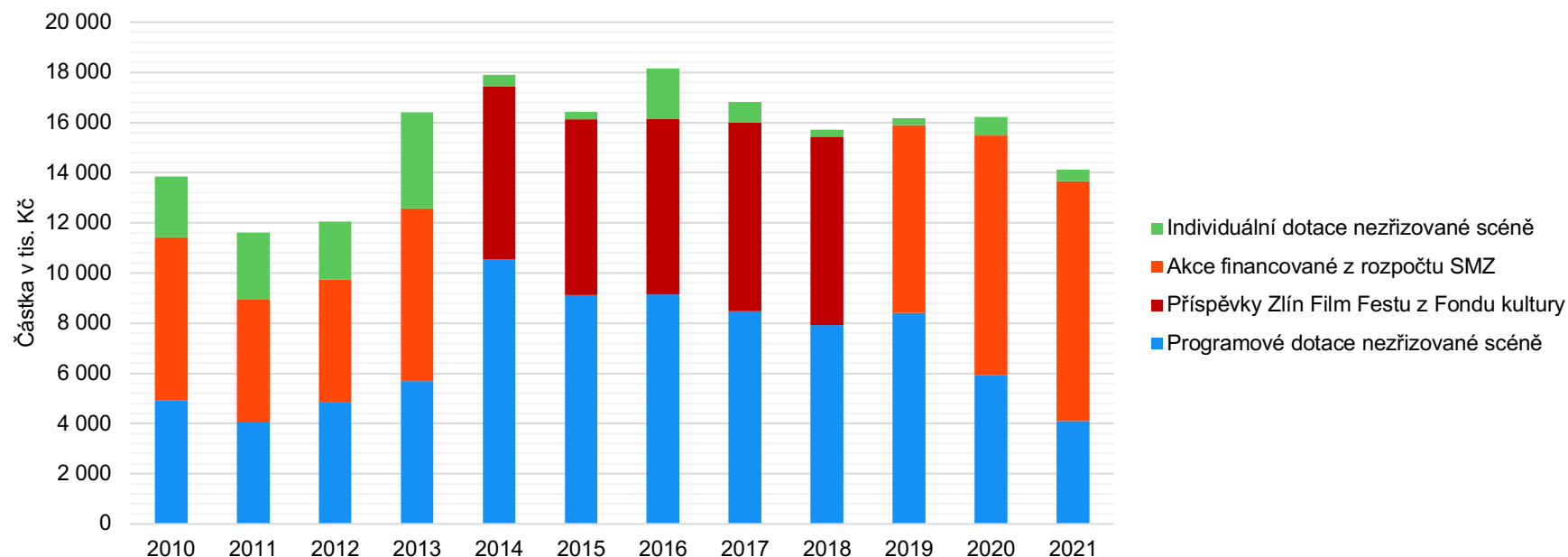

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

V grafu je znázorněn podíl fondů podporujících kulturu v celkovém objemu všech dotačních fondů, které statutární město Zlín poskytuje. V případě kultury jde o kulturní fond, fond na obnovu Památníku Tomáše Bati, filmový fond a fond pro mezinárodní styky, odvětvový paragraf 33. Mezi ostatní fondy se řadí fond mládeže a tělovýchovy, fond rodinných aktivit a fond pro mezinárodní styky, odvětvový paragraf 34; kterými je podporován sport, dále sociální fond, fond kulturních a sociálních potřeb, fond zdraví, fond rozvoje bydlení a dva eko fondy (patřící pod Odbor městské zeleně a Odbor životního prostředí MMZ). Podíl kulturních fondů na celku se v letech 2010–2013 a znovu v letech 2019–2020 pohyboval mezi 14–21 %. Mezi lety 2014–2018 došlo k dvojnásobnému nárůstu financí ve fondu kultury z důvodu poskytování podpory Zlín Film Festivalu prostřednictvím fondu oproti předchozí podpoře přímo z rozpočtu města, podíl kulturních fondů na celku se tak zvýšil na 33–36 %. Roky 2017 a 2018 navíc ovlivnila alokace finančních prostředků do fondu na obnovu Památníku Tomáše Bati související s čerpáním prostředků vynaložených na rekonstrukci objektu a podíl kulturních fondů na celku dosáhl 49 %.

Až do roku 2012 fungoval pouze fond kultury a fond pro mezinárodní styky, který má zanedbatelnou alokaci. V roce 2013 byl založen účelový fond na obnovu Památníku Tomáše Bati, který začínal s alokací 378 tis. Kč. V průběhu let se však jeho výše výrazně měnila, v roce 2017 dosáhl částky 9, 8 mil. Kč a 14 mil. Kč v roce 2018. Po roce 2018 klesla výše fondu na 525 tis. Kč a dále klesá ve spojitosti s dokončením rekonstrukce památníku. Fond na obnovu Památníku Tomáše Bati je využíván pouze statutárním městem Zlín. Filmový fond byl založen v roce 2017, v roce 2018 do něj bylo v rámci schváleného rozpočtu alokováno 1 mil. Kč a to byl předpoklad i pro roky následující. V roce 2019 bylo z filmového fondu vyplaceno 600 tis. Kč, v roce 2020 740 tis. Kč. V roce 2021 byl z důvodu nepříznivé situace ve vývoji příjmů z daní úpravou rozpočtu snížen na 0 Kč, v roce 2021 tak z fondu nebyly vypláceny žádné dotace. V roce 2021 bylo však do fondu alokováno 301 tis. Kč, v roce 2022 800 tis. Kč.

Graf 14 Programové a individuální dotace a příspěvky z rozpočtu pro nezřizovanou kulturní scénu mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Celkové dotace na nezřizovanou kulturu mezi lety 2010 a 2021 dosahují průměrné částky 30 mil. Kč, z čehož ve většině let tvoří přes 50 % individuální dotace. Celkové programové dotace nezřizované kulturní scéně tvoří průměrně 6,9 mil. Kč (počítáno bez příspěvků Zlín Film Festivalu z kulturního fondu mezi lety 2014–2018). Od roku 2011 až do roku 2014 mají stoupající tendenci, v roce 2014 dosáhla výše programových dotací v kulturním fondu 10,5 mil. Kč. Mezi roky 2015 a 2019 došlo k mírnému snížení a výše programových dotací se drží na řádově 9 mil. Kč.

Financování Zlín Film Festivalu a dalších akcí z rozpočtu města je v grafu znázorněno červeně, mezi lety 2014–2018 byl Zlín Film Festival podporován z fondu kultury (tmavě červený sloupec), od roku 2019 spadá opět přímo pod rozpočet města. Od roku 2020 se do rozpočtu města přidaly další akce, proto došlo ke snížení výše programových dotací ve fondu kultury.

Celková výše individuálních dotací poskytovaných nezřizované scéně na kulturní aktivity se podstatně mění po roce 2014, kdy se pohybuje v částkách mezi 200 tis. až 400 tis. Kč. Rok 2016 odlišuje příspěvek na úpravy výstavních prostorů, instalaci výstavy a nutné opravy v rámci projektu "ORBIS PICTUS – zámek Zlín". Před rokem 2014 tvoří individuální dotace především dotace společnosti GOLDEN APPLE CINEMA, a.s., na provoz kina, řádově 1,2 mil. až 1,5 mil. Kč.

Hodnoty a problémy

Hodnoty	Problémy
<ul style="list-style-type: none">• Město podporuje subjekty, které nejsou městem zřizovány, formou programových dotací a z rozpočtu města stabilně v podobné výši od roku 2014 od roku 2020, řádově 15–16 mil. korun.	<ul style="list-style-type: none">• Změna financování významných akcí subjektů, které nejsou zřizovány městem, z dotačních programů v rámci kulturních fondů na financování přímo z rozpočtu města je z expertního pohledu diskutabilní. Za transparentnější řešení je obvykle považován systém víceletých grantů. Nezávislé subjekty musí po uplynutí určité doby např. 4 let obhajovat před odbornou porotou svůj projekt.

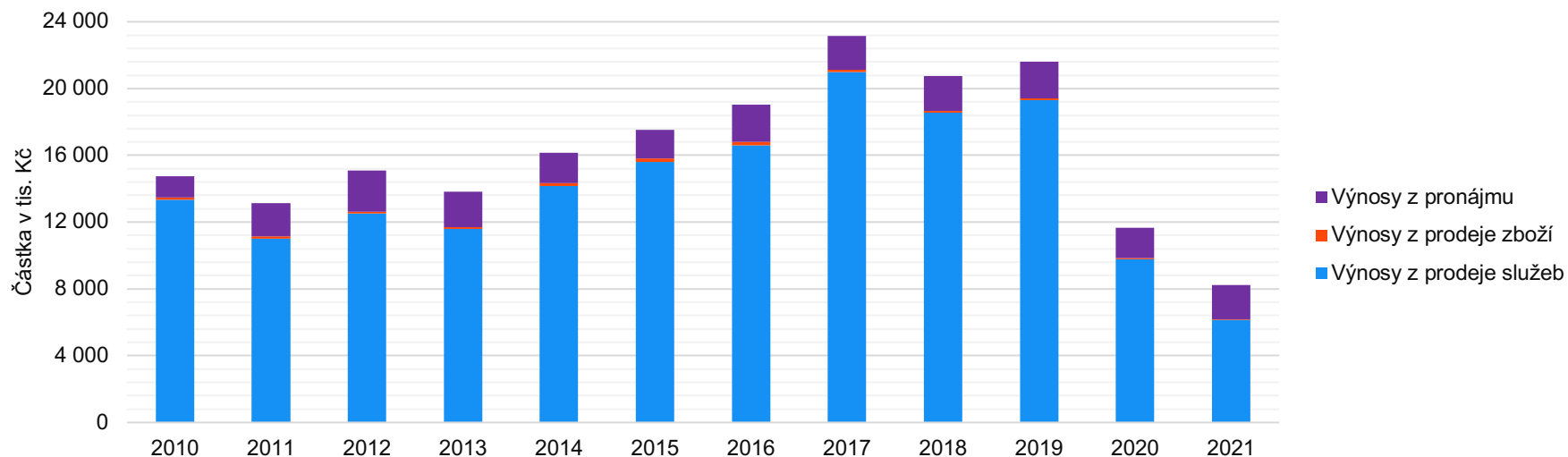
Zdroj: vlastní zpracování

1.3. Financování a návštěvnost příspěvkových organizací a dalších zařízení statutárního města Zlína působících v kultuře

Městské divadlo Zlín

Městské divadlo Zlín je příspěvkovou organizací města se stálým činoherním souborem. Celkový rozpočet organizace v roce 2019 činil řádově 80 mil. Kč.

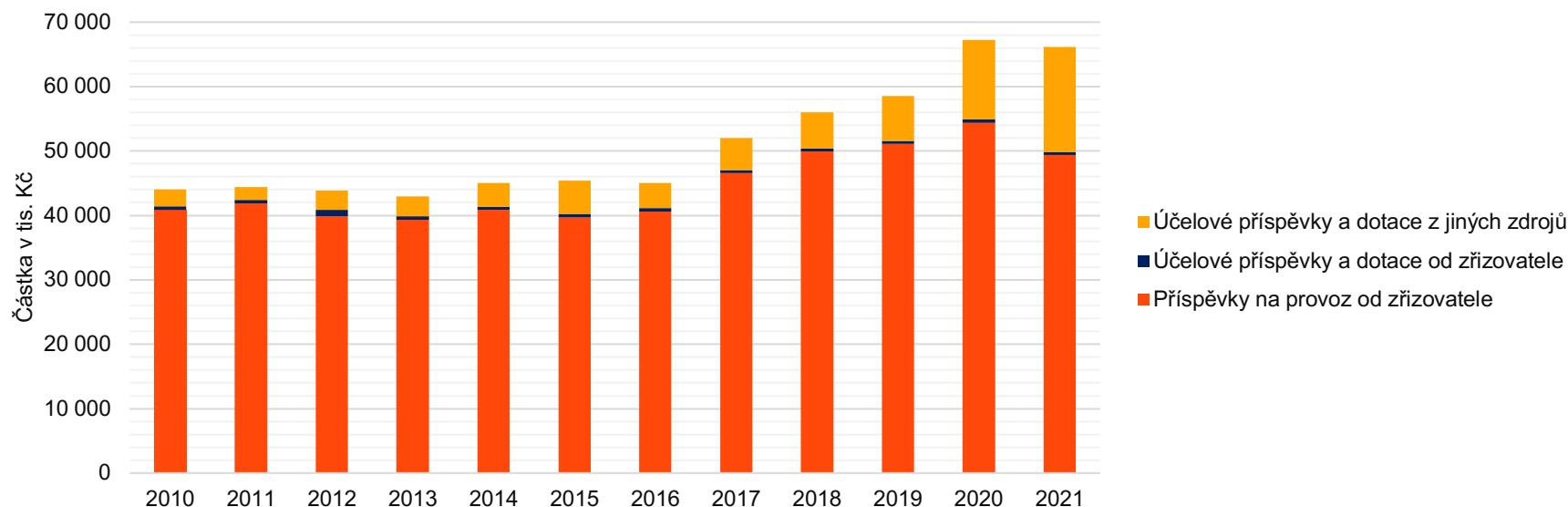
Graf 15 Vlastní výnosy Městského divadla Zlín mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Městské divadlo Zlín, 2022

Celkové vlastní výnosy Městského divadla Zlín dosahovaly do roku 2019 průměrných 17 mil. Kč. V letech 2020 a 2021 se snížily přibližně o polovinu. Většinu vlastních výnosů tvoří výnosy z prodeje služeb. Přibližně 1,8 mil. Kč ročně divadlo utrží z pronájmů, výnosy z prodeje zboží jsou zanedbatelné.

Graf 16 Příspěvky Městského divadla Zlín mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

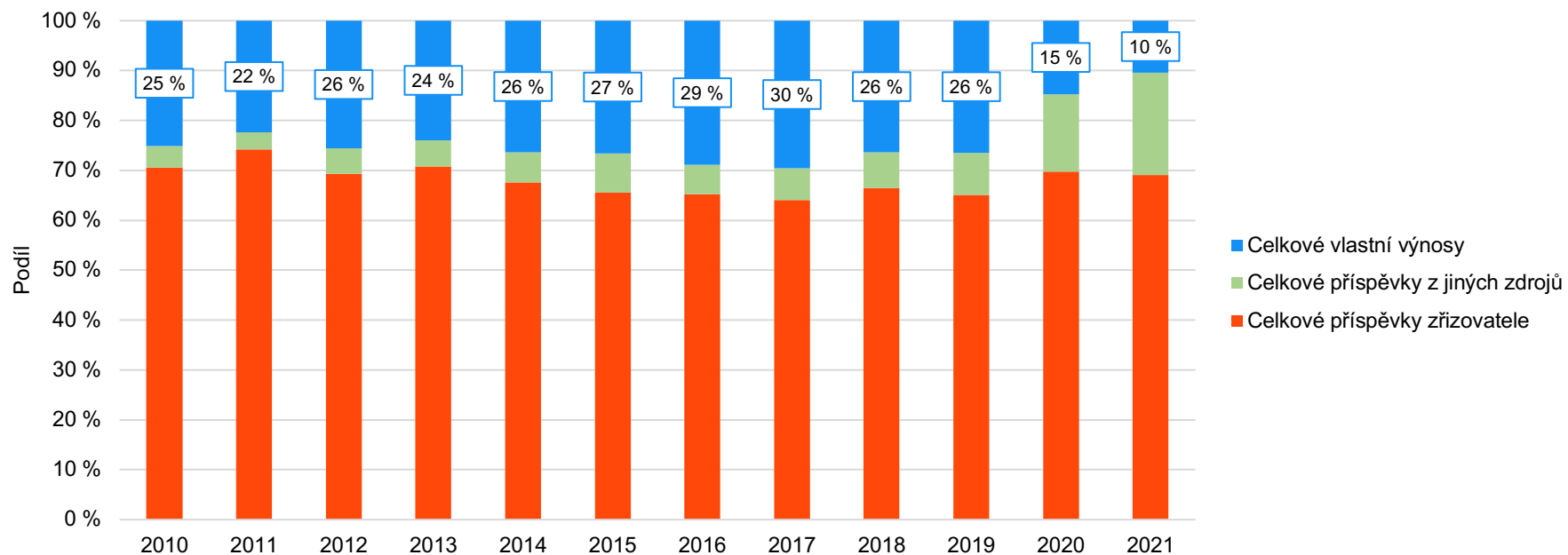

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Městské divadlo Zlín, 2022

Příspěvky na provoz od zřizovatele dosahují průměrných 44,5 mil. Kč. Od roku 2017 narůstají každým rokem o přibližně 2 mil. Kč. V rostoucím trendu je započítán i státem nařízený růst tarifních mezd, ten se však od roku 2014 na růstu celkového provozního příspěvku divadla výrazně neprojevil. Výraznější zvýšení příspěvků od roku 2017 bylo způsobeno zajišťováním akcí Živého Zlína, který vznikl v roce 2016 jako projekt pod záštitou Městského divadla Zlín. Na akce Živého Zlína divadlo obdrželo 1,7 mil. Kč. K výraznějšímu růstu mezd došlo v roce 2020, divadlo však přestalo zajišťovat akce Živého Zlína, navýšení celkového příspěvku proto není tak výrazné.

Účelové dotace a příspěvky z jiných zdrojů obsahují sloučené dotace od Zlínského kraje a dotace od státu. Krajské dotace se každoročně drží na přibližně 2 mil. Kč, změny v trendu způsobují především účelové dotace státu. Zde dochází ke každoročnímu zvyšování částky o průměrných 22 %, v roce 2020 došlo mimořádně ke zvýšení o 112 %, kdy divadlo obdrželo dotaci 10 mil. Kč v rámci kompenzací za důsledky pandemie covid-19, stejně tak v roce 2021 obdrželo mimořádnou dotaci 13,3 mil. Kč na pokrytí výpadku příjmů.

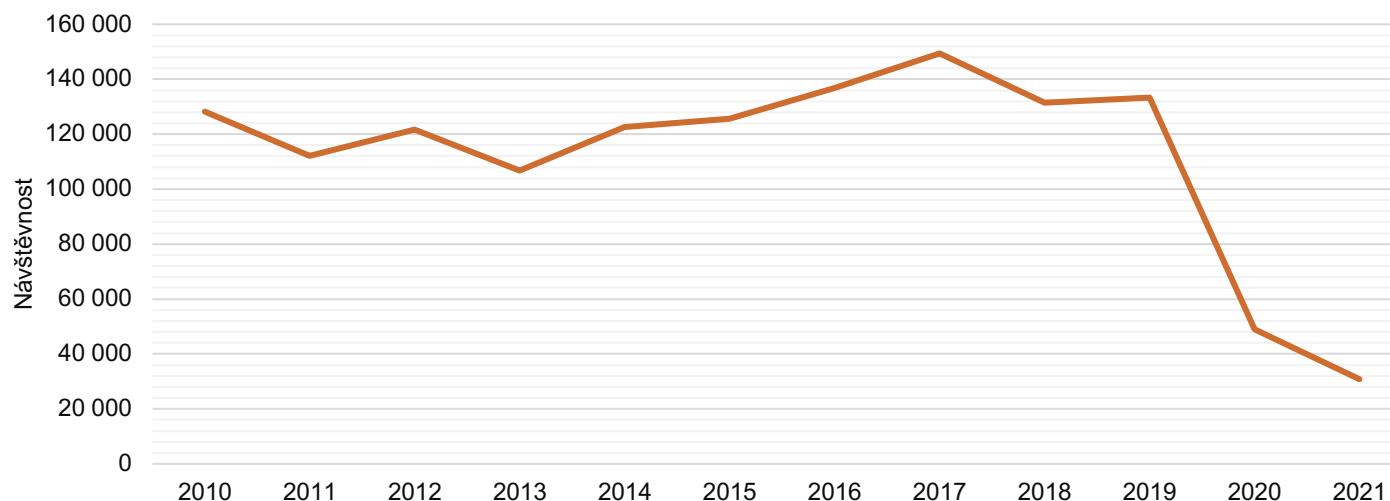
Graf 17 Soběstačnost Městského divadla Zlín mezi lety 2010–2021 v %

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Městské divadlo Zlín, 2022

Soběstačnost Městského divadla Zlín se do roku 2019 pohybovala na průměrných 26 %, v letech 2020 a 2021 došlo k propadu na 15 % a 10 % v důsledku pandemie covid-19.

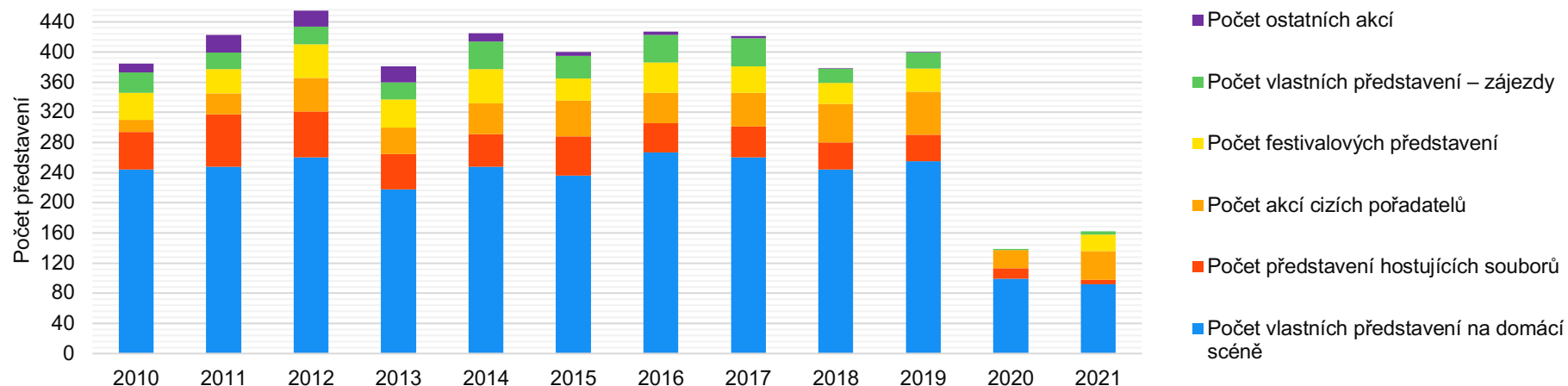
Graf 18 Celková návštěvnost Městského divadla Zlín mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Městské divadlo Zlín, 2022

Celková návštěvnost Městského divadla Zlín se pohybuje kolem 126 tisíc diváků ročně. Nejvyšší návštěvnost mělo divadlo v roce 2017, kdy přišlo 149 tisíc návštěvníků. Pokles návštěvnosti v roce 2018 a 2019 je mimo jiné dán nižším počtem zájezdových představení (viz dále). V roce 2020 a 2021 došlo vlivem pandemie covid-19 k téměř 70% propadu oproti normálnímu stavu. Divadlo od roku 2014 částečně sleduje i rozložení svých návštěvníků podle typu vstupného, plné vstupné ročně zakoupí průměrně 91 tisíc návštěvníků, průměrně divadlo navštíví 6 400 seniorů, 3 100 studentů, 530 osob s průkazem ZTP. Dalších průměrně 14 tisíc osob navštíví divadlo při zakoupení vstupenky s pevně stanovenou sníženou cenou. Do této kategorie patří vstupenky zakoupené na tzv. kupónové předplatné, kdy divák získává množstevní slevu na vstupenku a koupí více kupónů najednou. Do kategorie dále patří i VIP vstupenky a případné slevové akce, kdy divadlo doprodává sál za stejnou sníženou cenu. Divadlo poskytne průměrně 7 000 vstupů zdarma ročně. V těchto průměrech nefigurují roky 2020 a 2021 ovlivněné pandemií covid-19, u všech sledovaných indikátorů se však dá říct, že návštěvnost se v těchto letech propadla až o tři čtvrtiny.

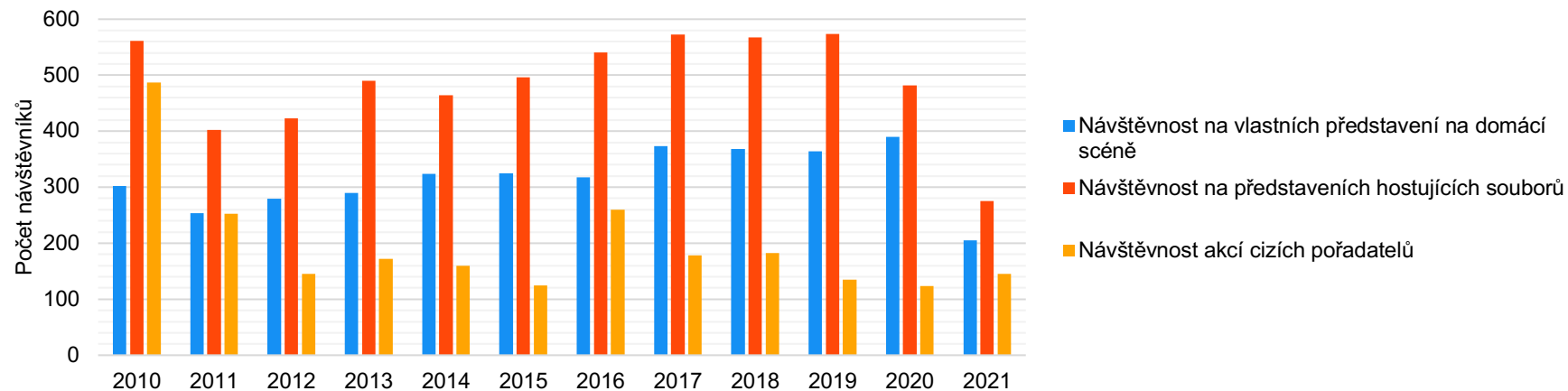
Graf 19 Počet představení a akcí pořádaných Městským divadlem Zlín mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Městské divadlo Zlín, 2022

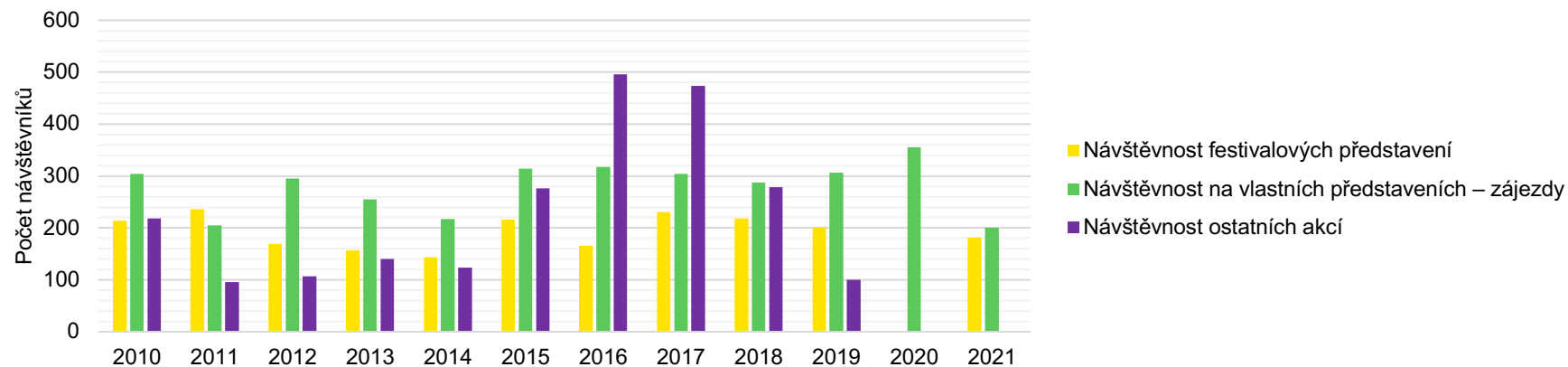
Mezi roky 2010–2019 se v každém roce průměrně uskutečnilo 410 představení a akcí, z toho nejvyšší podíl měla vlastní představení Městského divadla Zlín na domácí scéně, kterých se uskutečnilo průměrně 248. Dále se každým rokem uskutečnilo průměrně 47 představení hostujících souborů, 41 představení cizích pořadatelů, 36 festivalových představení a 28 vlastních představení v rámci zájezdů. Městské divadlo tedy poskytuje zhruba z 30 % prostor pro vystoupení jiných souborů. V letech 2020 a 2021 se uskutečnilo pouhých 99 a 92 vlastních představení na domácí scéně, ostatní sledované akce byly rovněž značně omezeny. K nejmenší změně došlo u počtu akcí cizích pořadatelů, kterých se i přes omezení pandemií covid-19 v roce 2021 uskutečnilo 38.

Graf 20 Průměrná návštěvnost jednoho představení či akce Městského divadla Zlín mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Městské divadlo Zlín, 2022

Graf 21 Průměrná návštěvnost jednoho představení či akce Městského divadla Zlín mezi lety 2010–2021 – pokračování

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Městské divadlo Zlín, 2022

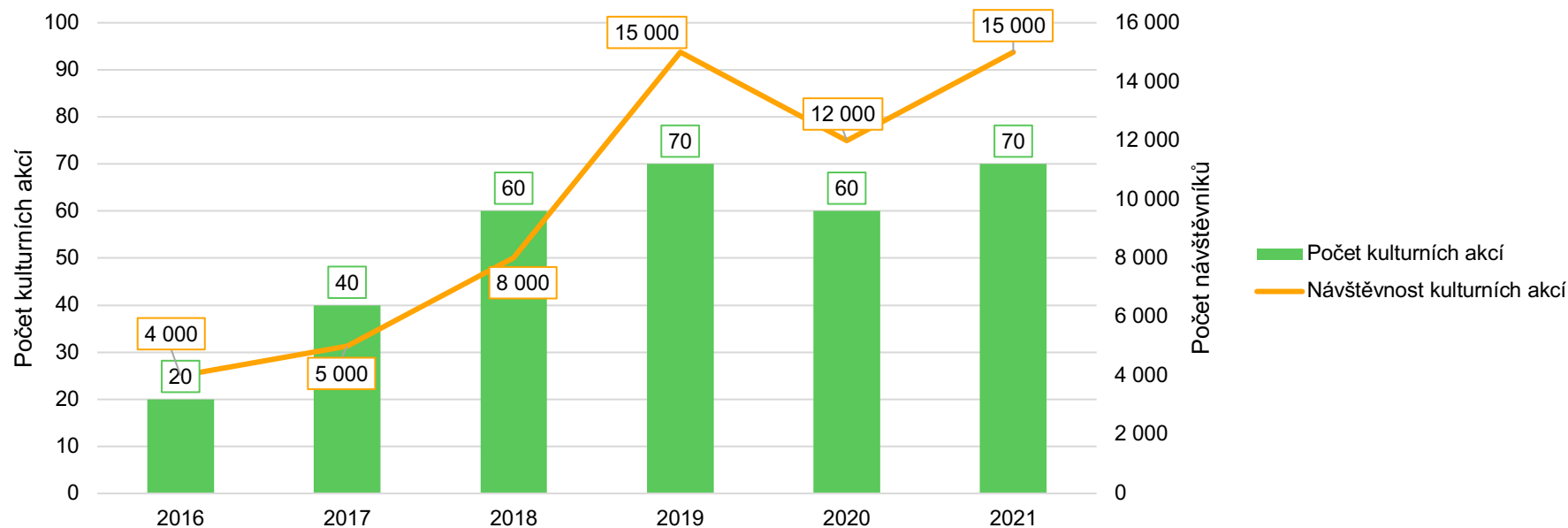
Grafy 23 a 24 zobrazují průměrnou návštěvnost jednoho představení či akce Městského divadla Zlín dle typu akce, pro lepší přehlednost jsou data uvedena ve dvou grafech. Nejvyšší návštěvnost mají pravidelně představení hostujících souborů, kam dorazí až 500 diváků. Na vlastní představení divadla na domácí scéně pak dorazí průměrně 320 diváků. Mezi lety 2017–2019 se návštěvnost na jedno představení zvýšila na téměř 370 diváků, šlo skutečně o zvýšení návštěvnosti, neboť počet pořádaných představení zůstal v těchto letech stejný jako v letech předchozích.

Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum

Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum je od 1. 1. 2022 příspěvkovou organizací města Zlína, která podporuje lokální organizátory, pořádá kulturní aktivity ve veřejném prostoru města a pronajímá prostory v zámku Zlín. Od roku 2016 až do června roku 2020 byl Živý Zlín pouze projekt bez zaměstnanců, který spravovalo Městské divadlo Zlín. Během tohoto období se celkový rozpočet pohyboval okolo 2 mil. Kč na veškerý provoz.

Od 1. 7. 2020 se Živý Zlín stal organizační složkou města, ke stávajícímu rozpočtu na akce se zvýšily nároky na 3 zaměstnance a nově příspěvek na provozní výdaje prostorů zámku Zlín, jejichž část má organizace městem svěřenou do užívání, ekonomické vedení, software a další. Od dubna 2022 má Živý Zlín 4 zaměstnance. Nově je také součástí činnosti organizace péče a ožívování svěřených prostorů na zámku Zlín, příspěvky na provoz za rok 2020 tak činily přibližně 2,7 mil. Kč, organizace dosáhla výnosů 48 tis. Kč, především z pronájmů. V roce 2021 pak příspěvky na provoz činily 3,7 mil Kč, vlastní výnosy organizace 110 tis. Kč, 70 % z těchto výnosů tvořily pronájmy. Výši výnosů v současné chvíli limitují práce na rekonstrukci zlínského zámku. Za celou dobu, kdy je Živý Zlín legitimní organizací, nedošlo k jinému navýšení příspěvku než na samotný rozvoj zajištění personálu a nákladů na prostor. Vzhledem k tomu, že Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum funguje jako příspěvková organizace od 1. 1. 2022, provozní příspěvek zřizovatele je čerpán až k roku 2022.

Graf 22 Počet kulturních akcí pořádaných Živým Zlínem a jejich návštěvnost mezi lety 2016–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum, 2022

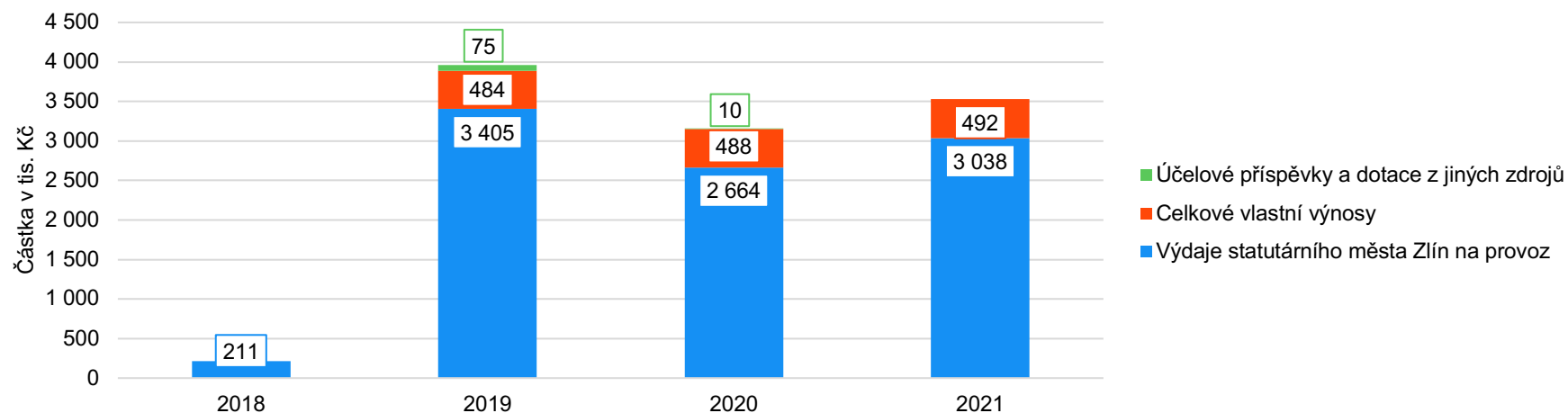
Kombinovaný graf ukazuje vztah mezi počtem kulturních akcí pořádaných Živým Zlínem a jejich celkovou návštěvností. Počet kulturních akcí do roku 2019 narůstal, v posledních letech se ustálil na 60–70 akcích za rok, je však potřeba vzít v potaz, že živá kultura v letech 2020 a 2021 byla ovlivněna pandemií covid-19. Přesto Živý Zlín uskutečnil akce ve veřejném prostoru. Během pandemických let Živý Zlín navíc odvysílal 19 pořadů o kultuře v online prostředí, jejichž sledovanost dosáhla 25 tisíc lidí v roce 2020, 20 tisíc v roce 2021; streamoval 9 koncertů, jejichž sledovanost se na sociálních sítích pohybovala mezi 400–120 tisíci diváky na koncert. Šlo o první streamy koncertů v regionu, čemuž odpovídal i široký dosah. Celkem za rok 2020 shlédlo online koncerty 270 tisíc diváků, v roce 2021 pak 100 tisíc diváků. V tomto období se zásadně zvedla návštěvnost sociálních sítí Živého Zlína a následně i návštěvnost akcí živých s návštěvníky nejenom ze Zlínského kraje, ale i z dalších měst a krajů. Od roku 2021 Živý Zlín sleduje počet škol, které navštěvují akce. V roce 2021 šlo o 12 tříd a celkem 320 dětí. V roce

2021 se z celkového počtu 70 akcí uskutečnilo 6 výstav, které vybíraly vstupné. Návštěvnost akcí Živého Zlína je přímo úměrná počasí (déšť a horko) a limitům prostorů zámku. Rok 2022 ukazuje už v polovině roku dvojnásobnou návštěvnost, což je důsledek mimo jiné také intenzivní práce v online prostředí, začínají se také profilovat akce s návštěvností kolem 4 tisíc a více. Kromě pořádání vlastních akcí se Živý Zlín věnuje rovněž externím projektům formou poradenství.

Památník Tomáše Bati

Památník Tomáše Bati ve Zlíně je unikátní funkcionalistickou architektonickou památkou mezinárodního významu připomínající tragickou smrt slavného rodáka. Realizuje rozvoj značky Zlína v kontextu fenoménu Baťa a je zároveň prostorem pro pořádání kulturních akcí, koncertů, výstav či přednášek. Je detašovaným pracovištěm Odboru kultury a památkové péče MMZ. Oficiální zahájení provozu pro veřejnost bylo 27. 5. 2019. V roce 2021 Památník Tomáše Bati zaměstnával 2 zaměstnance na hlavní pracovní poměr a 12 průvodců a správce na dohodu o provedení práce. Celkový rozpočet organizace činil v roce 2019 řádově 4 mil. Kč a v roce 2021 řádově 3,6 mil. Kč.

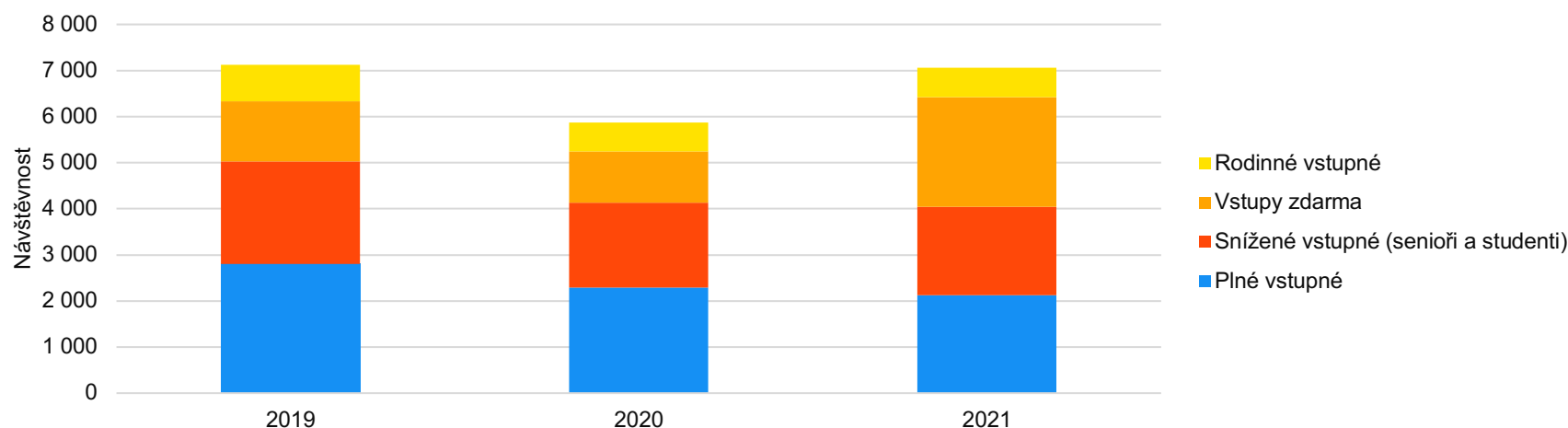
Graf 23 Rozložení financování Památníku Tomáše Bati mezi roky 2018–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf znázorňuje rozložení celkových výdajů Památníku Tomáše Bati. Nejvyšší podíl mají výdaje města Zlín na provoz památníku, které v letech 2019–2021 tvořily přibližně 85 %. Vlastní výnosy organizace dosahují průměrných 488 tis. Kč, jde především o výnosy z prodeje služeb a zboží.

Graf 24 Návštěvnost Památníku Tomáše Bati v letech 2019–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

V roce 2019 navštívilo Památník Tomáše Bati celkem 7 124 návštěvníků, v roce 2020 toto číslo kleslo na 5 874, pravděpodobně vlivem pandemie covid-19, v roce 2021 však návštěvnost stoupla na 7 680 lidí. Průměrně 35 % tvoří návštěvníci platící plné vstupné, 29 % pak studenti a senioři čerpající snížené vstupné. Rodinné vstupenky tvoří průměrně 23 % návštěvnosti. V roce 2021 tvořilo zhruba 30 % vstupné zdarma, důvodem je schválení harmonogramu dnů otevřených dveří se vstupy zdarma, ke kterému došlo v průběhu roku 2020. V roce 2021 tak bylo využito více dnů otevřených dveří oproti roku 2020.

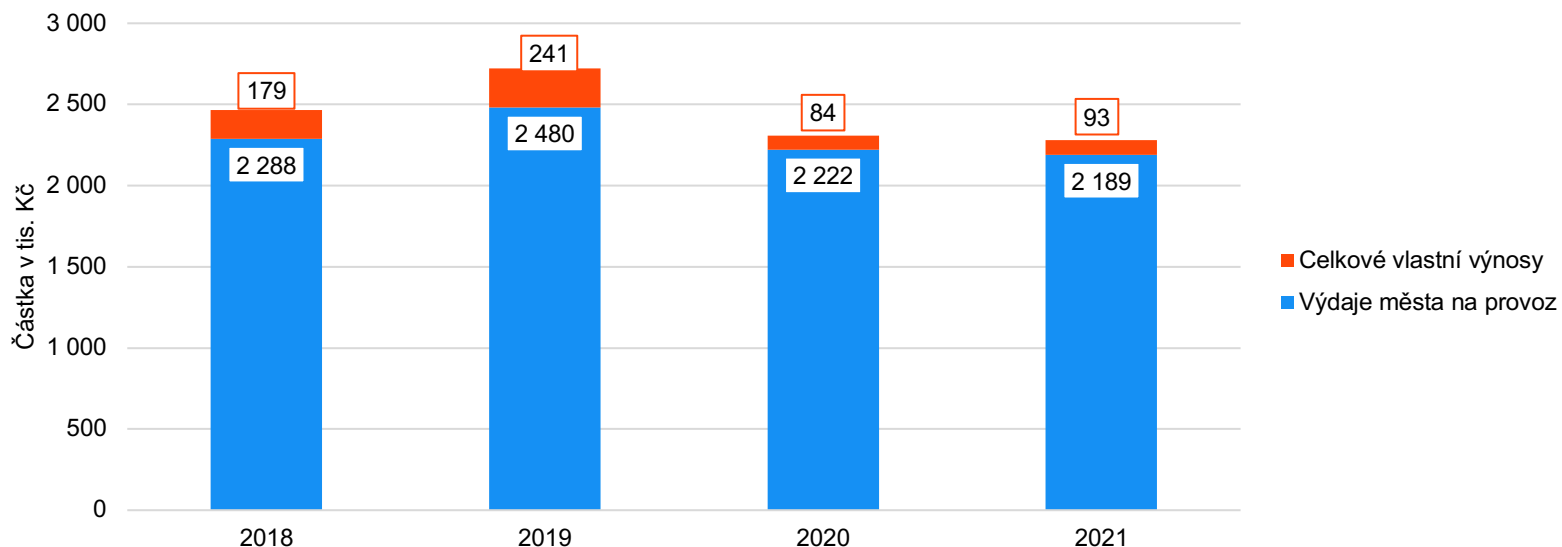
Památník Tomáše Bati udržuje pravidelnou a aktivní kontinuitu a interakci s návštěvníky také v online prostředí. Profil na Facebooku, Instagramu a YouTube byl založen v roce 2019. Znatelný nárůst sledujících byl zaznamenán zejména během pandemických let (2020–2021), kdy se se jejich počet navýšil z původního počtu 289 fanoušků na Facebooku o téměř dvojnásobek (v r. 2021 na 653 fanoušků), nyní má FB profil 939 sledujících. U instagramového profilu z počtu 332 sledujících

v roce 2019 se počet znatelně zvýšil, a to o 800 sledujících za roky 2020–2021, aktuálně čítá IG profil 1 345 sledujících. Narůstající počet fanoušků se daří dosahovat na základě organického dosahu bez placené reklamy. I přes omezení související s opatřeními proti covidu-19 se během let 2020–2021 zdařilo mediálně dosáhnout mnoha úspěchů a významných počinů. V rámci unikátní marketingové aktivity pod záštitou destinační společnosti Zlínsko a Luhačovicko a Odboru cestovního ruchu Magistrátu města Zlína se Památník Tomáše Bati zařadil mezi jedno z „top“ míst co do atraktivity z pohledu vytipovaných cílových skupin influencerů. Další významná propagace památníku byla například formou prezentace v prestižním časopise National Geographic Traveller. V roce 2021 projekt obnovy Baťova památníku zvítězil v celorepublikovém online hlasování o nejkrásnější proměnu ČR a Slovenska v soutěži Má vlast cestami proměn, kdy se v konkurenci 117 dalších projektů umístil na 1. místě s 18 480 hlasy (z celkových 60 455) a získal rovněž cenu odborné poroty za zdařilou obnovu unikátní moderní architektury.

Alternativa – kulturní institut Zlín

Organizace pořádá kulturní program zejména v sále výstavních prostorech Kolektivního domu. Účelem organizace je rozvoj nejrůznějších kulturních, společenských a vzdělávacích aktivit pro širokou veřejnost s cílem nabídnout kvalitní možnost využití volného času. Organizace zahájila činnost v roce 2003. Jde o organizační složku MMZ, která bude k 1. 1. 2023 zařazena pod příspěvkovou organizaci Živý Zlín. Organizace hospodařila s rozpočtem řádově 2,7 mil. Kč v roce 2019 a 2,3 mil. Kč v roce 2021. Organizace zaměstnává dva zaměstnance na hlavní pracovní poměr a dalších 7 na dohodu o provedení práce.

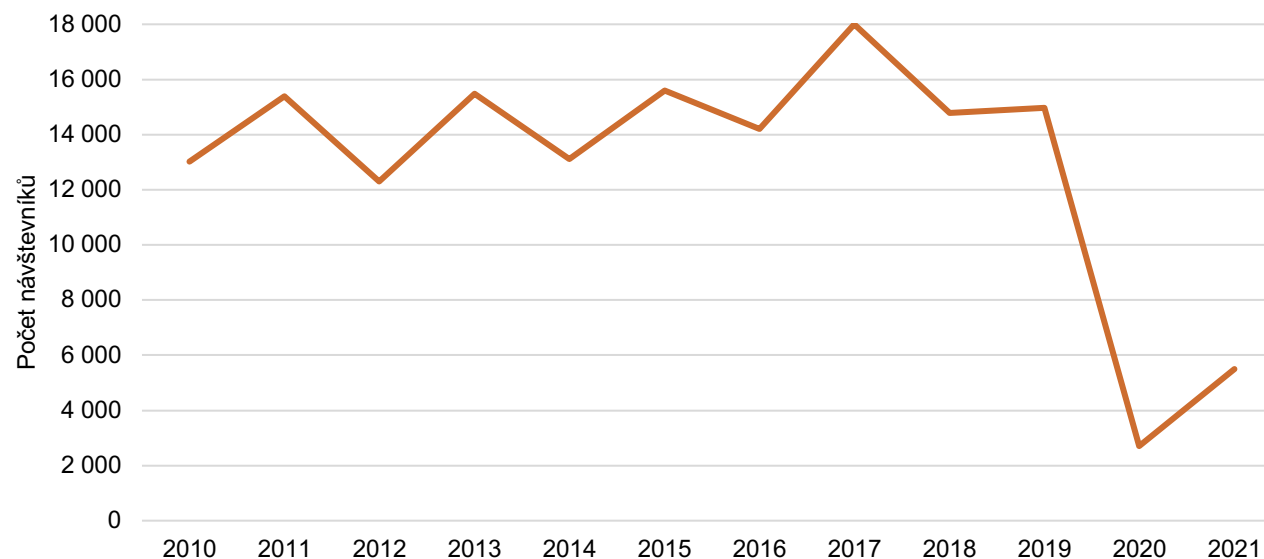
Graf 25 Rozložení celkových výnosů organizace Alternativa v letech 2018–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Výdaje města na provoz organizační složky Alternativa se průměrně drží na 2,3 mil. Kč, vlastní výnosy organizace pak činí 149 tis. Kč. Zatímco výdaje na provoz zůstávají podobné, k výraznějšímu nárůstu o 10 % došlo pouze v roce 2019, vlastní výnosy organizace se v letech 2020 a 2021 propadly téměř o dvě třetiny, pravděpodobně vlivem pandemie covid-19. Průměrná soběstačnost za sledované období je 6 %, v roce 2021 pouze 4 %.

Graf 26 Návštěvnost organizace Alternativa mezi lety 2010–2021

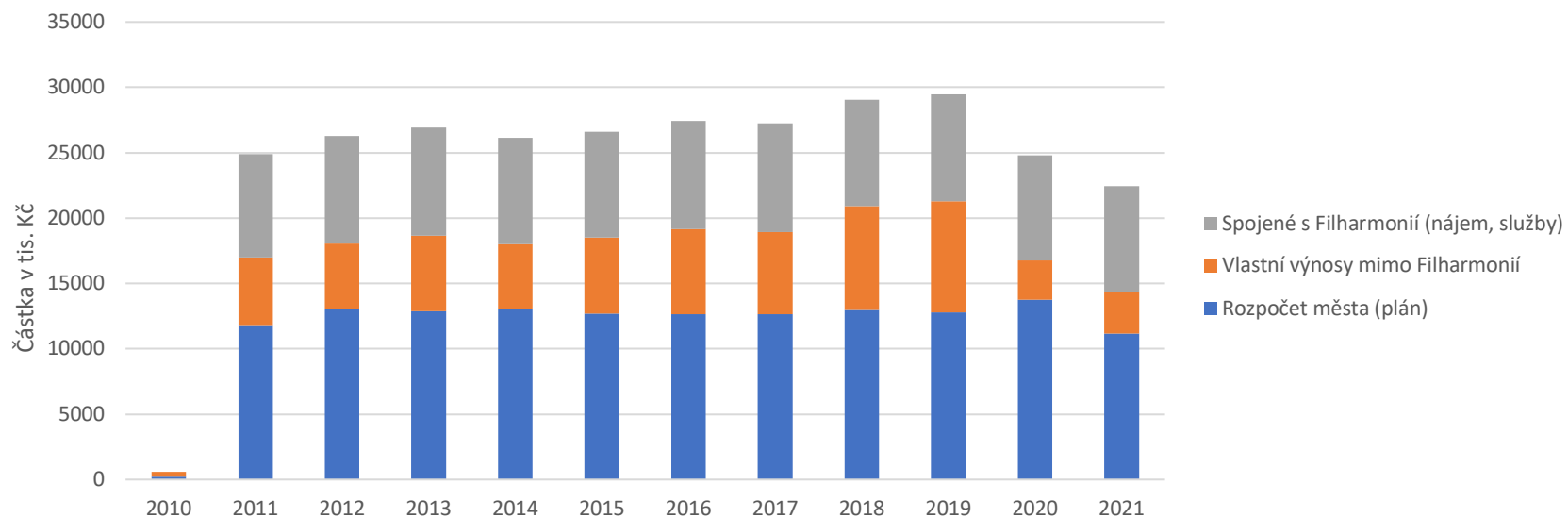
Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Návštěvnost organizace je v trendu nestálá, pohybuje se však okolo průměrných 14 680 návštěvníků za rok. K výraznějším výkyvům v trendu došlo v roce 2018, kdy návštěvnost organizace Alternativa dosáhla 18 tis. lidí a v roce 2020, kdy došlo vlivem pandemie covid-19 k propadu na pouhých 2 705 návštěvníků.

Odbor Kulturní centrum MMZ

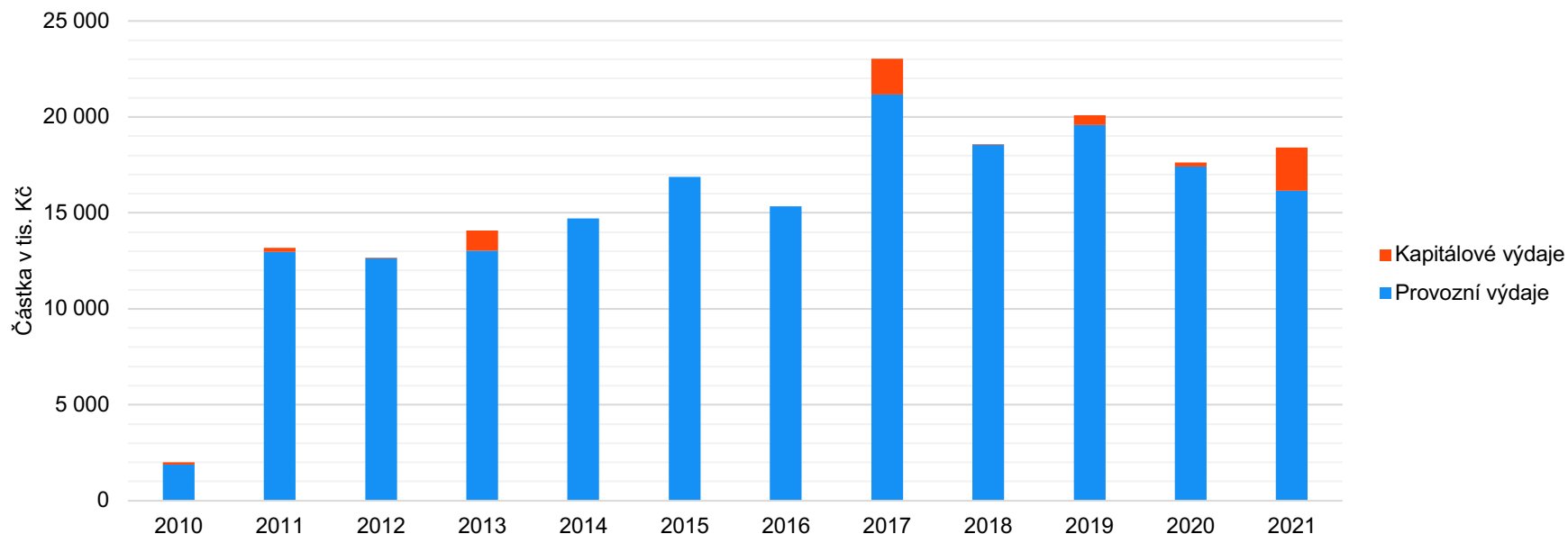
Odbor Kulturní centrum magistrátu zaštiťuje provoz Kongresového centra, které bylo vybudováno během let 2010 a 2011 a slouží primárně jako sídlo Filharmonie Bohuslava Martinů.

Graf 27 Celkové výnosy Odboru Kulturní centrum v tis. Kč mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf 28 Provozní a kapitálové výdaje Odboru Kulturní centrum v tis. Kč mezi lety 2010–2021

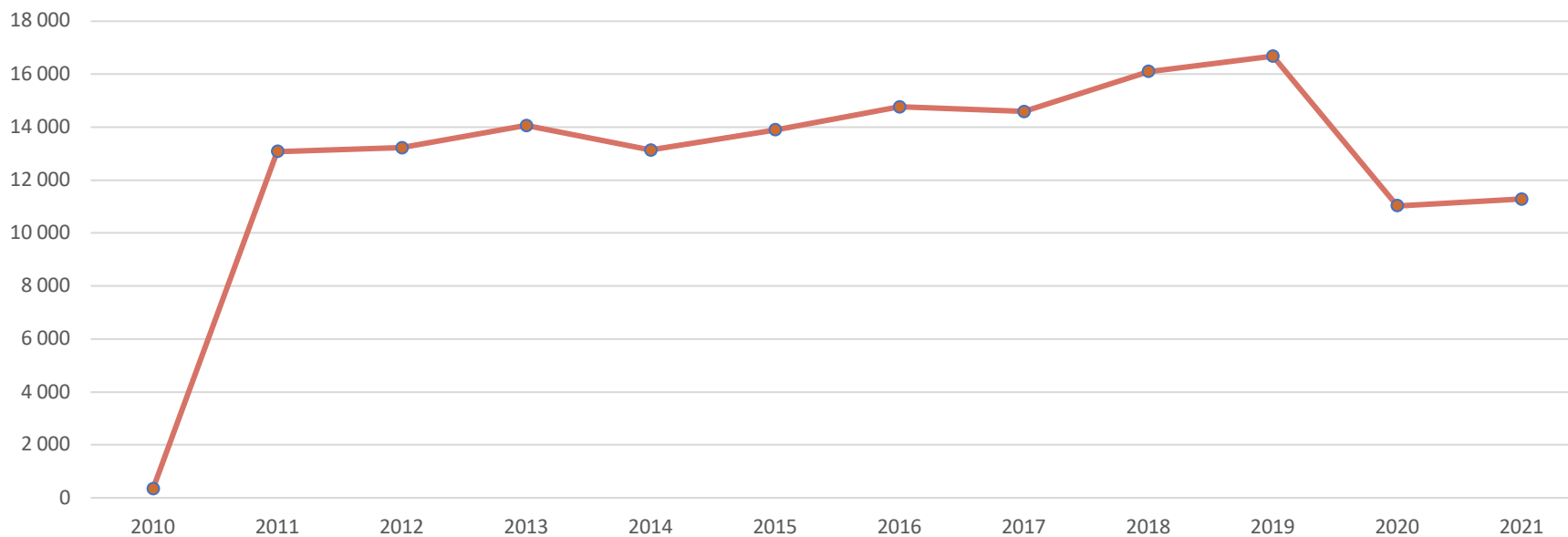

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Provozní výdaje Odboru Kulturní centrum se mezi lety 2011–2014 drží okolo 14 mil. Kč, od roku 2015 dosahují řádově 18 mil. Kč. Nejvyšší provozní výdaje měl odbor v roce 2017, kdy dosáhly částky 21 mil. Kč (mimořádný výdaj z důvodů generální opravy výtahu velkého sálu).

Výraznější kapitálové výdaje měl odbor v roce 2017 (1,8 mil Kč) a v roce 2021 (2,3 mil. Kč). Kapitálové výdaje v roce 2021 souvisí s obměnou zastaralého parkovacího systému Kongresového centra Zlín.

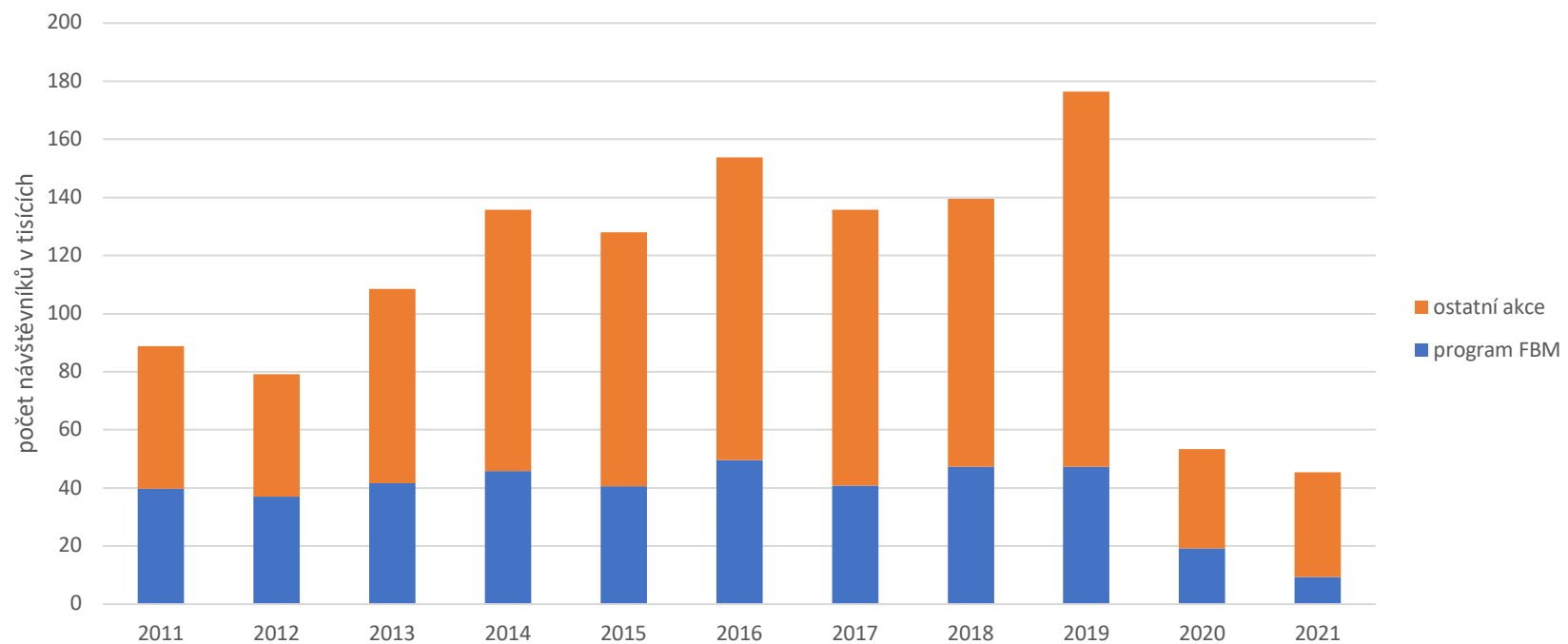
Graf 29 Výnosy Odboru Kulturní centrum v tis. Kč mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Kongresové centrum produkuje výnosy z komerčního pronájmu prostorů Filharmonii Bohuslava Martinů, o.p.s., nebo externím klientům. Dále získává přínos ze zpoplatněného parkoviště v 1. a 2. PP. V letech 2010–2021 dosáhlo Kongresové centrum celkových výnosů ve výši 152 163 117,44 Kč.

graf 30 Návštěvnost Kongresového centra Zlín

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Hodnoty a problémy

Hodnoty	Problémy
<ul style="list-style-type: none">● Město zřizuje a stabilně financuje městské divadlo se stálým souborem.● Zájem návštěvníků o návštěvu Městského divadla ve Zlíně, a to jak souborů hostujících, tak souboru vlastního měl před pandemií mírně rostoucí trend.● Městské divadlo věnuje 30 % v programu akcím jiných pořadatelů.● Město disponuje organizačními složkami agenturního typu Živý Zlín a Alternativa, které pronajímají kulturní prostory a realizují pořadatelskou činnost, včetně akcí ve veřejném prostoru.● I přes pandemii covid-19 uspořádal Živý Zlín podobné množství akcí, převážně ve venkovních prostorech, na které dorazilo celkově 12 až 13 tis. návštěvníků, což je jenom o 20 %, respektive 15 % méně než v době před pandemií.● Město také od roku 2018 stabilně financuje Památník Tomáše Bati ve Zlíně, který se věnuje rozvoji odkazu významného rodáka. Památník je také mezinárodně významnou památkou meziválečného funkcionalismu a atraktivním místem pro pořádání akcí.	<ul style="list-style-type: none">● Z expertního pohledu se řízení činnosti platformy Alternativa přímo Odborem kultury a památkové péče a nově zřizované příspěvkové organizace Živý Zlín jeví jako málo efektivní, vhodnější je forma samostatné zřizované organizace.● Z expertního pohledu se jeví jako nezvyklé, že Kongresové centrum Zlín je spravováno odborem magistrátu a není například společností s ručením omezeným nebo akciovou společností založenou městem.

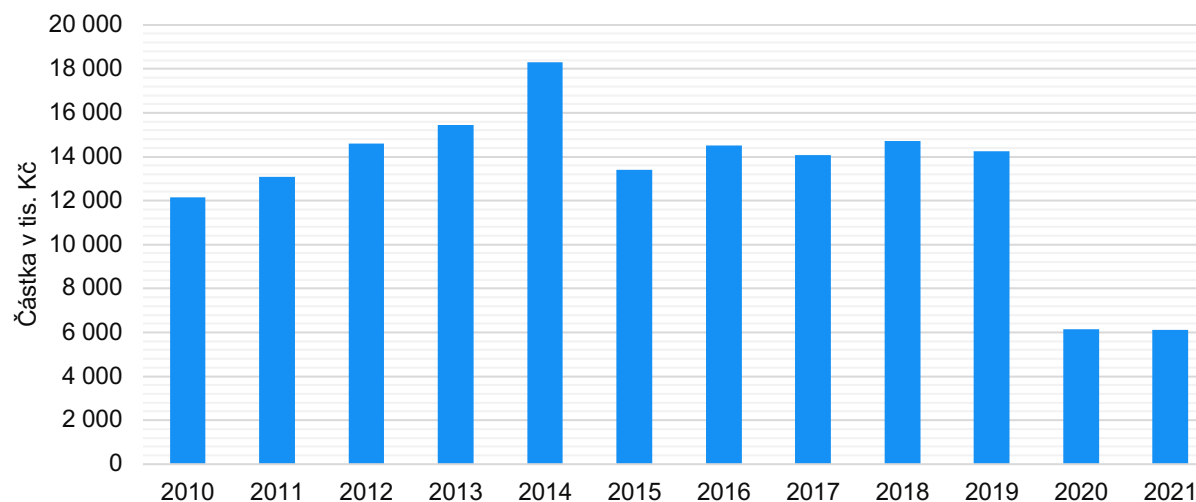
Zdroj: vlastní zpracování

1.4. Financování a návštěvnost organizací spoluzaložených statutárním městem Zlín a Zlínským krajem

Filharmonie Bohuslava Martinů

Filharmonický sbor s mezinárodní působností je obecně prospěšnou společností spoluzaloženou statutárním městem Zlín a Zlínským krajem. V roce 2019 hospodařil s rozpočtem řádově 72 mil. Kč v roce 2021 řádově 75 mil. Kč.

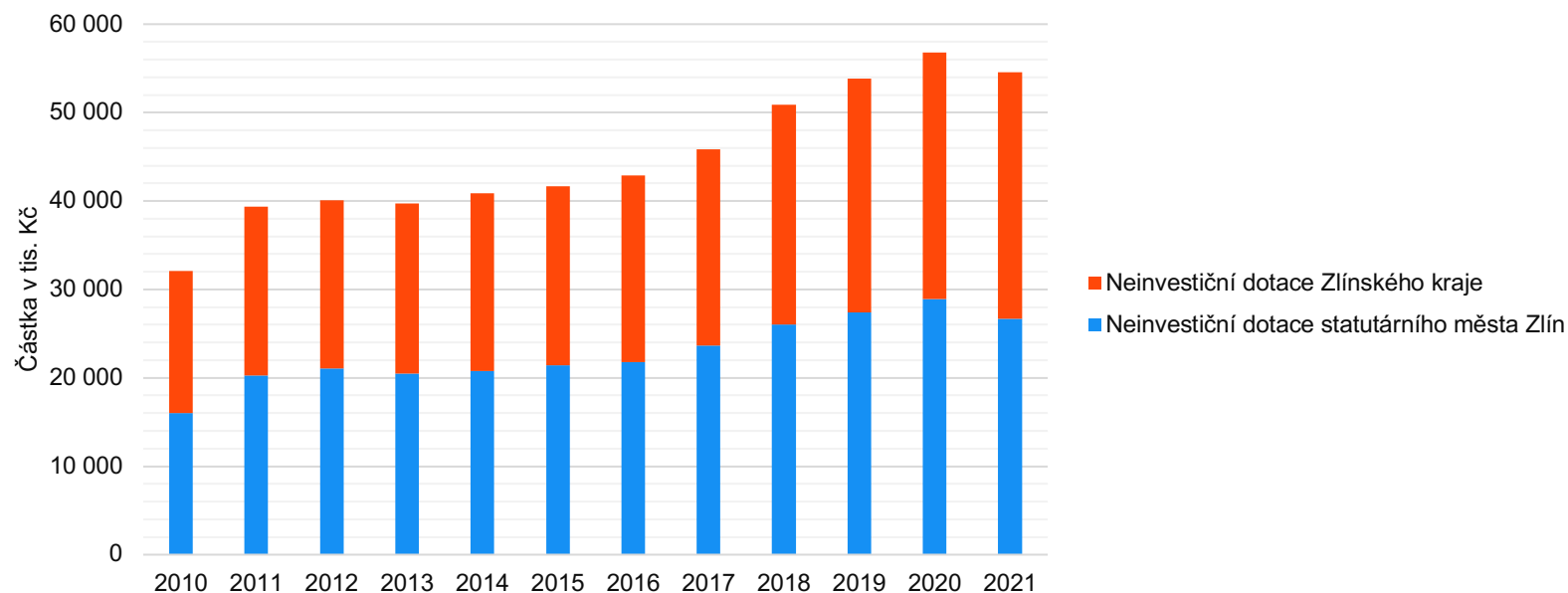
Graf 31 Vlastní výnosy Filharmonie Bohuslava Martinů mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Vlastní výnosy Filharmonie Bohuslava Martinů se do roku 2019 průměrně drží na 14, 5 mil. Kč, v letech 2020 a 2021 klesly na 6,2 mil. Kč. Jde především o výnosy z prodeje služeb. Nejvyšších výnosů, 18 mil. Kč, filharmonie dosáhla v roce 2014.

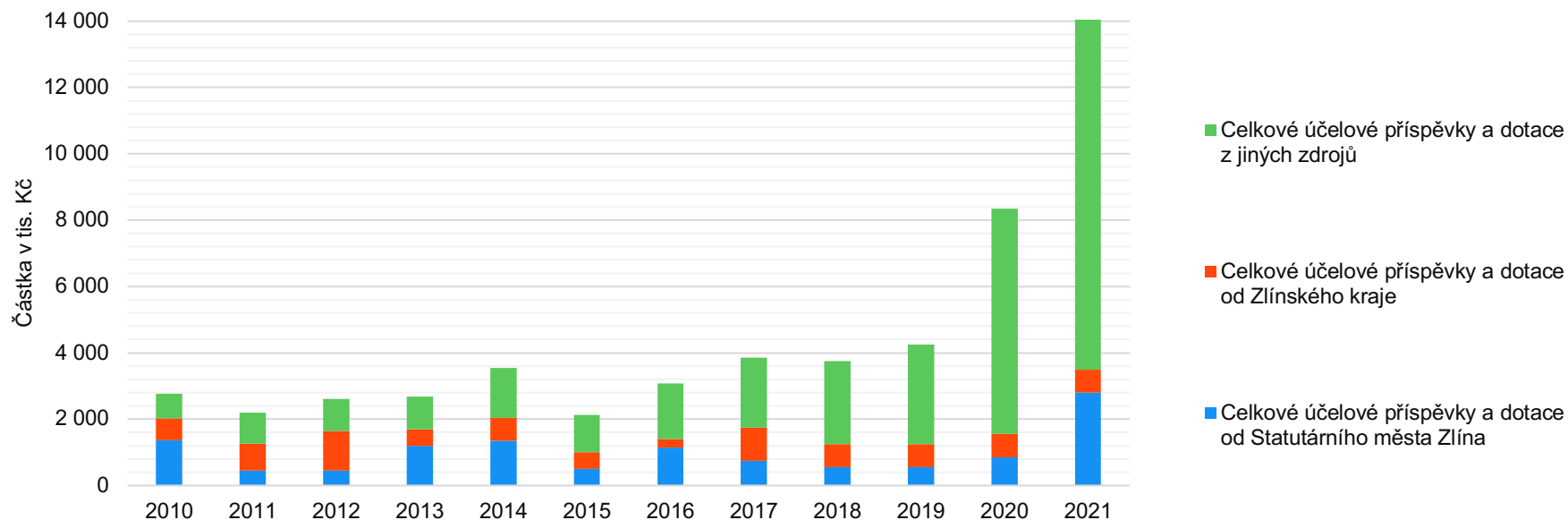
Graf 32 Neinvestiční dotace Filharmonii Bohuslava Martinů mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Filharmonie Bohuslava Martinů byla zřízena společně statutárním městem Zlín a Zlínským krajem. Neinvestiční dotace na provoz organizace jsou tak rovněž rozděleny mezi město Zlín a Zlínský kraj, dotace poskytované městem Zlín jsou zpravidla nepatrně vyšší, průměrně město poskytuje 51 % celkové částky. Celkové neinvestiční dotace během let narůstají v průměru o 5 % ročně, v roce 2010 dosahovaly celkem 32 mil. Kč, v roce 2015 už 41,7 mil. Kč a v roce 2021 dokonce 54,6 mil. Kč. Růst výdajů na provoz je způsoben i státem nařízeným růstem mezd zaměstnanců.

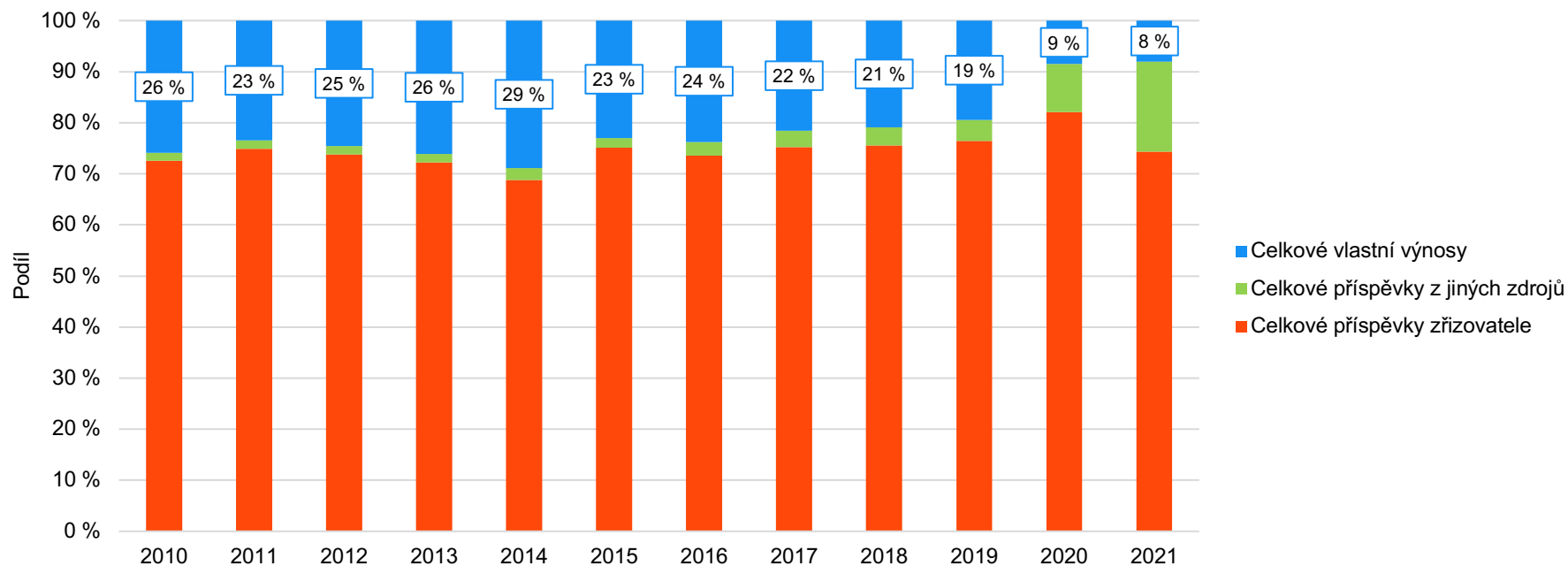
Graf 33 Celkové příspěvky a dotace Filharmonii Bohuslava Martinů v letech 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, FBM o. p. s., 2022

Dalšími zdroji financování jsou účelové dotace a příspěvky, jejichž výše se vzhledem k jejich charakteru každoročně mění a nelze sledovat trend. V případě účelových dotací od obou zřizovatelů lze sledovat, že v roce, kdy jeden ze zřizovatelů přispívá méně, druhý zřizovatel částku navyšuje, výše celkového příspěvku tak zůstává podobná a průměrně se pohybuje kolem 1,7 mil. Kč. V součtu obdržených příspěvků za sledované období přispělo statutární město Zlín 11,9 mil. Kč, Zlínský kraj pouze 8,4 mil. Kč. Nejvyšší výkyvy jsou patrné u účelových dotací a příspěvků z jiných zdrojů, kde dominují příspěvky od státu. Nejvýraznější je příspěvek 6,8 mil. Kč v roce 2020 a 13,5 mil. Kč v roce 2021, pravděpodobně šlo o finance na mitigaci dopadů pandemie covid-19.

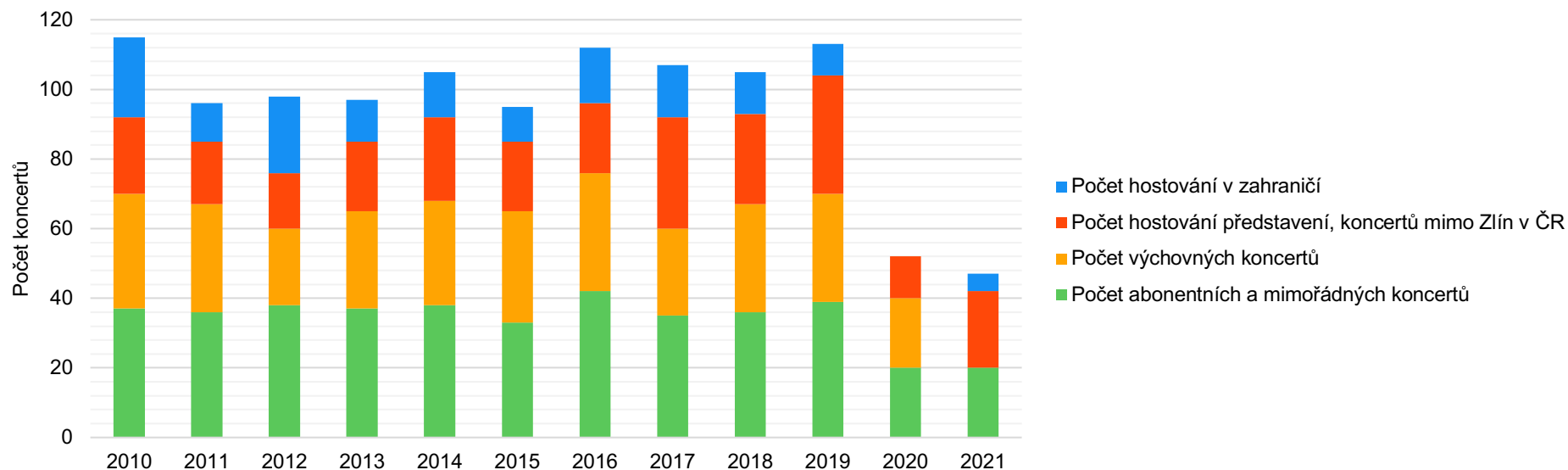
Graf 34 Soběstačnost Filharmonie Bohuslava Martinů mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Soběstačnost Filharmonie Bohuslava Martinů se do roku 2019 pohybovala na průměrných 24 %, v letech 2020 a 2021 klesla na 8–9 % vlivem pandemie covid-19.

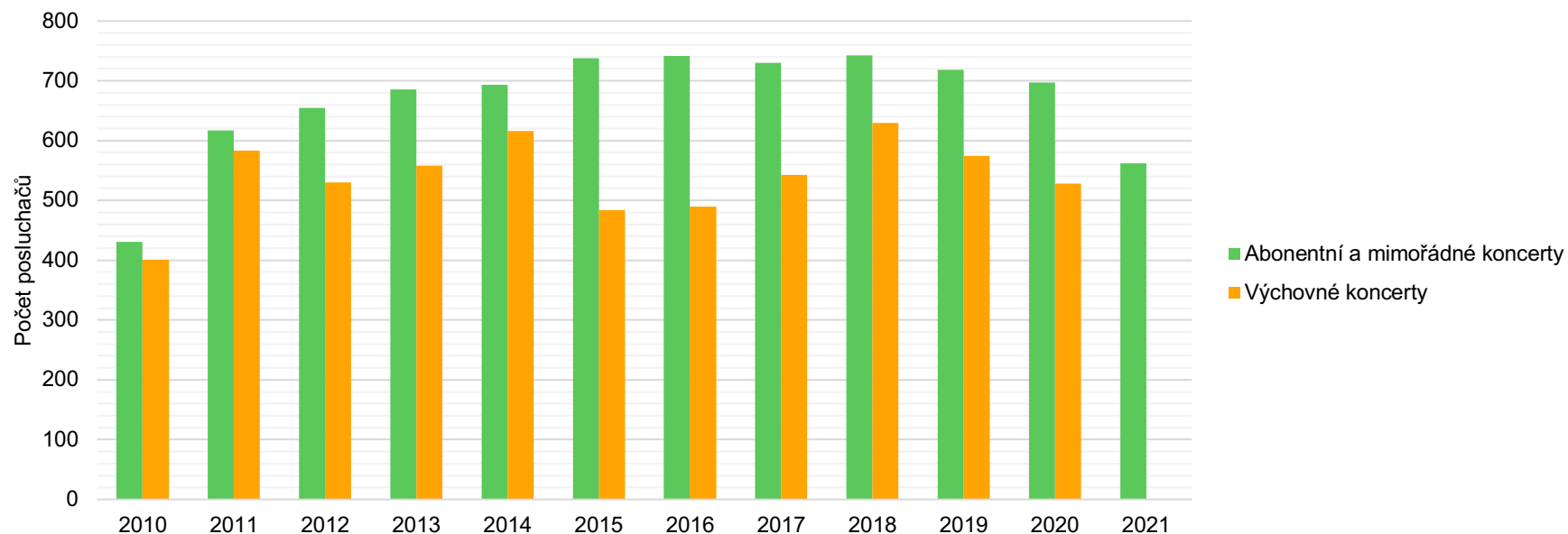
Graf 35 Počet koncertů Filharmonie Bohuslava Martinů a hostování koncertů a představení mimo Zlín mezi roky 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Celkový počet koncertů Filharmonie Bohuslava Martinů na domácí scéně se pohybuje okolo 68, z toho okolo 37 tvoří abonentní a mimořádné koncerty. Hostovaných představení a koncertů mimo Zlín v ČR bývá okolo 23, počet zahraničních hostování cca 15 koncertů. V letech 2020 a 2021 klesl počet abonentních a mimořádných koncertů na 20, stejně tolik bylo i výchovných koncertů v roce 2020, v roce 2021 se nekonaly. V rámci ČR hostovala filharmonie 12x v roce 2020, 22x v roce 2021. V roce 2021 se uskutečnilo také 5 hostovaných koncertů v zahraničí.

Graf 36 Průměrný počet posluchačů na koncert Filharmonie Bohuslava Martinů mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Jelikož filharmonie eviduje pouze počty posluchačů u koncertů pořádaných v Kongresovém centru, uvádět návštěvnost by bylo nepřesné. Graf tedy znázorňuje průměrný počet posluchačů na jeden koncert v jednotlivých letech, odděleny jsou abonentní a mimořádné koncerty a výchovné koncerty. Na jeden abonentní či mimořádný koncert dorazilo ve sledovaném období 430–740 posluchačů, od roku 2011 průměrná návštěvnost koncertů plynule roste. K mírnému poklesu návštěvnosti došlo během pandemických let. Na jeden výchovný koncert dorazilo ve sledovaném období průměrně 400–630 posluchačů, nejvyšší zájem byl v letech 2013–2014 a pak v letech 2018–2019. V roce 2021 se žádné výchovné koncerty nekonaly.

Hodnoty a problémy

Hodnoty	Problémy
<ul style="list-style-type: none">● Město Zlín a Zlínský kraj stabilně financují Filharmonii Bohuslava Martinů řádově rovným dílem (respektive statutární město Zlín přispívá pravidelně o 700 tis. Kč až 1 mil. Kč více, což činí přibližně 1 % z celkového rozpočtu).● Průměrný počet posluchačů na abonentní koncert je stabilní, v průběhu let roste.	

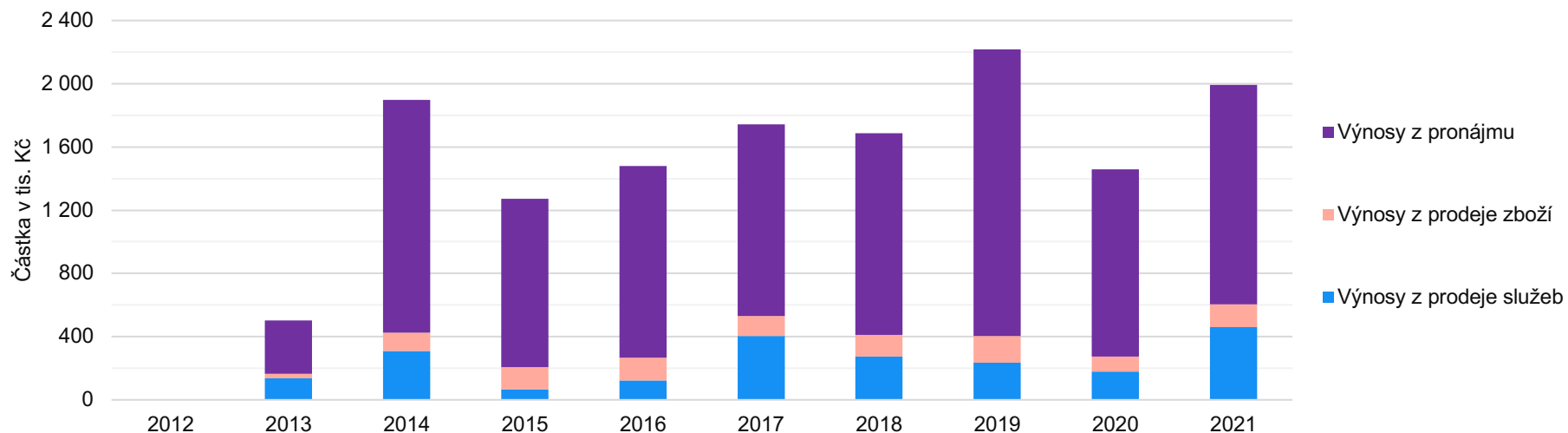
Zdroj: vlastní zpracování

1.5. Financování organizací zřizovaných Zlínským krajem

14|15 Baťův institut

Hlavním účelem **příspěvkové organizace 14|15 Baťův institut** je zajišťování správy institutu a péče o kulturní, duchovní i společenský rozvoj Zlínského kraje a jeho obyvatel, a to prostřednictvím podpory muzea, galerie a knihovny při plnění jejich předmětu činnosti a koordinace činností těchto organizací v rámci prostorů 14|15 BAŤOVA INSTITUTU. Činnost spočívá v zajištění provozu, údržby a majetkové správy, služby ICT, provozování informačního centra pro veřejnost, pronájmu dočasně nevyužívaných prostorů, zajištění marketingu a propagace institutu. Jde o příspěvkovou organizaci Zlínského kraje. Celkový rozpočet organizace činil v roce 2019 částku 63 mil. Kč a v roce 2021 částku 68 mil. Kč.

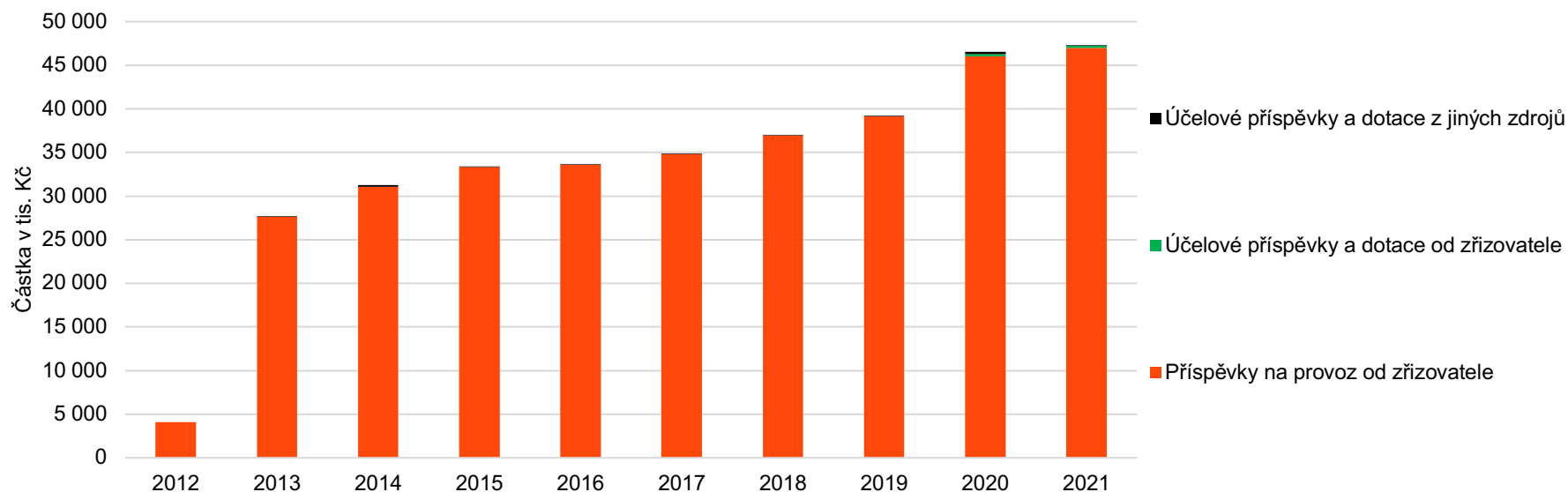
Graf 37 Vlastní výnosy 14|15 Baťova institutu mezi lety 2012–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; 14|15 Baťův institut, 2022

Celkové vlastní výnosy 14|15 Bařova institutu se drží průměrně na 1,6 mil. Kč, z toho průměrně 77 % tvoří výnosy z pronájmů. Příspěvková organizace 14|15 Bařův institut byla zřizena v roce 2012 na základě usnesení Zastupitelstva Zlínského kraje č. 0655/Z19/12 ze dne 14. 3. 2012.

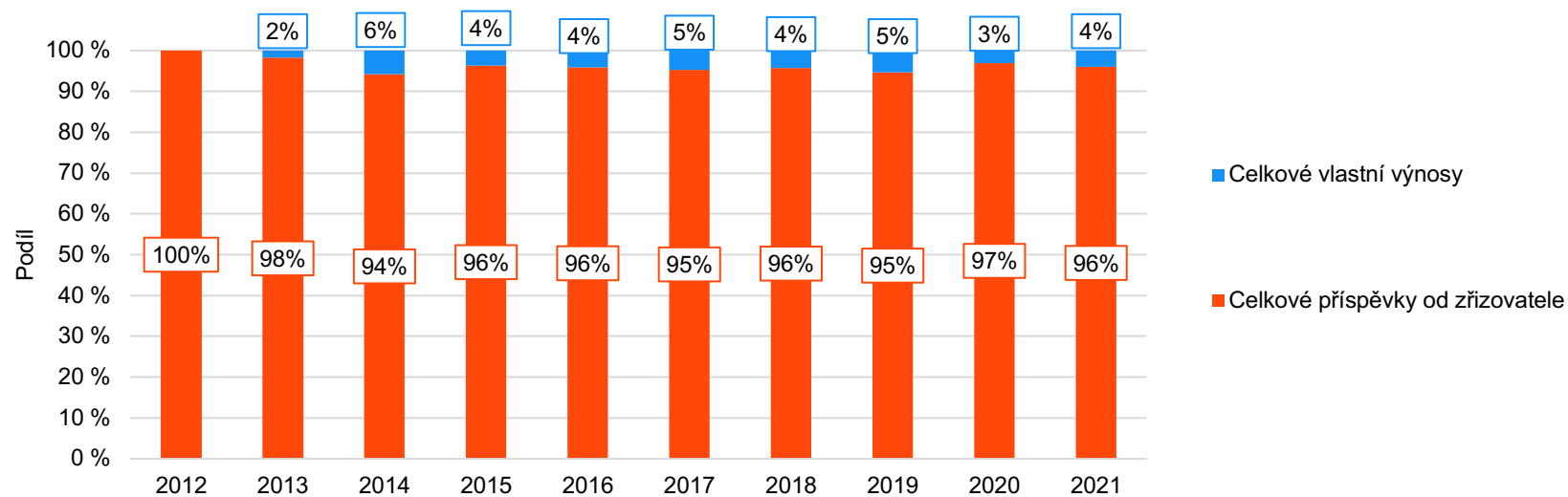
Graf 38 Příspěvky na provoz 14|15 Bařova institutu od zřizovatele a z jiných zdrojů mezi lety 2012–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; 14|15 Bařův institut, 2022

Příspěvky na provoz od zřizovatele tvoří 99 % všech příspěvků, které organizace získává. Příspěvky se průběžně zvyšují, průměrně o 7 %, k většímu navýšení, o 15 %, došlo mezi lety 2019 a 2020 v důsledku růstu cen provozních nákladů na údržbu a opravy objektu a z důvodu zákonného navýšení platů. V roce 2013 příspěvek zřizovatele dosahoval 27,7 mil. Kč, v roce 2021 47 mil. Kč.

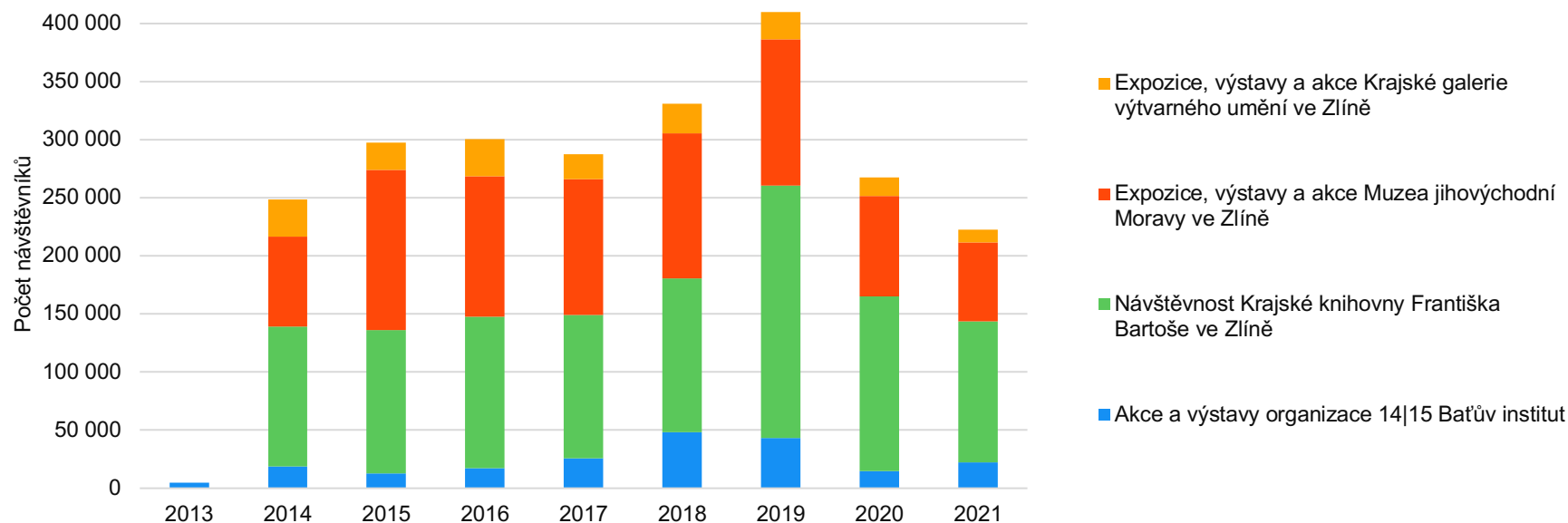
Graf 39 Soběstačnost 14|15 Baťova institutu mezi lety 2012–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; 14|15 Baťův institut, 2022

Soběstačnost organizace se pohybuje na 4 % a v průběhu let se výrazně nemění.

Graf 40 Návštěvnost 14|15 Bařova institutu mezi lety 2012–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; 14|15 Bařův institut, 2022

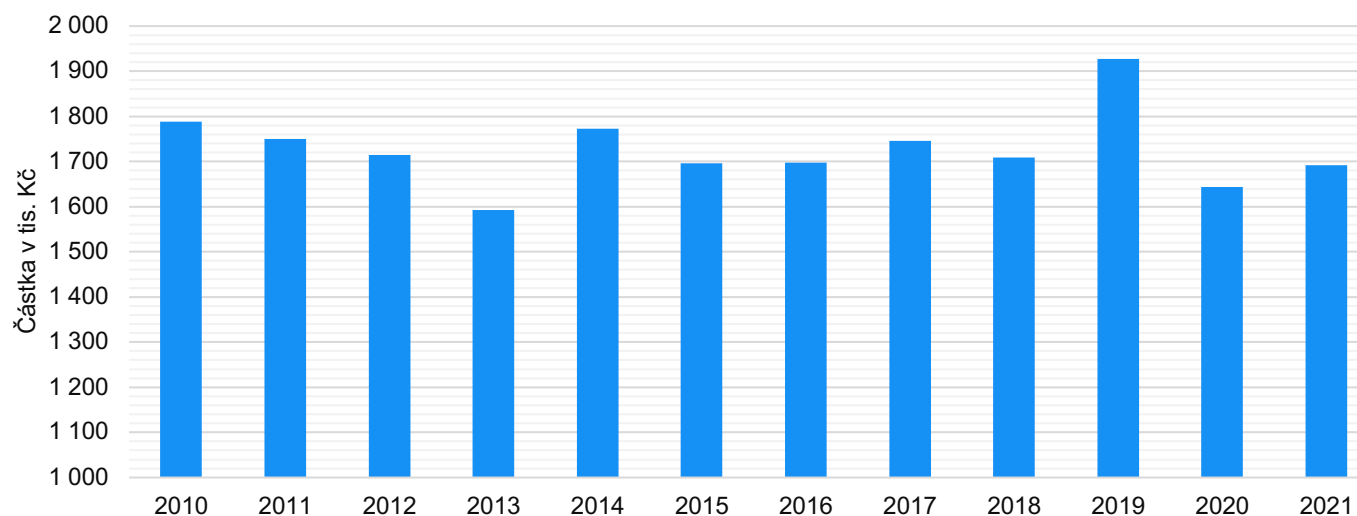
14|15 Bařův institut, p. o., je servisní organizací, zajiřující servis v mnoha oblastech činnosti pro všechny zde sídlící organizace – Krajskou knihovnu Frantiřka Bartořka ve Zlíně, Krajskou galerii výtvarného umění ve Zlíně a Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Sleduje se návštěvnost celého komplexu 14|15 Bařova institutu, a to jak akcí, výstav, doprovodných programů, koncertů, konferencí atd. organizovaných muzeem, galerií, knihovnou a servisní organizací v součinnosti s externími subjekty nebo realizované přímo 14|15 Bařovým institutem, p. o. Jde o akce ve všech prostorech krajského kulturně-vzdělávacího centra – 14|15 Bařova institutu.

Návštěvnost 14|15 Bařova institutu dosahuje za sledované období průměrně na 300 tisíc návštěvníků, počty návštěvníků narostly v roce 2019 až na 410 tisíc, k úpadku dořlo v roce 2020 kvůli pandemii covid-19. Návštěvnost jednotlivých zde sídlících organizací bude komentována dále v jednotlivých kapitolách.

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně je příspěvkovou organizací Zlínského kraje, plní regionální funkce a městské funkce ve statutárním městě Zlín, za tímto účelem je provoz „místních knihoven“ a částečně také hlavní pobočky financován statutárním městem Zlín. Rozpočet knihovny v roce 2019 byl řádově 34 mil. Kč a v roce 2021 řádově 37 mil. Kč.

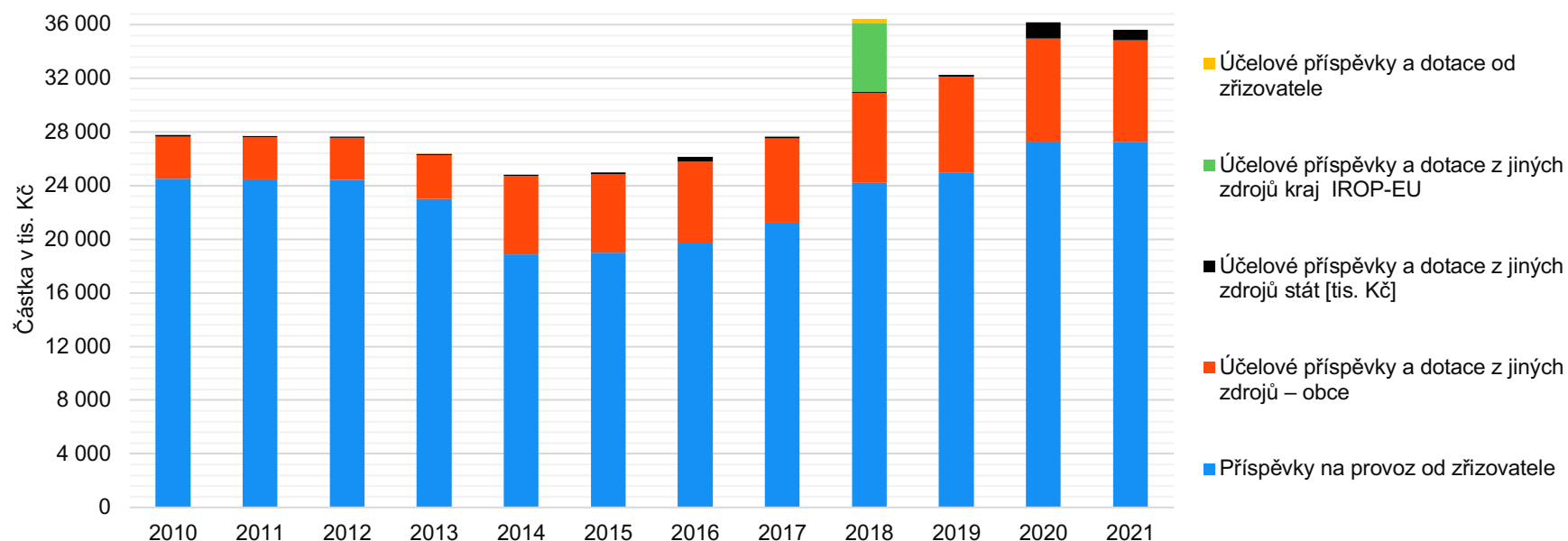
Graf 41 Vlastní výnosy Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2022

Vlastní výnosy Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně tvoří ročně průměrně 1,6 mil. Kč, 97 % těchto výnosů zajišťuje prodej služeb, zbytek v řádu pouhých desítek tisíc tvoří výnosy z prodeje zboží. Výnosy významně stouply v roce 2019, kdy dosáhly 1,9 mil Kč, jinak se v průběhu let drží s mírnými výchyly na průměru.

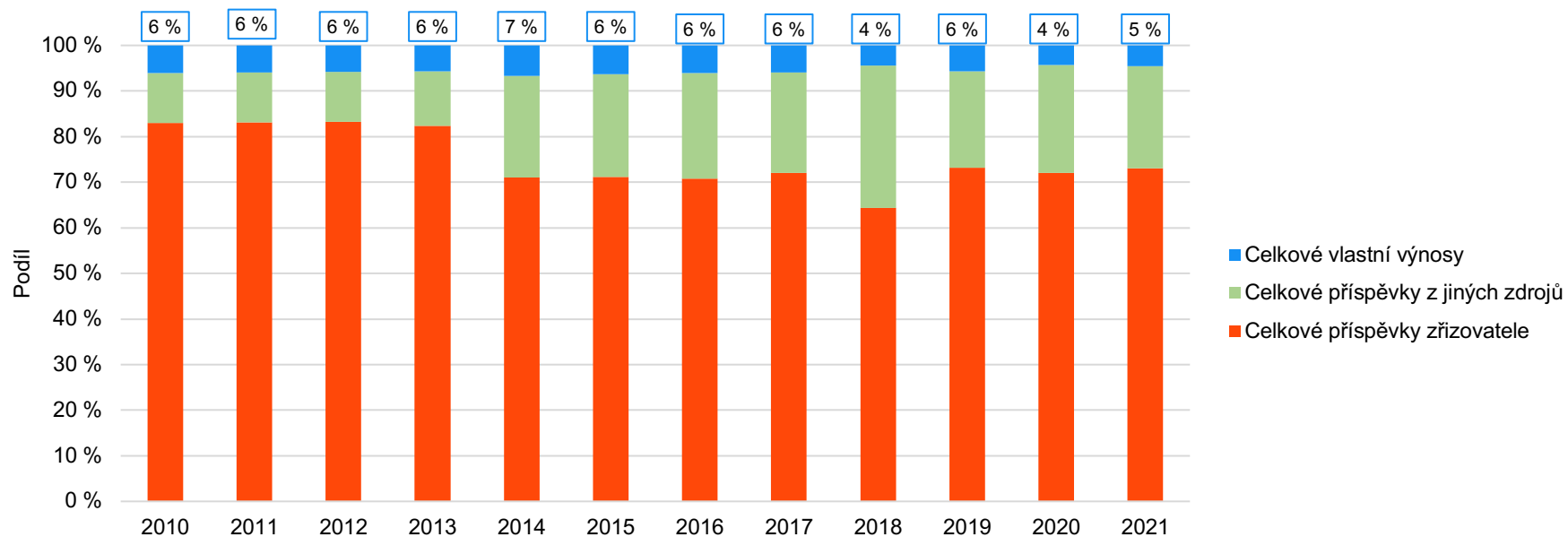
Graf 42 Příspěvky na provoz Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2022

Příspěvky na provoz od zřizovatele tvoří průměrně 23 mil. Kč, mezi lety 2014–2016 klesly pod 20 mil. Kč, avšak od roku 2017 narůstají, každým rokem průměrně o 7 %. Druhým nejvyšším zdrojem financí jsou účelové dotace od obcí, které ročně dosáhnou průměrných 5,5 mil. Kč, tyto příspěvky mají rostoucí tendenci již od roku 2013 a v současné chvíli se drží okolo 7,5 mil. Kč. Zbylé uvedené zdroje financování jsou především účelové dotace, které jsou nárazové. V roce 2018 byla významná dotace z IROP (Integrovaný regionální operační program Ministerstva pro místní rozvoj) ve výši 5,1 mil. Kč; v letech 2020 a 2021 pak účelový příspěvek od státu ve výši 1,2 mil. Kč a 778 tis. Kč. Obce se podílejí na financování služby regionálních funkcí knihoven.

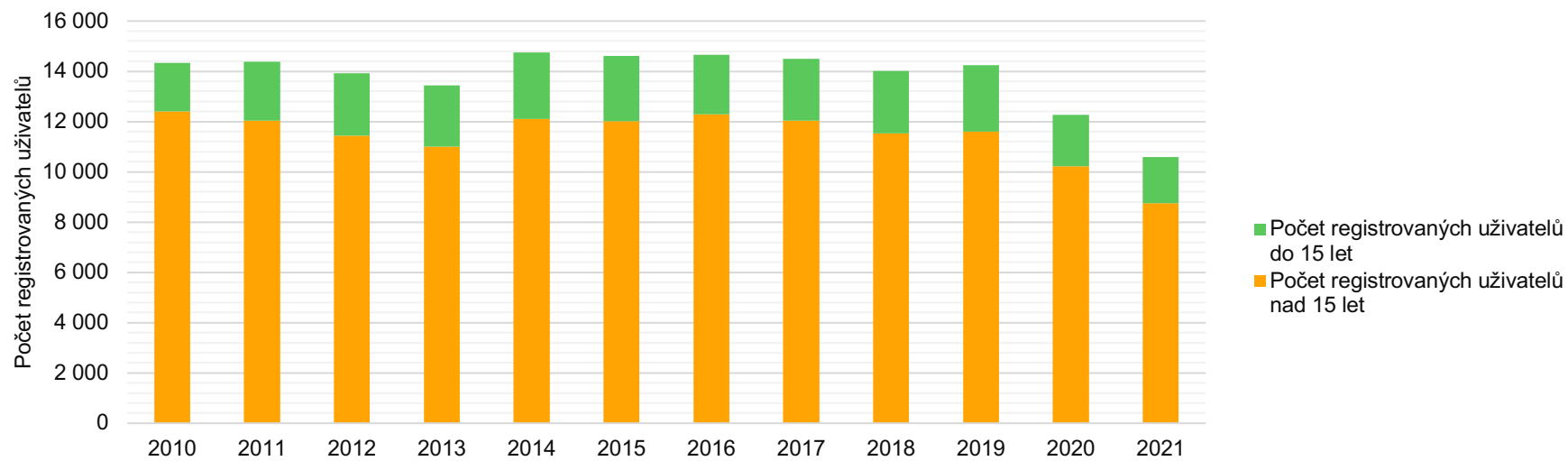
Graf 43 Soběstačnost Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2022

Průměrná soběstačnost Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně činí 6 % a v průběhu let se příliš nemění. Nejvyšší soběstačnosti, a to 7 %, knihovna dosáhla v roce 2014, nejnižší, 4 %, v letech 2018 a 2020.

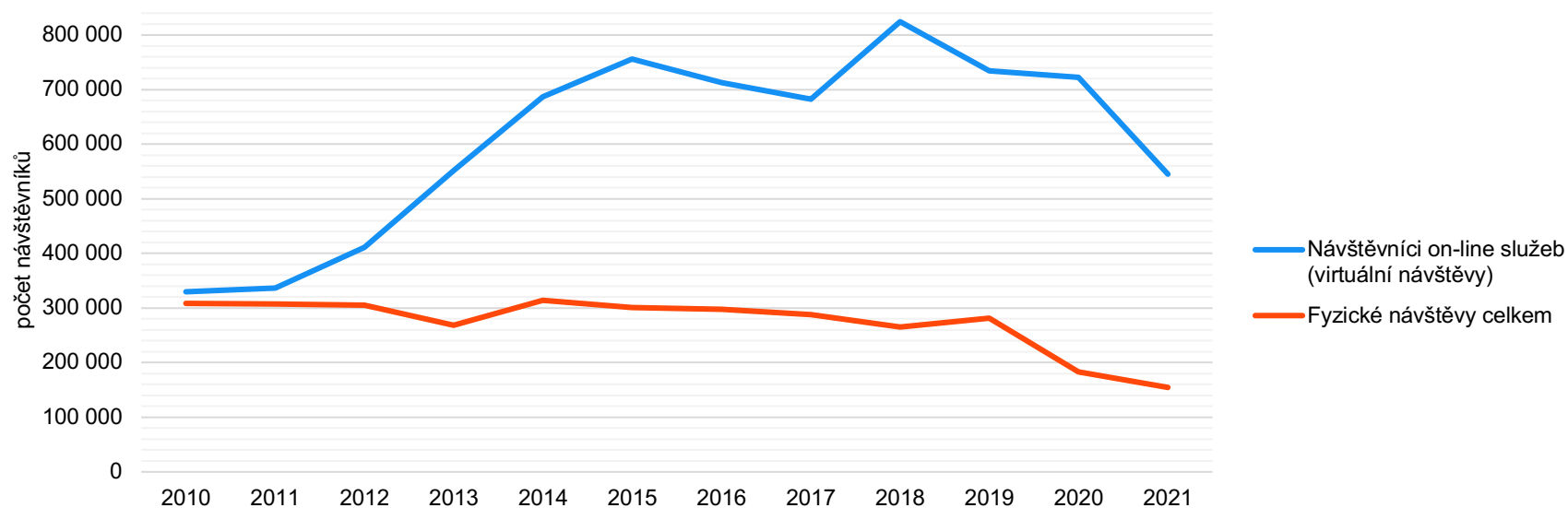
Graf 44 Počet registrovaných uživatelů Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2022

Celkový počet registrovaných uživatelů Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně dosahuje průměrně 13 tisíc uživatelů, z toho 17 % bývá mladších 15 let. Počet registrovaných uživatelů byl do roku 2019 v podstatě stabilní, k výraznějšímu poklesu došlo v roce 2020, pravděpodobně vlivem pandemie covid-19, jde o 12 % registrovaných uživatelů nad 15 let a 22 % dětí ve věku do 15 let.

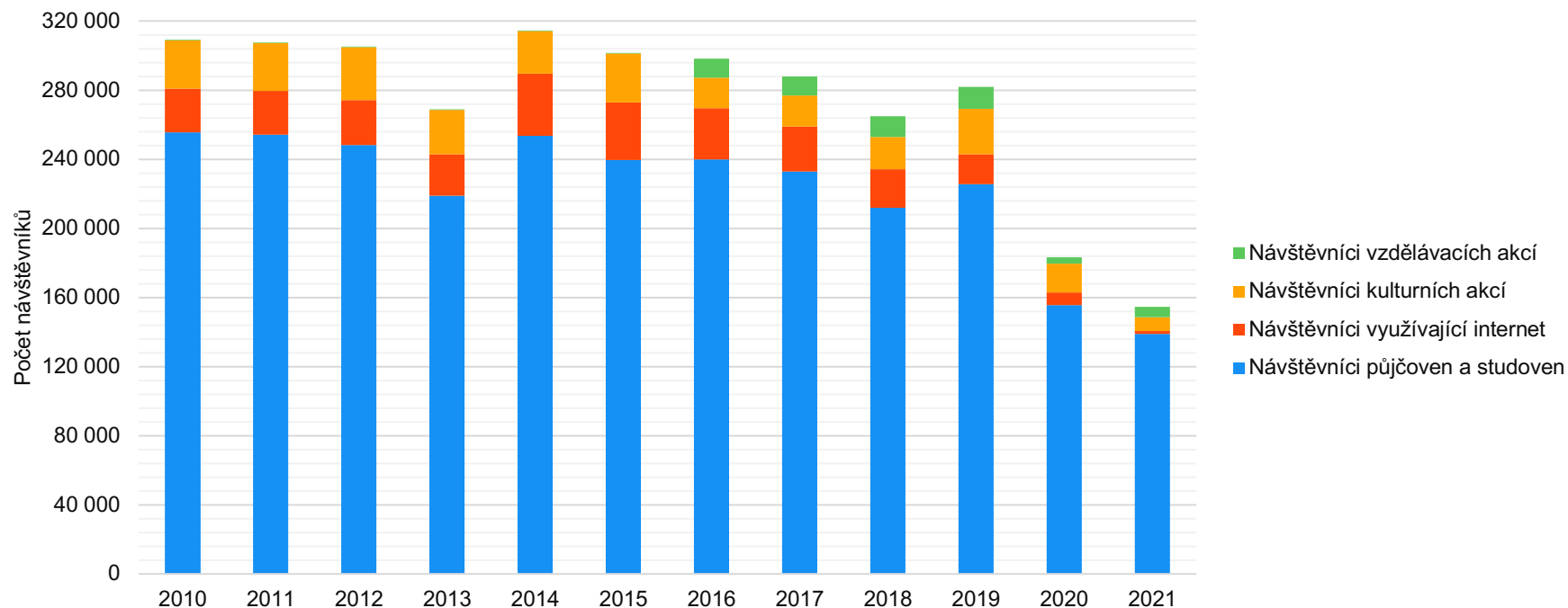
Graf 45 Celkové fyzické návštěvy a virtuální návštěvy (návštěvy online služeb) Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2022

Celkový počet fyzických návštěv knihovny klesá každým rokem, v roce 2010 knihovnu navštívilo na 309 tisíc osob, v roce 2019 už pouze 282 tisíc, došlo tak k poklesu návštěvnosti o 10 %. Rapidní poklesy v letech 2020 a 2021 zapříčinila pandemie covid-19. Virtuálních návštěv naopak mezi lety 2010–2019 přibylo celkem na cca 400 tisíc, průměrně se počet návštěvníků online služeb zvyšoval o 10 % ročně.

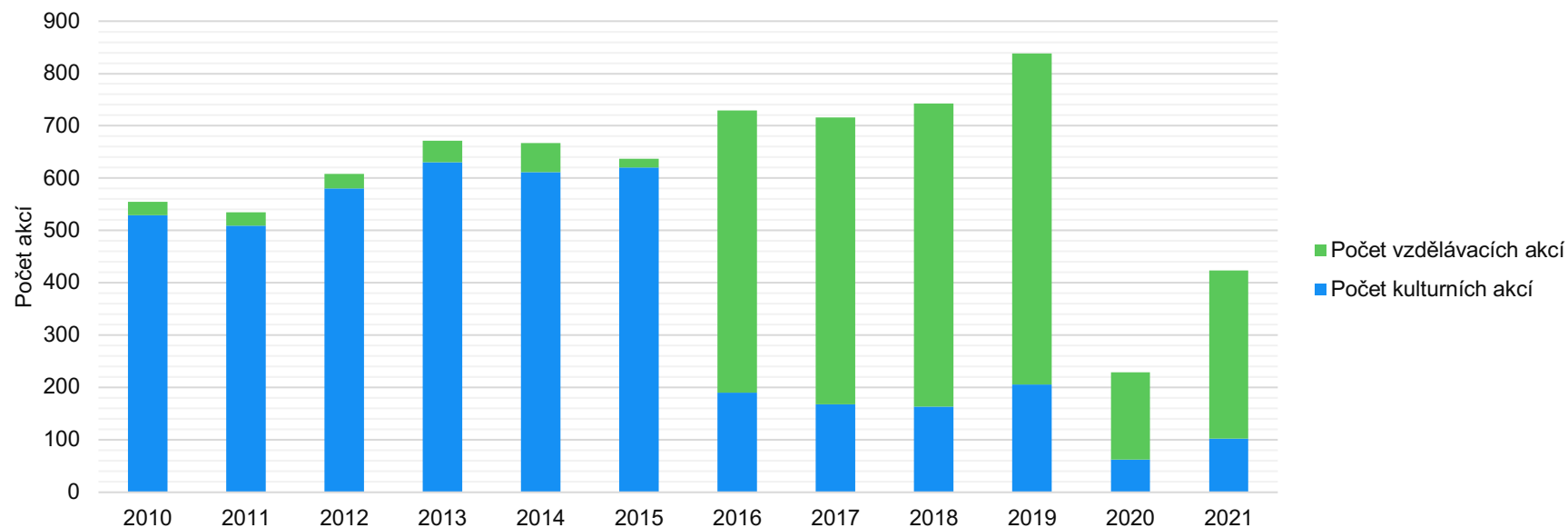
Graf 46 Rozdělení fyzické návštěvnosti Krajské knihovny Františka Bartoše mezi lety 2010–2021 dle typu návštěvníků

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2022

Největší podíl fyzických návštěvníků, průměrně 82 %, tvoří návštěvníci půjčoven a studoven, knihovnu jich průměrně navštíví 223 tisíc. Návštěvníků využívajících internet v knihovně je ročně průměrně 23 tisíc, zatím jsou evidováni pouze návštěvníci využívající internet na počítačích knihovny, kromě toho je však ve všech pobočkách knihovny k dispozici volná wifi. Průměrně 24 tisíc návštěvníků pak přilákají kulturní a komunitní akce pořádané knihovnou.

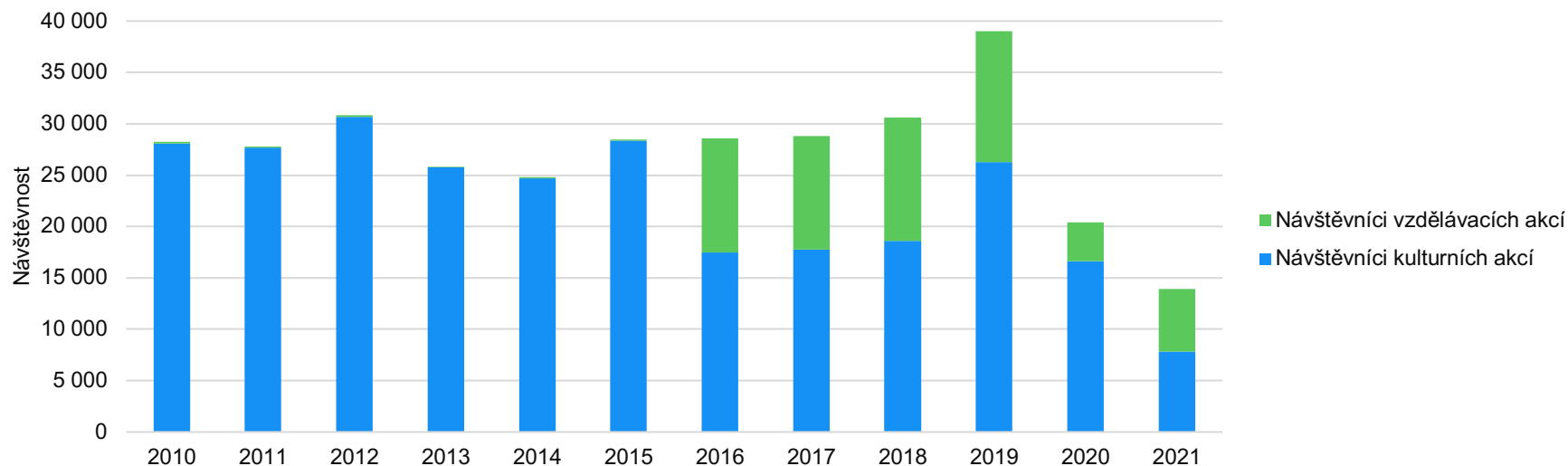
Graf 47 Počet kulturních a vzdělávacích akcí pořádaných Krajskou knihovnou Františka Bartoše ve Zlíně mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2022

Až do roku 2015 v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně převládaly kulturní akce, kterých se konalo 500–600 ročně. Od roku 2016 se změnila celostátní metodika vykazování počtu akcí a jejich typů, začaly tak převažovat akce vzdělávací, jelikož některé akce dříve vykazované jako akce kulturní se začaly vykazovat jako akce vzdělávací, například přednášky, besedy či programy pro školy. Celkový počet pořádaných akcí roste, od roku 2016 se v knihovně pořádalo přibližně 500 vzdělávacích akcí a 160–200 kulturních akcí. Výjimkou jsou pandemické roky 2020 a 2021.

Graf 48 Návštěvnost kulturních a vzdělávacích akcí Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně mezi lety 2010–2021

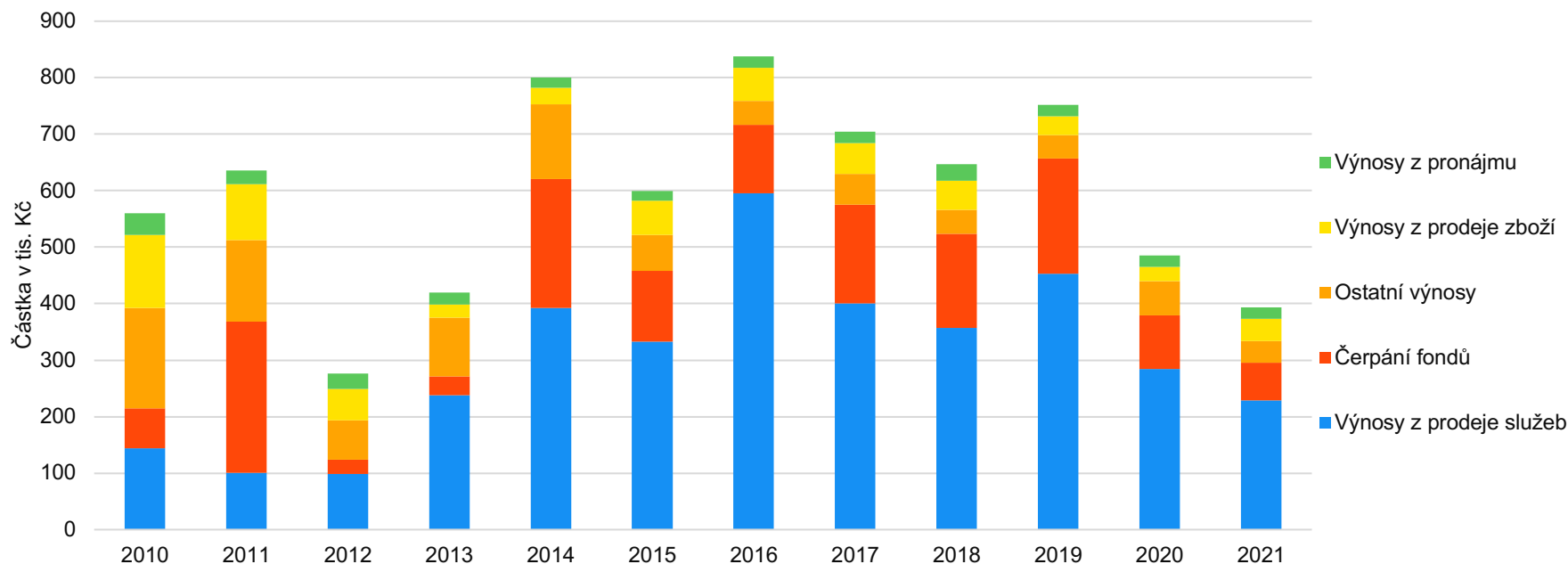
Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 2022

Návštěvnost kulturních akcí do roku 2015 tvořila průměrných 27 tisíc návštěvníků ročně, od roku 2016 se kvůli změně ve způsobu vykazování kulturních a vzdělávacích akcí „rozdělila“ mezi akce kulturní a akce vzdělávací. Návštěvnost kulturních akcí od roku 2016 činí přibližně 18 tisíc návštěvníků (s výjimkou roku 2019, kdy dosáhla 26 tisíc návštěvníků), vzdělávací akce 11 tisíc návštěvníků. V celkovém pohledu tedy knihovna žádné návštěvníky akcí neztratila, naopak v roce 2019 dosáhla návštěvnost všech akcí téměř 40 tisíc návštěvníků.

Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně

Krajská galerie je sbírkotvornou institucí v oblasti výtvarného umění, která má regionální působnost. V roce 2019 hospodařila s rozpočtem řádově 12,8 mil. Kč a v roce 2021 s částkou 14 mil. Kč.

Graf 49 Vlastní výnosy Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

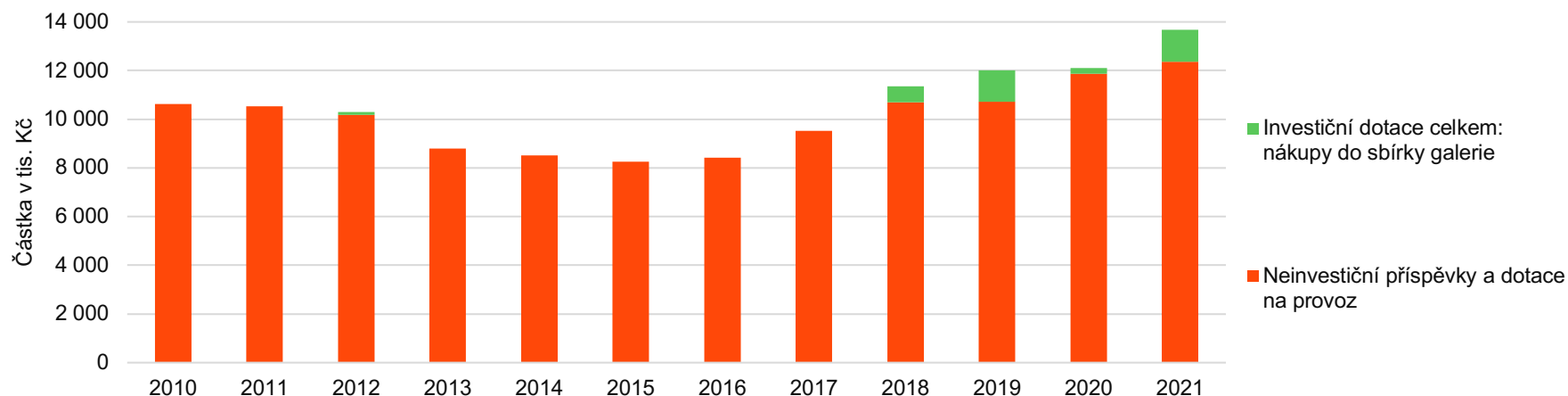

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, 2022

Celkové vlastní výnosy Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně dosahují každoročně průměrných 623 tis. Kč, do průměru nejsou započteny roky 2020 a 2021, kdy kvůli pandemii covid-19 došlo ke snížení celkových vlastních výnosů organizace na 485 tis. Kč v roce 2020 a 393 tis. Kč v roce 2021. Nejvýraznější zastoupení mají od roku 2014 výnosy z prodeje služeb, které

tvorí přibližně 58 %. Výrazné zastoupení má v některých letech i čerpání z fondů Krajské galerie, čerpané částky se každým rokem mění, pohybují se mezi 25 tis. až 204 tis. Kč. Do kolonky „výnosy z prodeje zboží“ byly zařazeny i výnosy z prodeje vlastních výrobků, do „ostatních výnosů“ byly zařazeny finanční výnosy, aktivace/zásoby do roku 2012 a ostatní výnosy z činnosti galerie. Jde o částky v řádech desítek tisíc Kč.

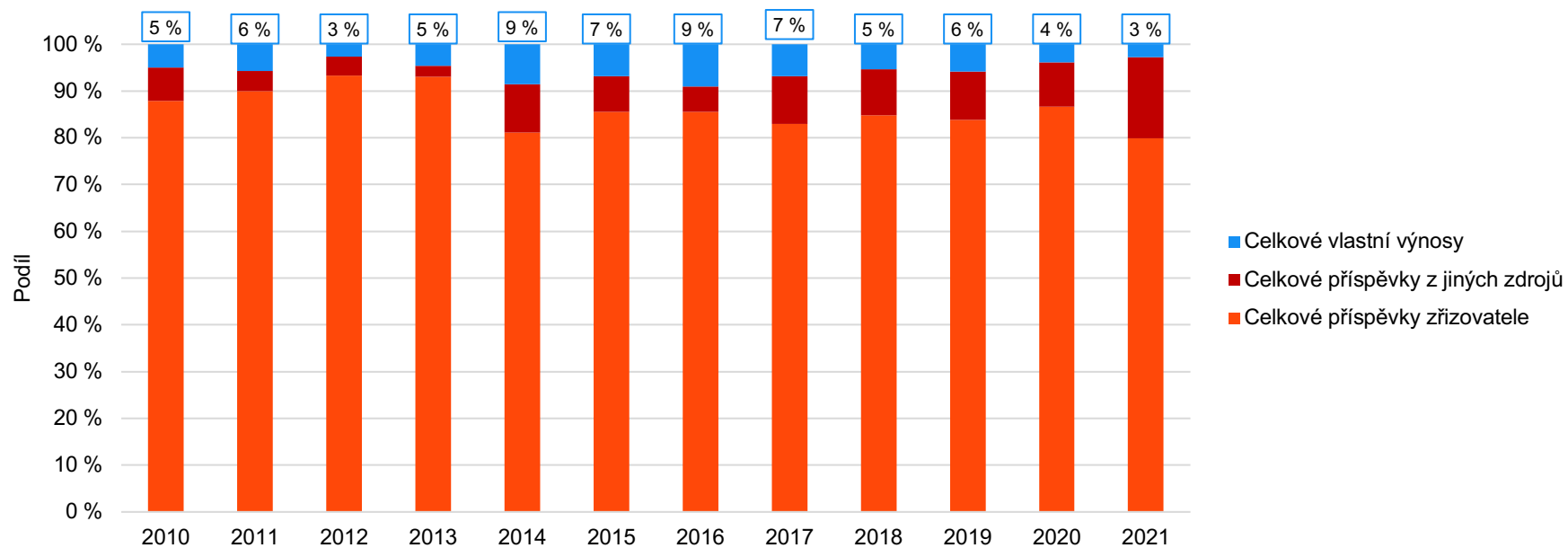
Graf 50 Investiční a neinvestiční příspěvky na provoz Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně mezi lety 2010–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, 2022

Do neinvestičních příspěvků a dotací na provoz jsou započítány příspěvky zřizovatele na provoz organizace a neinvestiční účelové příspěvky od státu a z jiných zdrojů. Celková částka dosahuje průměrných 10 mil. Kč, mezi lety 2013 a 2017 došlo k poklesu této částky na 8–9 mil. Kč, od roku 2018 se celkové příspěvky opět drží na průměru nebo nad ním. Samotné příspěvky na provoz od zřizovatele tvoří 92 % celkové částky. Investiční dotace jsou zastoupeny účelovými dotacemi zřizovatele nebo státu a jsou využívány na nákupy do sbírky galerie, výrazněji jsou v rozpočtu galerie zastoupeny až od roku 2018, kdy galerie obdržela částku 659 tis. Kč. V roce 2019 a 2021 dosáhly investiční dotace 1,3 mil. Kč.

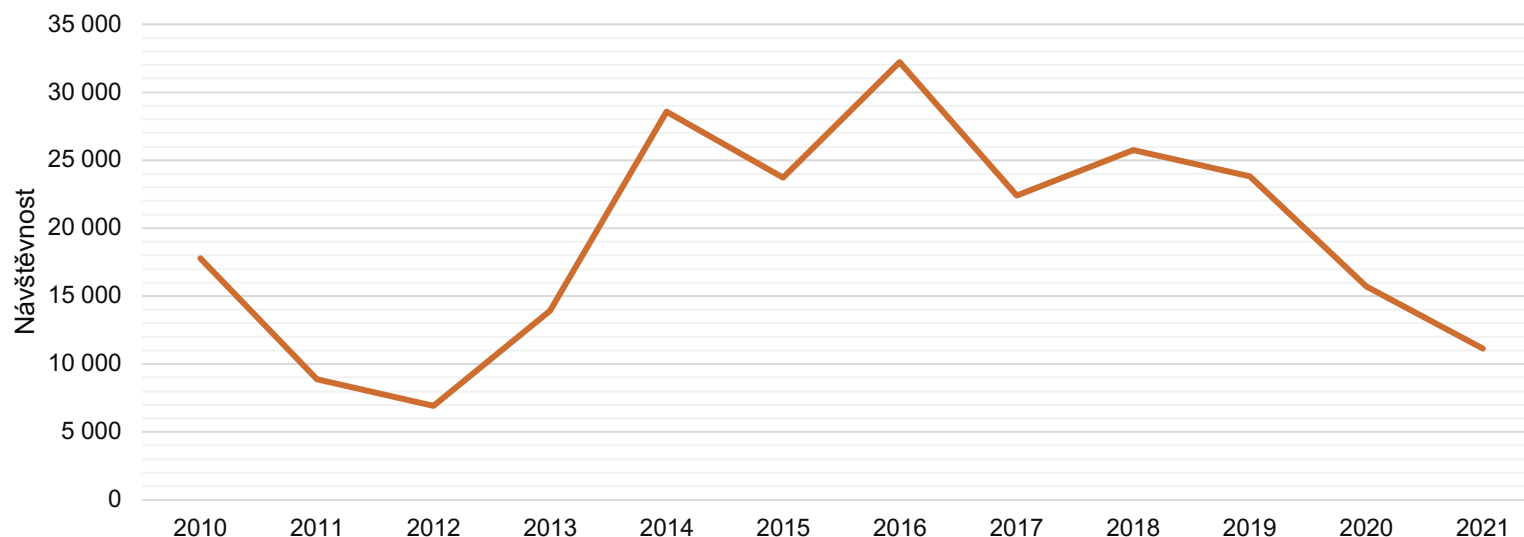
Graf 51 Soběstačnost Krajské galerie výtvarného umění mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, 2022

Soběstačnost Krajské galerie výtvarného umění se pohybuje průměrně na 6 %, v letech 2020 a 2021 však klesla na 3–4 %.

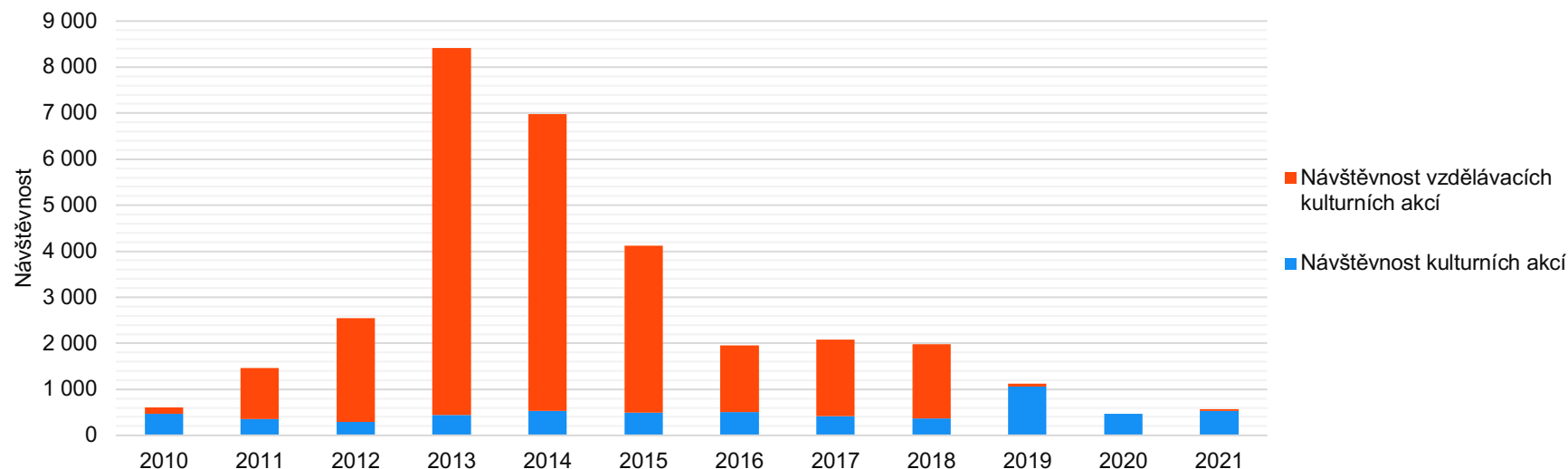
Graf 52 Celková návštěvnost Krajské galerie výtvarného umění mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, 2022

Celková návštěvnost Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně se pohybuje mezi 6,9 tisíci návštěvníky v roce 2012 a 32 tisíci v roce 2016 a výrazně se mění, je těžké vysledovat trend. Důvodem jsou změny v prostorech galerie – do roku 2012 galerie sídlila v prostorech Domu umění a zámku, které v řadě ohledů fungovaly jinak, s následujícími roky se nedají dobře srovnávat. Roky 2013–2014 byly jako léta v nově otevřených prostorech 14|15 Baťova institutu provázeny vysokým zájmem všech skupin publika, tento zájem však přirozeně s postupujícími roky klesá. Roční návštěvnost výstav (bez let s pandemickými omezeními) je rovněž ovlivněna jednotlivými výstavními tituly, jež galerie v daných letech návštěvníkům nabídla. Některé výstavy jsou navštěvovány více, jiné méně, návštěvníci nechodí automaticky, ale vybírají si, co je zajímavá. Průměrná roční návštěvnost za sledované období je tak 19 tisíc návštěvníků. Plné vstupné v průměru zaplatí 22 % návštěvníků, toto procento se během let plynule zvyšuje. Počet rodinných vstupenek se drží okolo 8 %. Nejvýraznější jsou vstupy zdarma, které až do roku 2013 tvořily nadpoloviční většinu návštěvnosti, od roku 2015 tvoří průměrně 25 %.

Graf 53 Návštěvnost kulturních a vzdělávacích akcí Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně mezi lety 2010–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, 2022

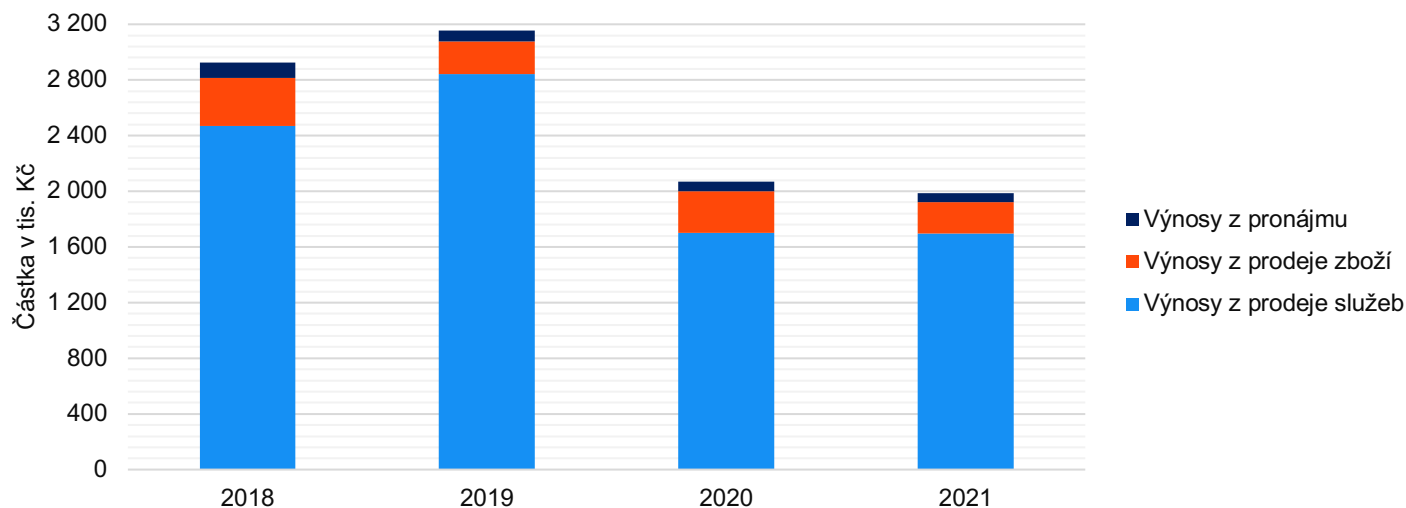
Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně pořádá ročně průměrně 17 akcí, z toho přibližně polovina jsou akce kulturní a polovina akce kulturně-vzdělávací. V grafu je viditelná především vysoká popularita vzdělávacích kulturních akcí mezi roky 2012–2018, nejvyšší návštěvnost, 7 972 lidí, zaznamenaly vzdělávací akce v roce 2014, kdy na jednu akci dorazilo v přepočtu 498 lidí. Návštěvnost kulturních akcí se drží na průměrných 495 návštěvnících za rok. Vysoká návštěvnost v letech 2013 a 2014 byla ovlivněna přesunem do nových prostorů 14|15 Bařova institutu.

Krajská galerie rovněž disponuje specializovanou galerijní knihovnou, která má průměrně 64 registrovaných čtenářů a ročně poskytne průměrně 6 200 výpůjček. Počet registrovaných čtenářů během let postupně klesá, počet výpůjček se naopak zvyšuje.

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

Muzeum je sbírkotvornou institucí, která má regionální působnost. Jde o příspěvkovou organizaci Zlínského kraje, která v roce 2019 hospodařila s rozpočtem 31,2 mil. Kč a v roce 2021 s řádově 32,3 mil. Kč.

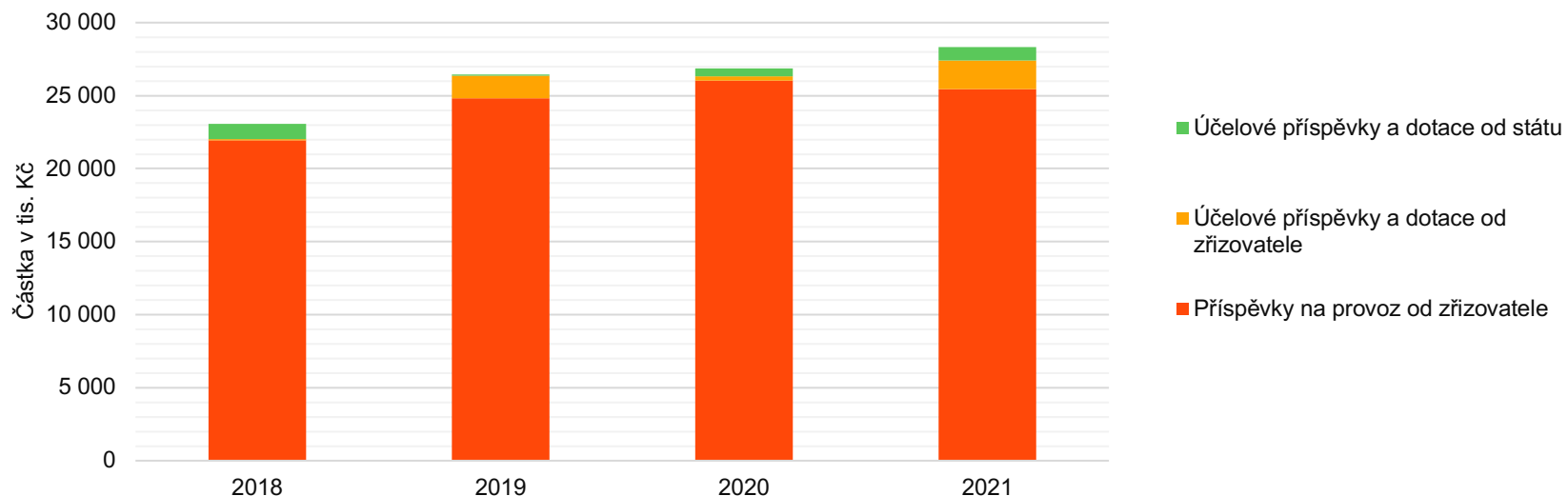
Graf 54 Vlastní výnosy Muzea jihovýchodní Moravy mezi lety 2018–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 2022

Pro Muzeum jihovýchodní Moravy jsou data dostupná pouze od roku 2018. V letech před pandemií covid-19 se celkové vlastní výnosy pohybovaly okolo 3 mil. Kč, v letech 2020 a 2021 okolo 2 mil. Kč. Přibližně 85 % z celkových vlastních výnosů tvoří výnosy z prodeje služeb.

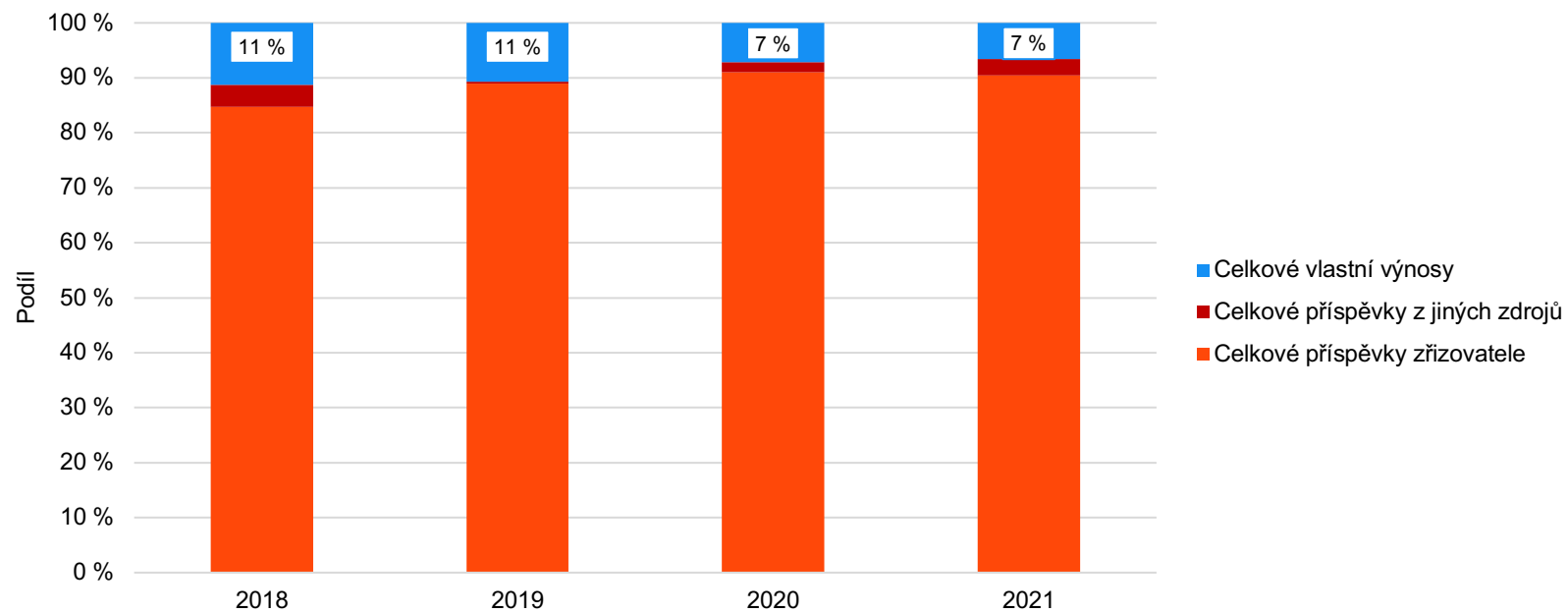
Graf 55 Příspěvky a dotace Muzea jihovýchodní Moravy mezi lety 2018–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 2022

Příspěvky na provoz od zřizovatele se za sledované období drží na průměrných 24,6 mil. Kč, v letech 2019 a 2021 byly výraznější i účelové příspěvky od zřizovatele, které dosáhly 1,5 mil. Kč v roce 2019 a 2 mil. Kč v roce 2021. Muzeum rovněž v roce 2018 obdrželo 1 mil. Kč a v roce 2021 pak 914 tis. Kč jako účelový příspěvek od státu.

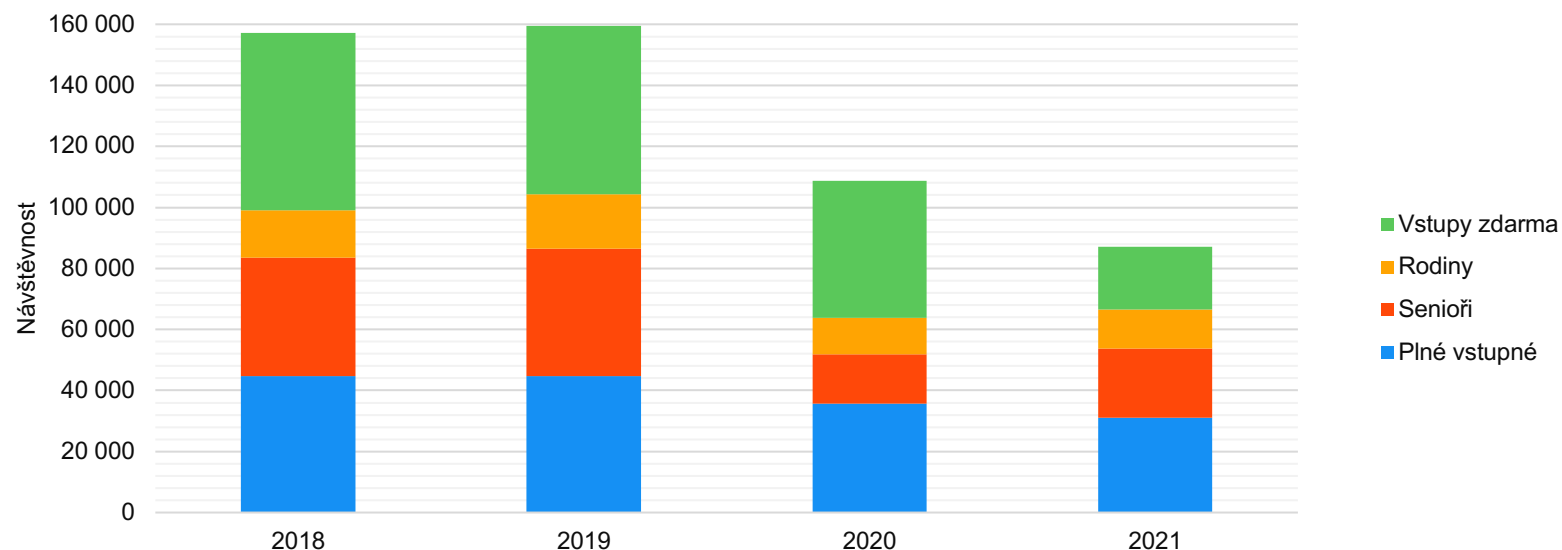
Graf 56 Soběstačnost Muzea jihovýchodní Moravy mezi lety 2018–2021 v tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 2022

Soběstačnost Muzea jihovýchodní Moravy se před pandemií držela na 11 %, během pandemie klesla na 7 %.

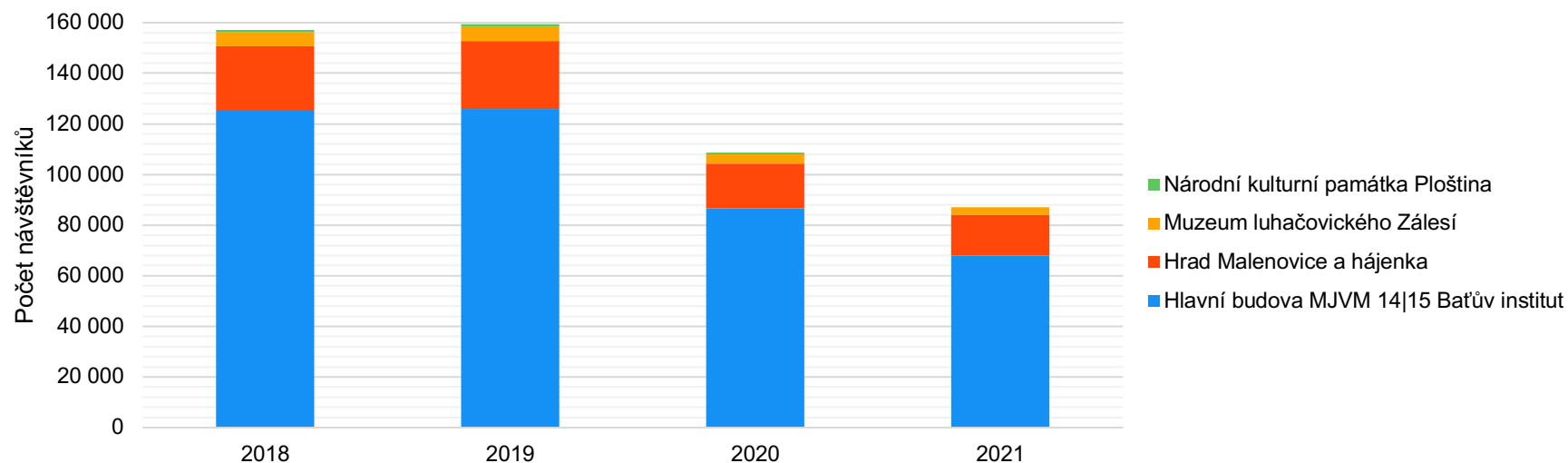
Graf 57 Návštěvnost Muzea jihovýchodní Moravy mezi lety 2018–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 2022

Celková návštěvnost Muzea jihovýchodní Moravy se v letech 2018 a 2019 pohybovala okolo 158 tisíc návštěvníků, v roce 2020 poklesla na 108 tisíc a v roce 2021 na 87 tisíc. Rozdělení sledovaných skupin dle vstupného je vesměs rovnoměrné, skupiny za plné vstupné a senioři tvoří každá mezi 25–28 % celkové návštěvnosti, rodiny tvoří přibližně 10 %. Nejvýraznější skupinou jsou vstupy zdarma, které tvoří mezi 35–40 %. Mimo skupiny uvedené v grafu Muzeum sleduje i návštěvnost školních tříd, těch v roce 2018 dorazilo do muzea 275, v roce 2019 pak 245 s celkem 5 tisíci žáky a studenty. Během pandemie se tato čísla snížila na polovinu a méně.

Graf 58 Návštěvnost jednotlivých objektů Muzea jihovýchodní Moravy v letech 2018–2021

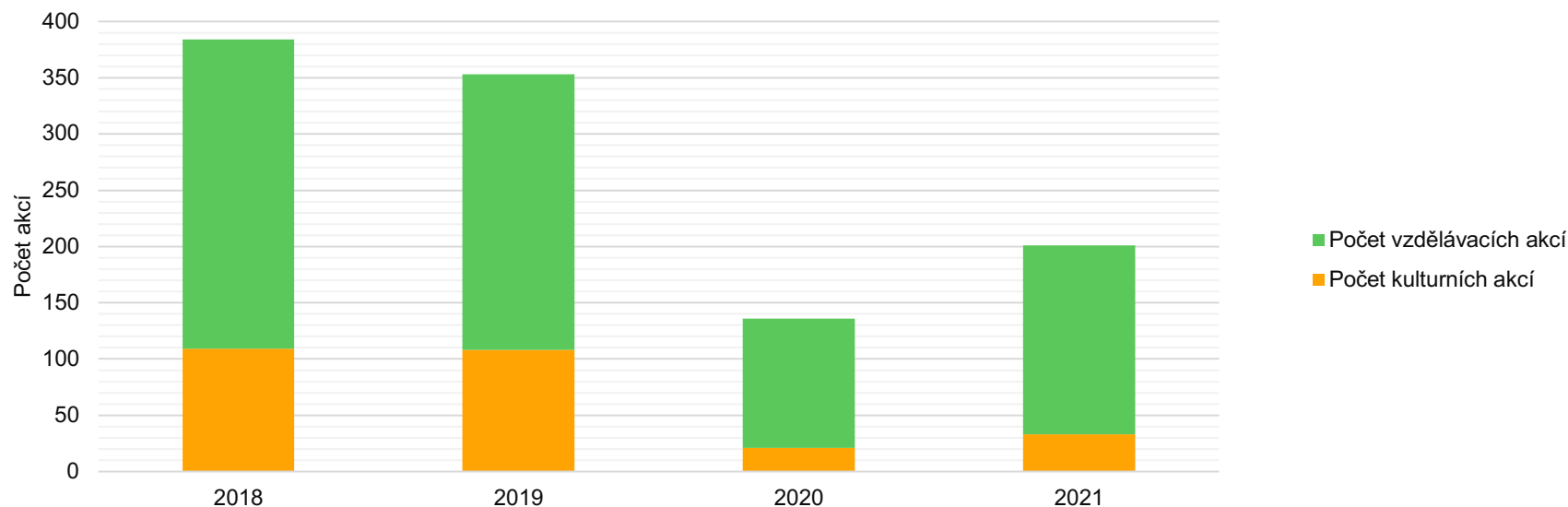
Zdroj dat: Výroční zpráva Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně z roku 2021

Muzeum jihovýchodní Moravy má hlavní sídlo v budově 14|15 Baťova institutu a jeho návštěvnost se v letech 2018 a 2019 pohybovala okolo 125 tisíc osob. Muzeum dále spravuje hrad Malenovice, který měl v letech 2018 a 2019 návštěvnost okolo 26 tisíc. Přibližně 5,6 tisíc návštěvníků pak v letech 2018 a 2019 dorazilo do Muzea luhačovického Zálesí, okolo 900 návštěvníků přivítala národní kulturní památka Ploština.

V pandemických letech 2020 a 2021 klesla návštěvnost hlavní budovy muzea na 86 tisíc návštěvníků v roce 2020, v roce 2021 dokonce na pouhých 68 tisíc. U hradu Malenovice došlo k poklesu návštěvnosti na přibližně 16,5 tisíc návštěvníků, v Muzeu luhačovického Zálesí na 3,7 tisíc v roce 2020 a 3 tisíce v roce 2021. V roce 2021 došlo k celoročnímu uzavření NKP Ploština z důvodu realizace stavebních prací na projektu Expozice tragédie na Ploštině, který je realizován v rámci IROP.

Hlavní budova muzea v 14|15 Baťově institutu přiláká 80 % všech návštěvníků instituce, hrad Malenovice tvoří průměrně 17 % celkové návštěvnosti organizace. Poměry rozložení návštěvníků mezi jednotlivé objekty Muzea jihovýchodní Moravy zůstaly i v pandemických letech stejné.

Graf 59 Počet kulturních a vzdělávacích akcí Muzea jihovýchodní Moravy v letech 2018–2021

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022; Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 2022

Muzeum jihovýchodní Moravy pořádalo před pandemií ročně 350–380 akcí, v pandemických letech se počet snížil na 136 akcí v roce 2020 a 201 akcí v roce 2021. Obecně však platí, že přibližně dvě třetiny pořádaných akcí jsou akce vzdělávací. Na jednu pořádanou kulturní akci průměrně dorazí 83 lidí, na vzdělávací akci pak 19 lidí. Kulturní akce měly nejvyšší návštěvnost v roce 2019, kdy na ně celkem dorazilo přes 8 tisíc návštěvníků.

Hodnoty a problémy

Hodnoty	Problémy
<ul style="list-style-type: none">● Krajem zřizované organizace do města přinášejí finance do kultury v hodnotě 170 mil. Kč, jejich financování je ze strany Zlínského kraje stabilní.● Ve městě působí servisní krajská organizace 14 15 Baťův institut, s rozpočtem 63 mil. Kč, která se věnuje budování značky města prostřednictvím podpory činností muzea, galerie a knihovny.● Zájem o akce Baťova institutu před pandemií covid-19 rostl.● Počet návštěvníků knihovny byl před pandemií covid-19 stabilní, stejně jako počet návštěvníků online služeb.	<ul style="list-style-type: none">● Kvůli pandemii covid-19 klesl počet registrovaných čtenářů krajské knihovny o 25 %, jde zejména o úbytek dospělých čtenářů.● V případě Krajské galerie výtvarného umění ve Zlíně klesl počet vzdělávacích akcí mezi lety 2013 a 2016 o 30 % a zájem o ně o 75 %.

Zdroj: vlastní zpracování

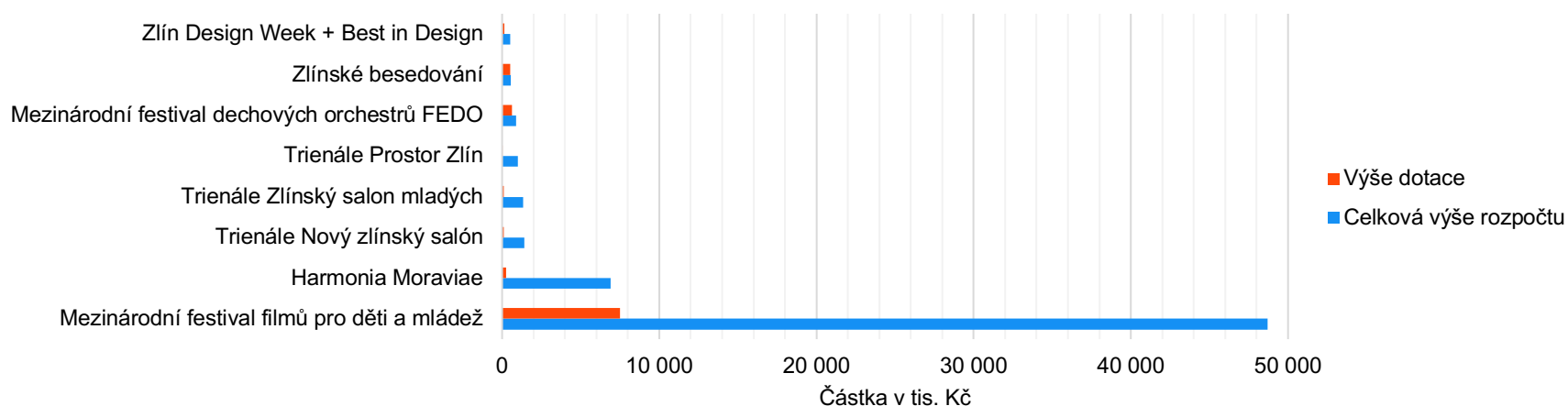
1.6. Financování opakovaného kulturního kalendáře

Výše dotací statutárního města Zlín akcím opakovaného kulturního kalendáře

Ve Zlíně se koná celkem 65 akcí opakovaného kulturního kalendáře, z toho 34 opakovaných akcí je finančně podporováno statutárním městem Zlín, ať už formou programové dotace z kulturního fondu, nebo formou dotace individuální, 5 akcí je podporováno jiným způsobem – např. jsou součástí rozpočtu města nebo rozpočtu místní části, a 25 akcí se koná bez dotace města Zlín. Následující grafy se věnují 34 akcím, které jsou opakovaně podporovány formou dotací.

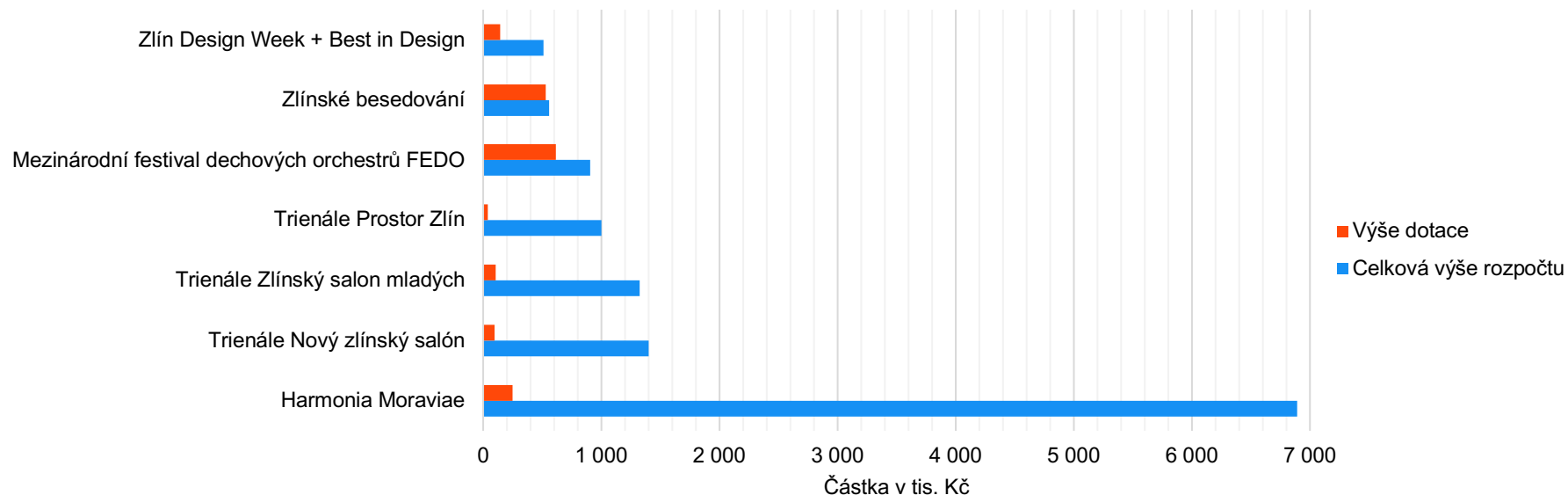
Data celkových rozpočtů akcí a obdržených dotací jsou ve většině případů uvedena za rok 2021, v případě, že se akce v daném roce nekonala kvůli pandemii covid-19, jsou uvedena data za rok 2019. Účelem této podkapitoly je získat představu o dynamice financování opakovaných akcí. Analýza pracuje s předpokladem, že se výše městské podpory opakovaných akcí v jednotlivých letech výrazně neliší, získaná data za roky 2019 a 2021 jsou hodnocena souhrnně, grafy a popisy v textu tak představují přibližný souhrn stavu financování opakovaných akcí, nejde o přesné částky.

Graf 60 Financování akcí opakovaného kulturního kalendáře s rozpočtem nad 500 tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Graf 61 Financování akcí opakovaného kulturního kalendáře s rozpočtem nad 500 tis. Kč – detail grafu bez Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež

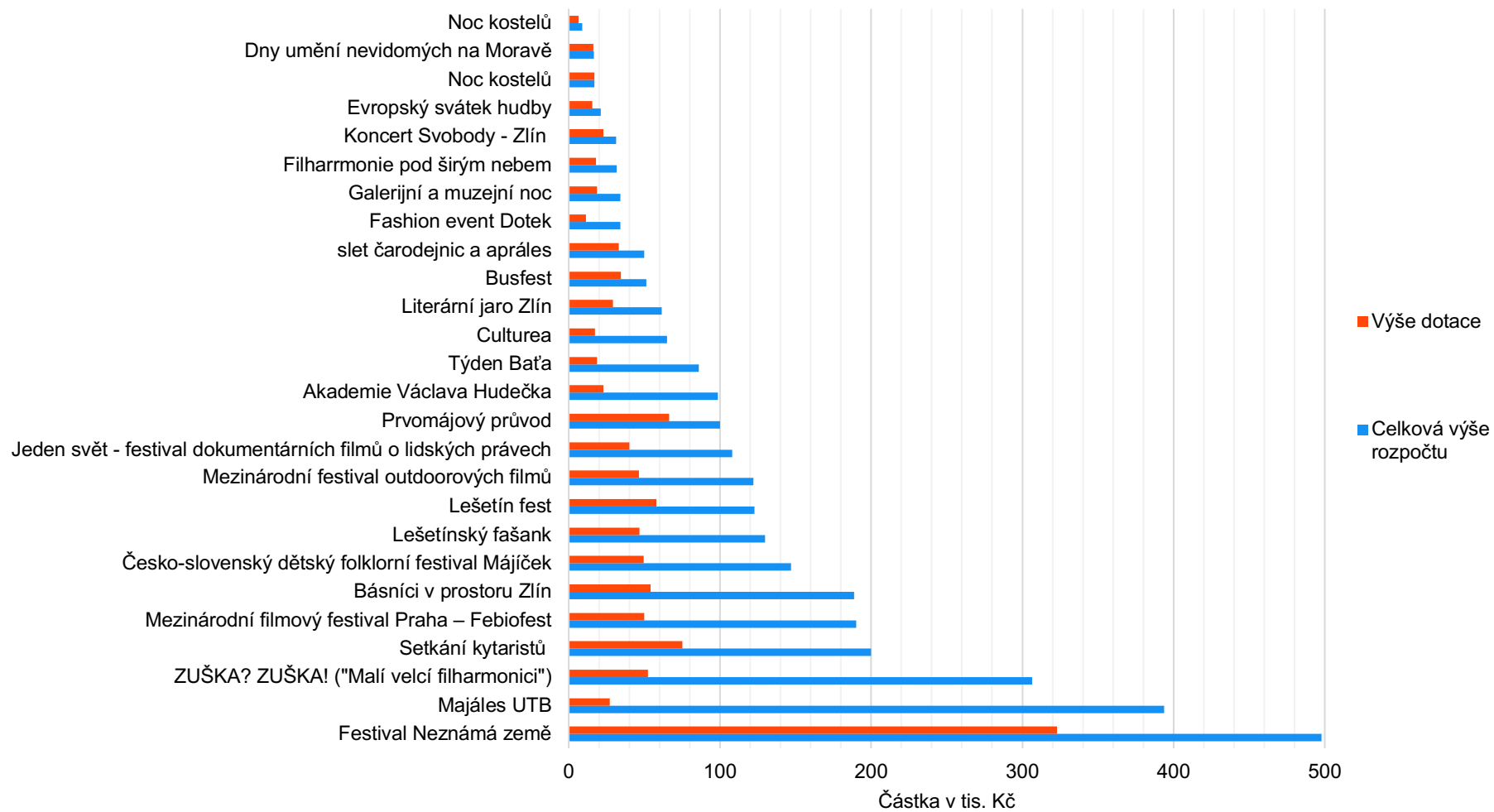

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

Ve Zlíně se opakovaně koná 8 akcí s celkovým rozpočtem nad 500 tis. Kč. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež (také uváděn v tomto dokumentu jako Zlín Film Festival) a Harmonia Moraviae jsou podporovány formou individuální dotace, zbytek akcí je podporováno z kulturního fondu. Druhý graf zobrazuje tyto akce v detailu bez Zlín Film Festivalu.

Výrazně nejvyšší celkový rozpočet má akce Zlín Film Festival, který dosahuje 48,7 mil. Kč. Zároveň získává i nejvyšší podporu města, 7,5 mil. Kč, která v celkovém rozpočtu akce tvoří 15 %. Druhou rozpočtově nejsilnější akcí je Harmonia Moraviae s rozpočtem 1,9 mil. Kč, na kterou město Zlín přispívá 250 tis. Kč, z celkového rozpočtu akce jde o 13 %. Všechna trienále a Mezinárodní festival dechových orchestrů FEDO se rozpočtově pohybují v řádu 1 mil. Kč, Zlínské besedování a Zlín Design Week + Best in Design v řádu 500 tis. Kč.

Graf 62 Financování akcí opakovaného kulturního kalendáře s rozpočtem pod 500 tis. Kč

Zdroj dat: Magistrát města Zlína, 2022

S rozpočtem pod 500 tis. Kč se ve Zlíně koná dalších 26 opakovaných akcí podporovaných městem z fondu kultury, z toho 6 akcí s rozpočtem v řádu 200–500 tis. Kč, 7 akcí s rozpočtem v řádu 100 tis. Kč a 13 akcí s rozpočtem v řádu desítek tisíc Kč. Město poskytuje opakovaným akcím celkovou dotační podporu ve výši přibližně 10,5 mil. Kč, z toho 7,5 mil. Kč tvoří individuální dotace Zlín Film Festivalu. Z fondu kultury je tak pro opakované akce vyhrazeno řádově 2,7 mil. Kč. Nejvyšší částku podpory do roku 2019 z kulturního fondu obdržely akce Mezinárodní festival dechových orchestrů FEDO (618 tis. Kč, 68 % celkového rozpočtu akce), Zlínské besedování (531 tis. Kč, 95 % rozpočtu akce) a festival Neznámá země (323 tis. Kč, 65 % z rozpočtu akce).

Tři akce opakovaného kulturního kalendáře byly financovány z 95 % a více, 10 akcí dosáhlo na dotaci ve výši 55–75 % svého rozpočtu, 8 akcí na dotaci ve výši 30–50 % svého rozpočtu, dalších 8 akcí získalo dotaci ve výši 15–30 % svého rozpočtu a 4 akce získaly podporu pod 10 % svého rozpočtu.

Žánrově jsou nejvyššími částkami podporovány akce filmu a kina (7,6 mil. Kč), kde opět nejvyšší podíl tvoří Zlín Film Festival, a akce dechové hudby a folkloru (1,2 mil. Kč). Akce výtvarného umění finančně zajišťuje krajem zřizovaná Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, město se na jejich financování podílí symbolicky. Všechny akce patří k žánrům a tématům, která jsou spojena se značkou města navenek. Ze zlínských fenoménů je, co do podpory ze strany města, slabě zastoupen design.

Hodnoty a problémy

Hodnoty	Problémy
<ul style="list-style-type: none">● V rámci opakovaného kulturního kalendáře město silně podporuje oblast filmu a folklóru.● Významné akce v oblasti výtvarného umění jsou dotovány Zlínským krajem, který je zřizovatelem KGVÚ.● Nejvýznamnější akce v oblasti vážné hudby finančně zajišťuje městem a krajem zřizovaná Filharmonie Bohuslava Martinů.	<ul style="list-style-type: none">● Ačkoliv je ve městě tradičně silná oblast designu posilovaná v rámci podpory opakovaného kulturního kalendáře, ze strany města je tento fenomén podporován spíše symbolicky.

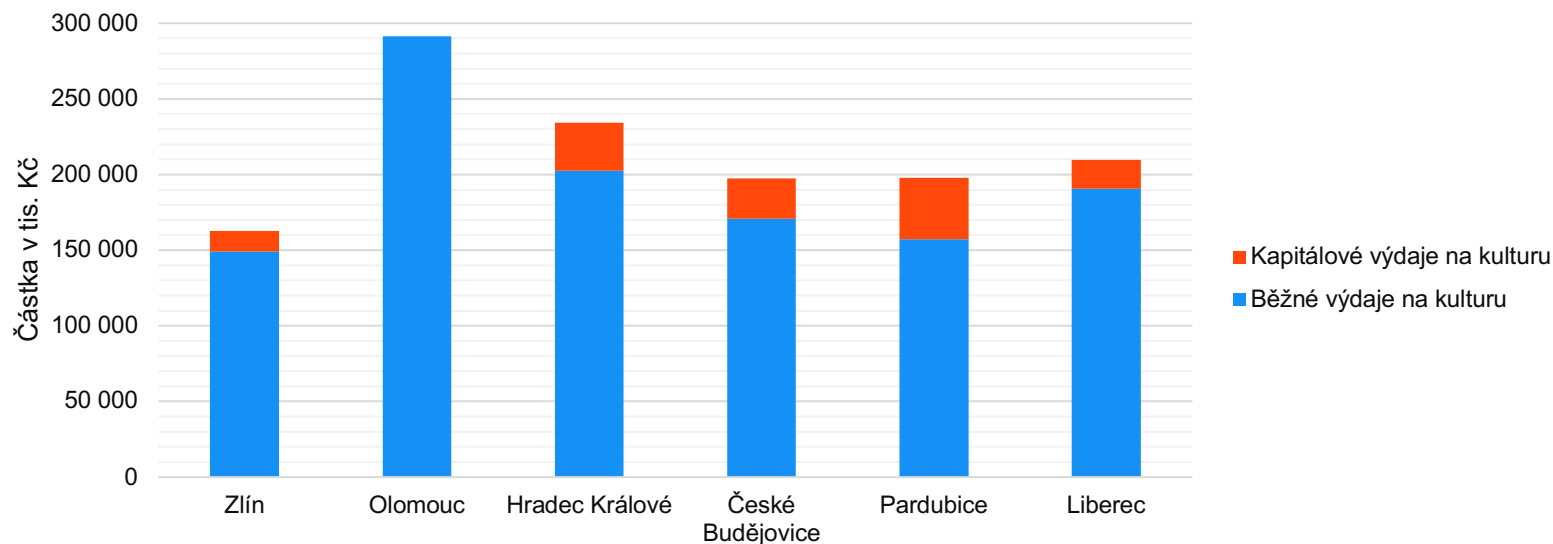
Zdroj: vlastní zpracování

2 Benchmarking

Pro porovnání s jinými krajskými městy byla vybrána města Olomouc, Hradec Králové, České Budějovice, Pardubice a Liberec. Výběr byl proveden na základě teritoriální blízkosti, role krajské metropole a socioekonomických podmínek. Zároveň byla vybrána města s větším počtem obyvatel, kterým je strukturou vybavenosti kulturními institucemi Zlín blíží, než ke krajským městům s počtem obyvatel okolo 50 tis., jako je Jihlava nebo Karlovy Vary.

2.1 Celkové výdaje na kulturu

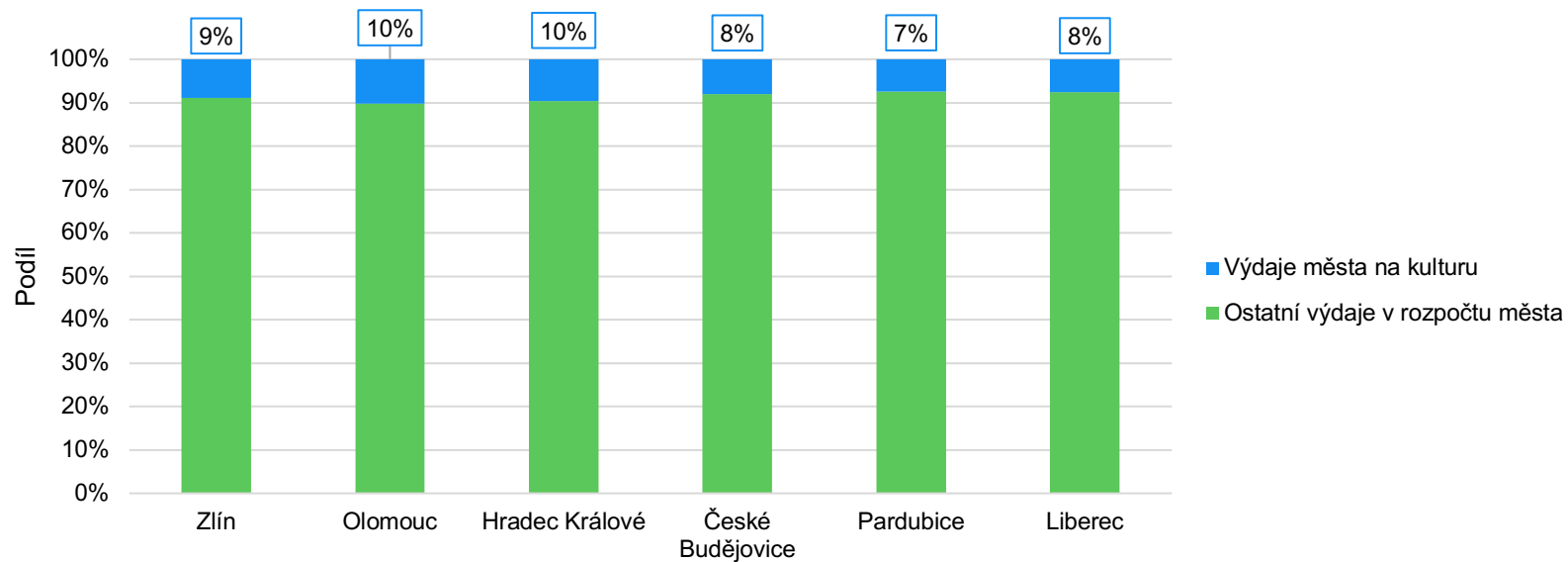
Graf 63 Porovnání běžných a kapitálových výdajů na kulturu vybraných krajských měst v roce 2021

Zdroj dat: Monitor státní pokladny, 2022

Graf porovnává celkové výdaje na kulturu vybraných krajských měst v roce 2021. Celkově nejvyšší výdaje měla Olomouc, která na kulturu dala 291 mil. Kč, z toho všechny tyto výdaje byly výdaji provozními. Druhý nejvyšší kulturní rozpočet měl Hradec Králové, celkem 234 mil. Kč, z toho 14 % byly výdaje kapitálové. Celková částka kulturních výdajů Českých Budějovic, Liberce a Pardubic se pohybovala okolo 200 mil. Kč, nejvyšší podíl kapitálových výdajů měly Pardubice (21 %). Zlín měl v porovnání s ostatními městy nejnižší celkové provozní výdaje na kulturu, v roce 2021 tvořily 149 mil. Kč, kapitálové výdaje z toho tvořily 8 %. Roli zde však hraje i fakt, že Zlín je výrazně menší než ostatní krajská města. (Viz dále přepočty na obyvatele).

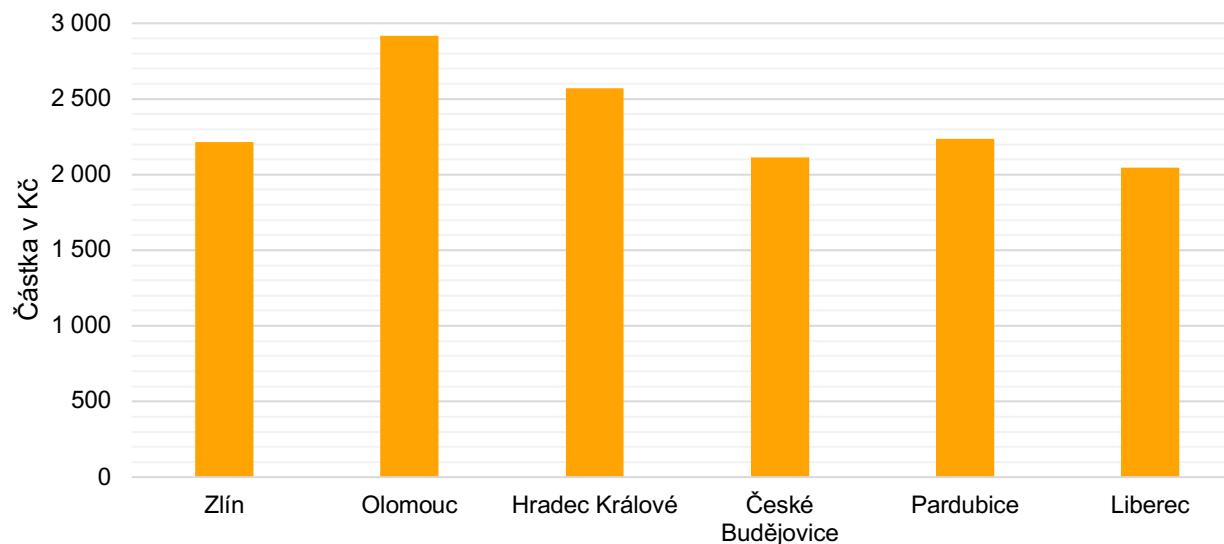
Graf 64 Podíl kulturních výdajů vybraných krajských měst na jejich celkových rozpočtech v roce 2021

Zdroj dat: Monitor státní pokladny, 2022

Celkový podíl kulturních výdajů vybraných krajských měst v jejich celkovém rozpočtu se pohybuje mezi 7–10 %. Největší podíl na kulturu má Olomouc a Hradec Králové. Zlín vychází z porovnání dobře, v roce 2021 tvořily výdaje na kulturu 9 % celkového rozpočtu města. Nejnižší podíl kultury v celkovém rozpočtu měly v roce 2021 Pardubice.

Graf 65 Výdaje na kulturu vybraných krajských měst v přepočtu na jednoho obyvatele v roce 2021

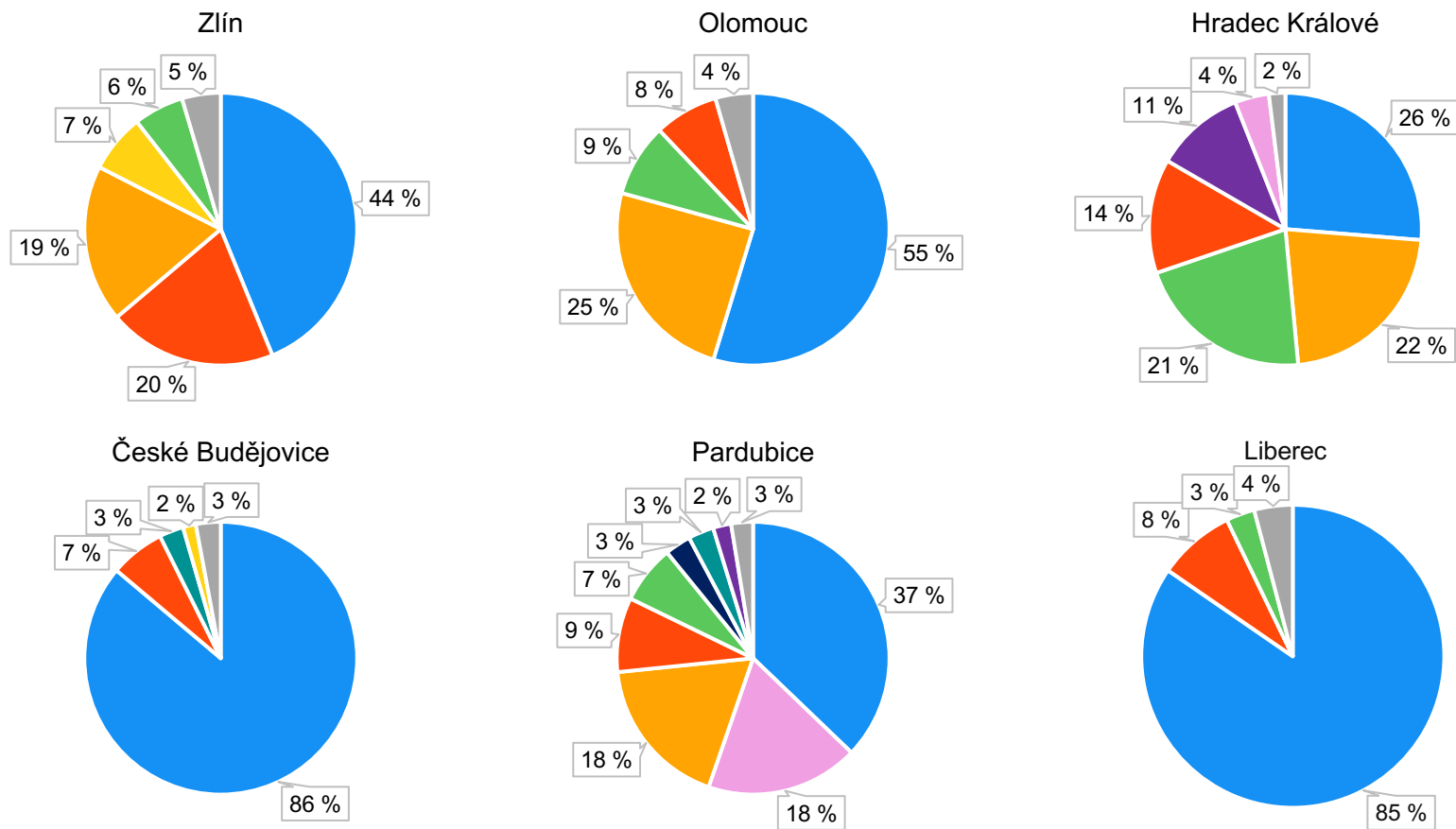

Zdroj dat: Monitor státní pokladny, 2022

V přepočtu na jednoho obyvatele má nejvyšší výdaje na kulturu opět Olomouc, následuje Hradec Králové. Přestože má Zlín ze všech porovnávaných měst nejnižší celkové výdaje na kulturu, v přepočtu na obyvatele jsou srovnatelné s Pardubicemi a převyšují České Budějovice a Liberec.

2.2 Zřizované organizace

Graf 66 Porovnání rozložení paragrafů na kulturu vybraných krajských měst v roce 2021

Zdroj dat: Monitor státní pokladny, 2022

Tabulka 1 Legenda k benchmarkingu odvětvových paragrafů

	Divadelní činnost
	Ostatní záležitosti kultury
	Hudební činnost
	Filmová tvorba, distribuce, kina a shromažďování audiovizuálních archiválií
	Činnosti knihovnické
	Činnosti muzeí a galerií
	Zachování a obnova kulturních památek
	Zájmová činnost v kultuře
	Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí
	Ostatní paragrafy zastoupené 1 % a méně

Výšečové diagramy představují rozložení financí v oddílu Kultura, církve a sdělovací prostředky dle jednotlivých odvětvových paragrafů rozpočtu vybraných krajských měst. Odvětvové paragrafy jsou barevně rozlišeny, viz legenda v tabulce 1. Odvětvové paragrafy, na které z celkového objemu financí města na kulturu padlo 1 % a méně jsou souhrnně sečteny a zastoupeny v šedé kategorii Ostatní paragrafy zastoupené 1 % a méně.

Z grafů je patrné, že se rozložení financí na jednotlivé paragrafy výrazně liší. Vysoké podíly konkrétních odvětvových paragrafů u většiny měst kopírují typy příspěvkových nebo založených organizací, které města financují ze svého rozpočtu. Celkový seznam těchto organizací je k vidění v tabulce 2.

Ve všech městech dominuje divadelní činnost, rozdíly jsou však v podílech na rozpočtu. Nejvyšší část rozpočtu do divadelní činnosti dávají České Budějovice (86 %) a Liberec (85 %), obě města zřizují velké třísouborové scény, Liberec navíc i loutkové Naivní divadlo. Nejmenší část rozpočtu dává na divadelní činnost Hradec Králové (26 %), který financuje Klicperovo divadlo a Divadlo DRAK spolu s Královéhradeckým krajem (ten se podílí řádově 5 % u obou organizací). Zlín dává na divadelní činnost 44 % rozpočtu a je srovnatelný s Pardubicemi, které rovněž zřizují jednosouborové činoherní divadlo.

Druhý nejvyšší podíl v odvětvové skladbě Zlína mají Ostatní záležitosti kultury, které tvoří 20 %. Do tohoto paragrafu se řadí kulturní centra Živý Zlín a Alternativa, podstatnou část uvedených výdajů však pravděpodobně tvoří financování Kongresového centra, Zlín je tak městem s nejvyšším podílem financování v tomto paragrafu. Ostatní záležitosti kultury u většiny měst tvoří 7–9 % z odvětvové skladby, výjimkou je Hradec Králové se 14 %, který je zakladatelem organizace Hradecká kulturní a vzdělávací společnost.

Mezi 18–25 % z odvětvové skladby se pohybuje Hudební činnost, kam se primárně promítá financování filharmonií. Pro Olomouc (25 %) a Hradec Králové (22 %) jde o druhou nejvyšší položku v rozpočtu, pro Zlín (19 %) a Pardubice (18 %) o třetí. Zlín je z porovnávaných měst jediným městem s vyšším zastoupením paragrafu Filmová tvorba, distribuce, kina a shromažďování audiovizuálních archiválií, který v rozpočtu města tvoří 7 %, jde zejména o podporu Zlín Film Festivalu.

Vysoký podíl na paragrafu Zachování a obnova kulturních památek je v Pardubicích dán investicemi do dokončení revitalizace památníku Zámeček a městské Kunsthalle v rámci revitalizace komplexu Gočárových automatických mlýnů.

Co se týče správy příspěvkových organizací magistrátem města: v případě Českých Budějovic, Hradce Králové a Pardubic spravují příspěvkové organizace odbory s gescí kultury. V případě Zlína, Olomouce a Liberce se správě příspěvkových organizací věnují jiné odbory magistrátů měst, odbory s gescí kultury pak často významně hrají „pořadatelskou roli“ a organizují kulturní akce města a starají se o kulturní dotace pro nezřizovanou scénu.

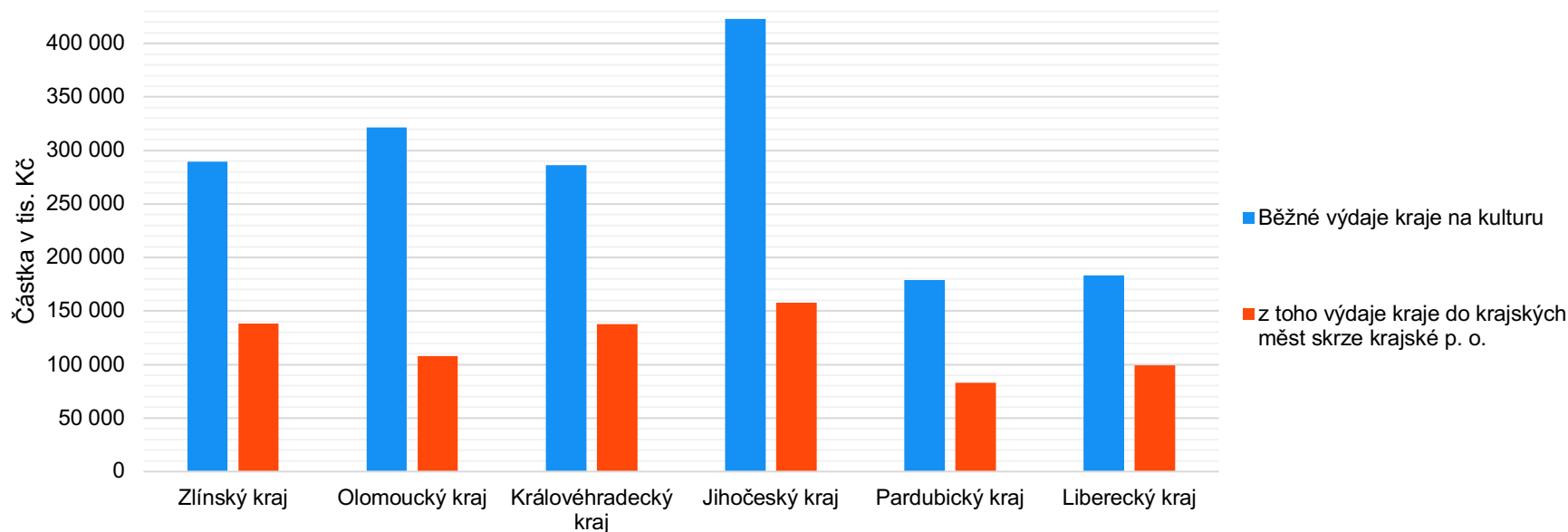
Tabulka 2 Seznam městských zařízení, které pomocí různých právních forem spravují organizace ovládané městy nebo organizační složky magistrátů městských příspěvkových organizací

Zlín	Olomouc	Hradec Králové	České Budějovice	Pardubice	Liberec
Městské divadlo Zlín, p. o.	Moravské divadlo Olomouc, p. o.	Divadlo Drak, o.p.s.	Jihočeské divadlo, p. o.	Východočeské divadlo Pardubice, p. o.	Divadlo F. X. Šaldy, p. o.
Filharmonie Bohuslava Martinů, o.p.s.	Moravská filharmonie Olomouc, p. o.	Filharmonie HK, o.p.s.	Dům umění, Galerie současného umění a architektury, p. o.	Komorní filharmonie Pardubice, p. o.	Naivní divadlo, p. o.
Alternativa – kulturní institut Zlín – (součást odboru města)	Knihovna města Olomouce, p. o.	Knihovna města Hradce Králové, p. o.		Centrum pro otevřenou kulturu, p. o. (spojuje instituce, které nabízejí program nemainstreamové kultury Divadlo 29 a Kunstahle Galerii města Pardubice)	
Živý Zlín – kulturní a kreativní centrum (p. o. od 2022)		Hradecká kulturní a vzdělávací společnost, s. r. o.			
Kongresové centrum Zlín (Odbor Kulturní centrum MMZ)		Klicperovo divadlo, o. p. s.		Památník Zámeček Pardubice, p. o.	
Památník Tomáše Bati (součást odboru města)					

Zdroj: vlastní zpracování 2022

2.3 Porovnání krajských výdajů na kulturu do krajských měst

Graf 67 Porovnání běžných kulturních výdajů kraje a krajských příspěvků na kulturu do krajských měst skrze krajské zřizované organizace za rok 2021

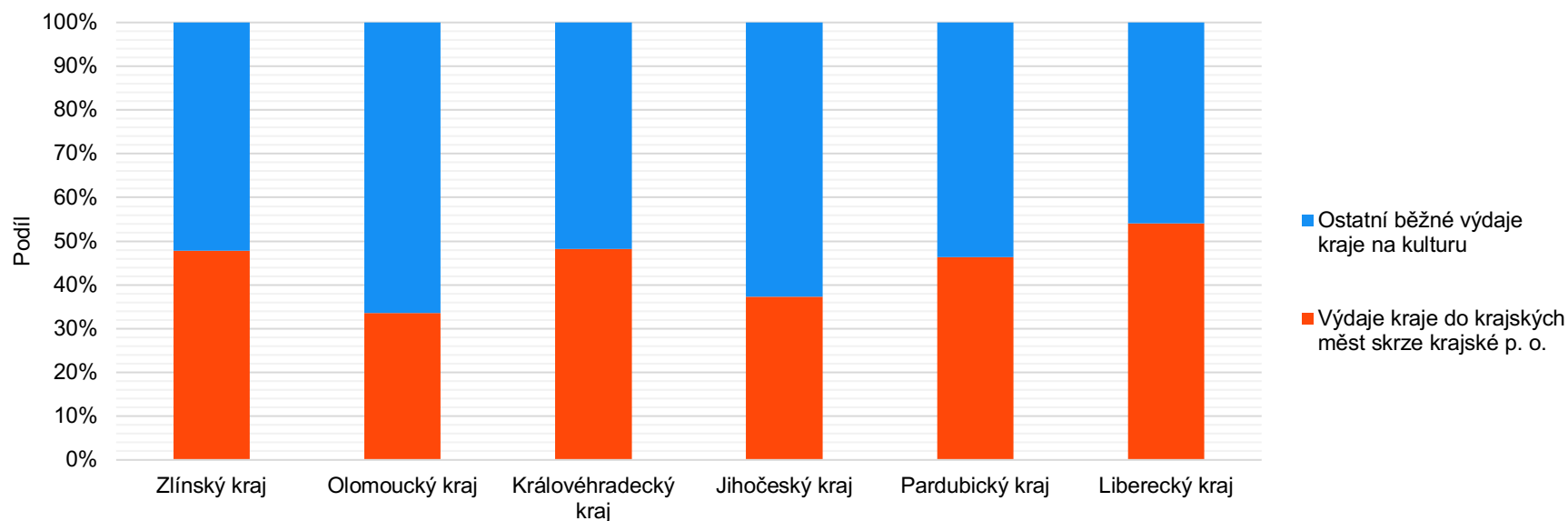
Zdroj dat: Monitor státní pokladny, 2022; výroční zprávy krajských příspěvkových organizací srovnávaných krajů za rok 2021

Graf zobrazuje běžné výdaje na kulturu vybraných krajů za rok 2021 a z toho výdaje na kulturu, které kraj dává do svého krajského města prostřednictvím příspěvkových organizací, které ve městě zřizuje. Do porovnání nejsou započítány krajské kapitálové výdaje. Nejvyšší běžné kulturní výdaje měl v roce 2021 Jihočeský kraj, který na kulturu dal 422 mil. Kč, do Českých Budějovic z této částky šlo 158 mil. Kč, což je v porovnání i nejvyšší celková částka kulturních výdajů do měst prostřednictvím krajské příspěvkové organizace.

Zlínský kraj měl v roce 2021 třetí nejvyšší kulturní výdaje, 189,6 mil. Kč, z toho do města Zlín šlo 138,4 mil. Kč, což je v porovnání druhá nejvyšší částka. Srovnatelně se Zlínem je na tom Královéhradecký kraj, jak v celkové výši běžných kulturních výdajů, tak ve financování Hradce Králové prostřednictvím zřizované organizace. Nejnižší částku běžných výdajů na kulturu měl v roce 2021 Pardubický kraj, 178,7 mil. Kč, stejně tak investoval i nejnižší částku do krajských příspěvkových organizací v Pardubicích, a to 82 mil. Kč.

Data jsou limitována faktem, že v rámci rozsahu zadání nebyly z rozpočtu krajských organizací, které sídlí v krajských městech, odděleny jejich případné pobočky, které mají sídlo jinde v kraji.

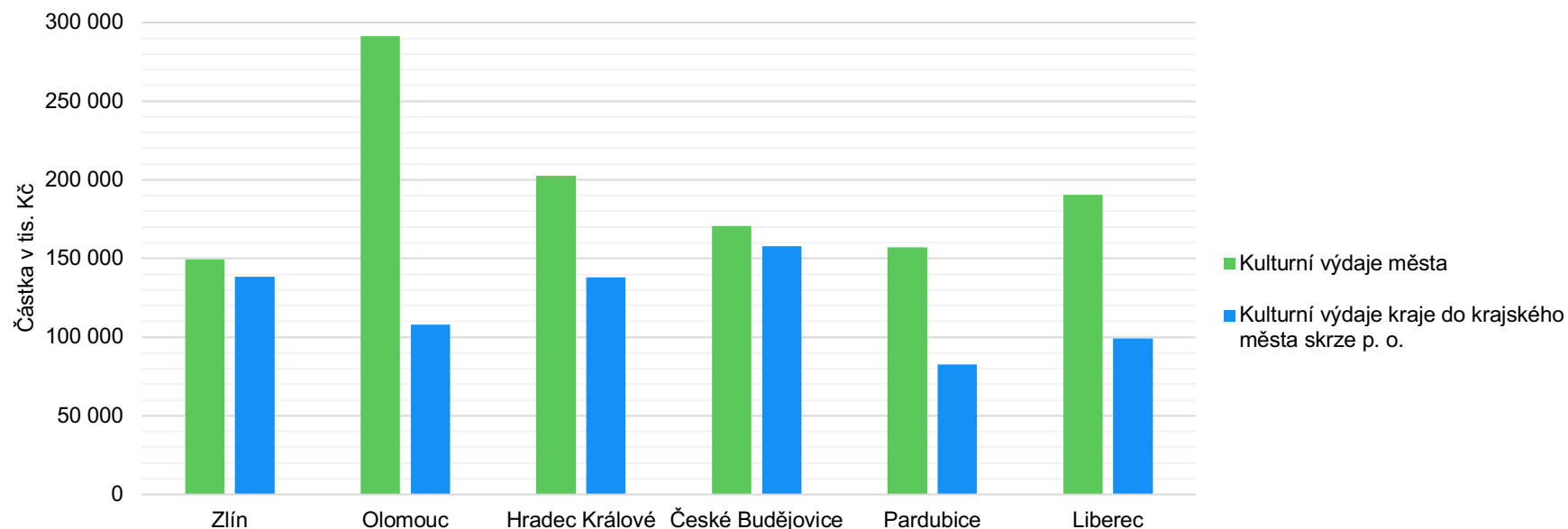
Graf 68 Podíl běžných výdajů srovnávaných krajů na kulturu do krajských měst skrze příspěvkové organizace v celkovém objemu běžných výdajů na kulturu srovnávaných krajů v roce 2021

Zdroj dat: Monitor státní pokladny, 2022; výroční zprávy krajských příspěvkových organizací srovnávaných krajů za rok 2021

Graf zobrazuje podíly krajských výdajů do krajských měst v celkové sumě běžných krajských výdajů na kulturu. Výdaje krajů do krajských měst prostřednictvím krajské příspěvkové organizace, které v krajských městech sídlí, tvoří z celkového rozpočtu kultury krajů mezi 34 % v případě Olomouckého kraje a 54 % v případě Libereckého kraje. Do města Zlín je přes příspěvkovou organizaci investováno 48 % celkového kulturního rozpočtu podobně jako v Královéhradeckém kraji.

Graf 69 Porovnání kulturních výdajů krajských měst s kulturními výdaji krajů do krajských měst skrze příspěvkové organizace v roce 2021

Zdroj dat: Monitor státní pokladny, 2022; výroční zprávy krajských příspěvkových organizací srovnávaných krajů za rok 2021

Graf srovnává běžné kulturní výdaje krajských měst a běžné kulturní výdaje krajů, které do krajských měst tečou přes krajské příspěvkové organizace, jež ve městech sídlí. Do běžných výdajů měst jsou započítány všechny záležitosti kultury, církve a sdělovacích prostředků tak, jak jsou uvedeny v oddílu 33 pro kulturu, v případě krajů jde pouze o provozní příspěvky zřizovaných organizací, které v příspěvcích kraje na kulturu tvoří pravidelně největší podíl. Jde tak spíše o představu výdajů, které kraj do města vkládá, nikoliv o konkrétní sumu.

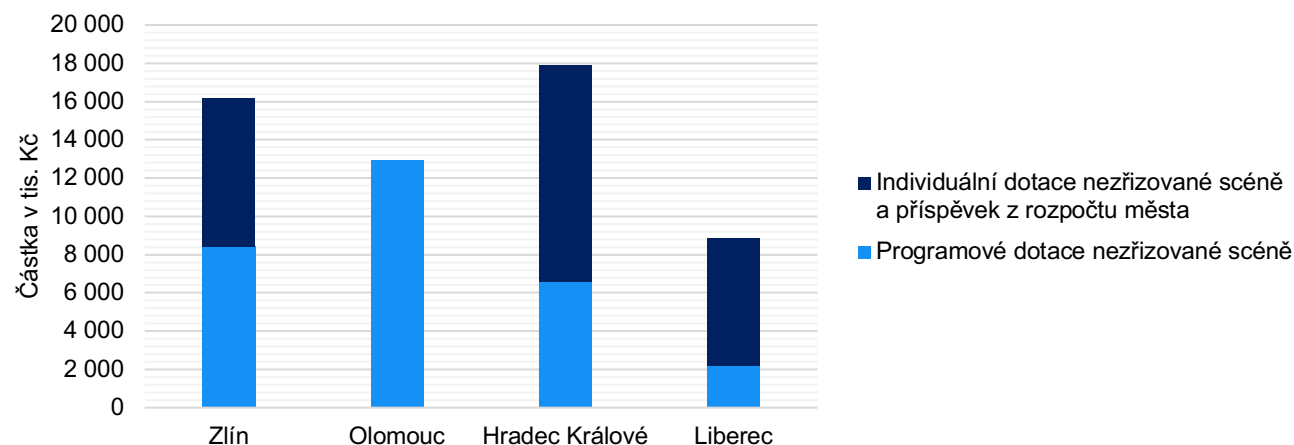
Nejvýraznější rozdíl mezi výdaji města a kraje je patrný v Olomouci, kde kraj financuje pouze Vědeckou knihovnu Olomouc, Vlastivědné muzeum v Olomouci a Archeologické centrum Olomouc, to je však primárně financováno z vlastních výnosů. Výdaje kraje do města v roce 2021 dosáhly 37 % běžných kulturních výdajů Olomouce. V případě Liberce a Pardubic kraj financuje své příspěvkové organizace částkou lehce přesahující 50 % sumy celkových běžných výdajů měst, kraj v obou městech zřizuje muzeum, galerii a knihovnu. V Hradci Králové finance kraje činily 68 % výdajů města, kraj zde zřizuje muzeum, vědeckou

knihovnu, galerii a Centrum podpory uměleckých aktivit, zároveň je také spoluzakladatelem obecně prospěšných organizací Filharmonie Hradec Králové, Divadlo Drak a Klicperovo divadlo, které financuje spolu s městem Hradec Králové.

Do Zlína a Českých Budějovic kraj přispívá prostřednictvím své zřizované organizace částkou, která dosahuje až 93 % celkových běžných výdajů města na kulturu. V Českých Budějovicích kraj zřizuje filharmonii, knihovnu a muzeum, ve Zlíně sídlí Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 1415 Baťův institut, a navíc je zde kraj spoluzakladatelem Filharmonie Bohuslava Martinů, kterou financuje napůl s městem Zlín.

2.4 Porovnání výdajů na kulturu pro nezřizované organizace skrze dotační řízení

Graf 70 Porovnání výdajů na kulturu pro nezřizované organizace skrze dotační řízení vybraných měst v roce 2019

Zdroj dat: Data poskytnuta městskými úřady srovnávaných měst, 2019

Graf porovnává výši dotací v dotačních programech na kulturu, ze kterých mohou čerpat zástupci nezřizované kulturní scény ve městě. Data jsou uvedena za rok 2019. Nejvyšší částku na kulturu, a to 17,9 mil. Kč, poskytl v roce 2019 Hradec Králové, z toho 6,6 mil. Kč v programových dotacích, a 11,3 mil. Kč v programu Calendarium Regina, který zahrnuje velké opakované akce a je ekvivalentem individuálních dotací. Druhou nejvyšší finanční částku pro nezřizovanou kulturu, 16 mil. Kč, poskytl v roce 2019 Zlín. Z toho 8,4 mil. Kč v podobě programových dotací kulturního fondu a filmového fondu, 7,6 mil. Kč v podobě individuálních dotací. V Olomouci individuální dotace pro nezřizovanou kulturu nemají, důvodem je i fakt, že si město Olomouc velkou část hlavních opakovaných akcí ve městě pořádá samo nebo prostřednictvím svých příspěvkových organizací. Olomouc však poskytuje nezřizované kulturní scéně nejvyšší sumu programových dotací, a to 12,9 mil. Kč. Celkově nejnižší částky na financování nezřizované scény poskytuje Liberec, který má v dotačních programech 2,2 mil. Kč a dalších 6,6 mil Kč dává kulturním žadatelům prostřednictvím individuálních dotací. To je v součtu téměř tolik, kolik Zlín poskytuje v programových dotacích.

2.5 Průměrná soběstačnost jednotlivých typů organizací v ČR

Tabulka 3 Porovnání soběstačnosti zřizovaných organizací statutárního města Zlín a Zlínského kraje působících ve Zlíně s průměrnou soběstačností srovnatelných institucí v ČR za rok 2019

	Stav v roce 2019	Průměr mezi lety 2010–2019	Průměrná soběstačnost ČR v roce 2019
Městské divadlo Zlín	29 %	28 %	26 %
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně	11 %	Data nedostupná	19 %
Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně	7 %	7 %	
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	7 %	7 %	5–10 %
Filharmonie Bohuslava Martinů	19 %	25 %	Data nedostupná

Zdroj dat: Statistika kultury 2019, Nipos; data poskytnuta statutárním městem Zlín, vlastní zpracování

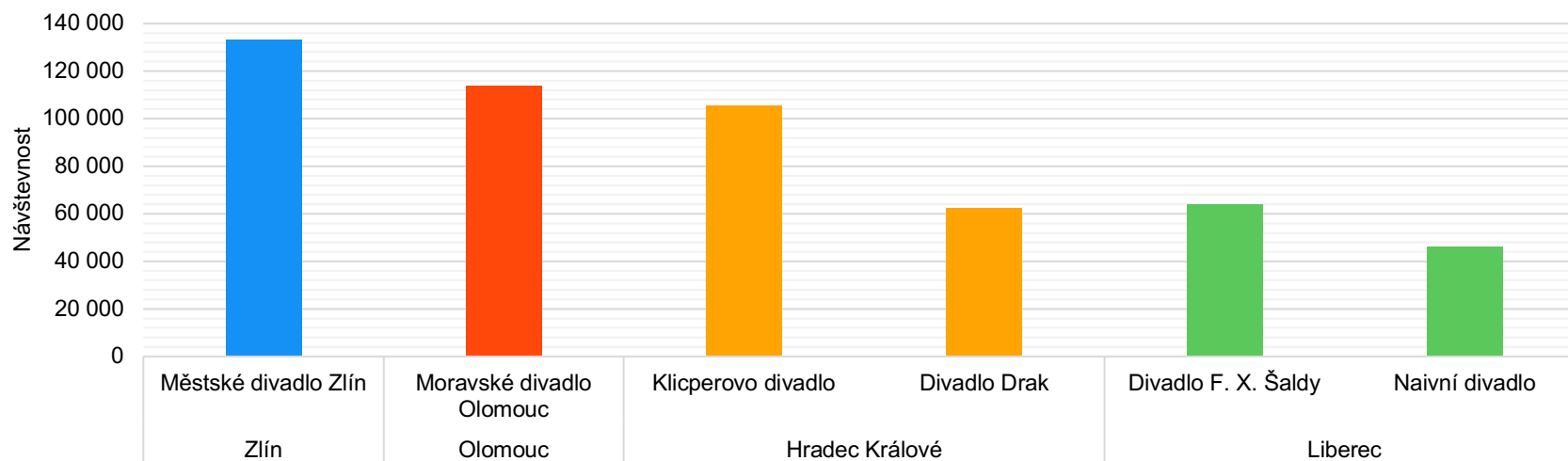
Průměrná soběstačnost divadel zřizovaných Ministerstvem kultury, jinými resorty, kraji, obcemi a městy se dle Statistiky kultury Nipos z roku 2019 pohybuje na 26 %. Městské divadlo Zlín se drží na průměrných 28 %, v roce 2019 dosáhlo 29% soběstačnosti. Statistika kultury eviduje muzea, galerie (muzea výtvarného umění) a památníky v souhrnné kategorii. Instituce zřizované veřejnou správou mají v rámci ČR průměrnou soběstačnost 19 %, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně i Krajská galerie výtvarného umění mají soběstačnost podprůměrnou. Soběstačnost jednotlivých muzeí a galerií výrazně ovlivňuje atraktivita sbírek a jejich prezentace, dále turistická atraktivita lokality, ve které působí, a zda mají ve své správě návštěvnický atraktivní objekty (např. hrady, zámky apod.). Rolí knihovny je především poskytovat dostupné kulturní a vzdělávací služby, vlastní výnosy tak není čím generovat, pokud knihovny nemají např. sál, který je možné pronajímat. Soběstačnost knihoven se napříč ČR pohybuje mezi 5–10 %, knihovna Františka Bartoše ve Zlíně se nachází na průměrných 7 %. Pro filharmonie jsou souhrnná data průměrné soběstačnosti nedostupná, v rámci Statistiky kultury jsou započítány do souhrnné kategorie Hudební tělesa, která zahrnuje všechny profesionální soubory v ČR, většinou však nejde o zřizované organizace, data o soběstačnosti se tak nesledují.

V tabulce výše není uveden benchmarking městy zřizovaných kulturních center/agentur, srovnávací data nejsou sledována. Tyto organizace mají velký rozptyl soběstačnosti. Záleží na tom, jaké kulturní provozy sdružují. Zejména v případě, že jde o městské kulturní agentury, které se věnují pořádání akcí ve městě, případně programují kulturní sál, bývá soběstačnost dle kazuistiky řádově okolo 50 %. Záleží také na tom, zda se orientují na podporu komunity, nebo zda mají mandát realizovat akce spíše komerčního typu (např. větší hudební festivaly).

V případě Zlínem financovaných kulturních center/agentur je Živý Zlín soběstačný z řádově 3 %, Alternativa z asi 6 %, Kongresové centrum asi z 50 % (vlastní výnosy Kongresového centra činí řádově 8 mil. A dalších 8 mil. tvoří pronájem a služby spojené s provozem Filharmonie Bohuslava Martinů, krajem a městem založené a financované organizace). Ke zvážení je zamyslet se nad tím, zda by organizace mohly být více soběstačné, pokud měly vlastní právní subjektivitu a byly tak flexibilnější jako v jiných městech. V případě organizací Živý Zlín, Alternativa a Památník Tomáše Bati je transformace v samostatnou příspěvkovou organizaci již v procesu.

2.6 Návštěvnost organizací

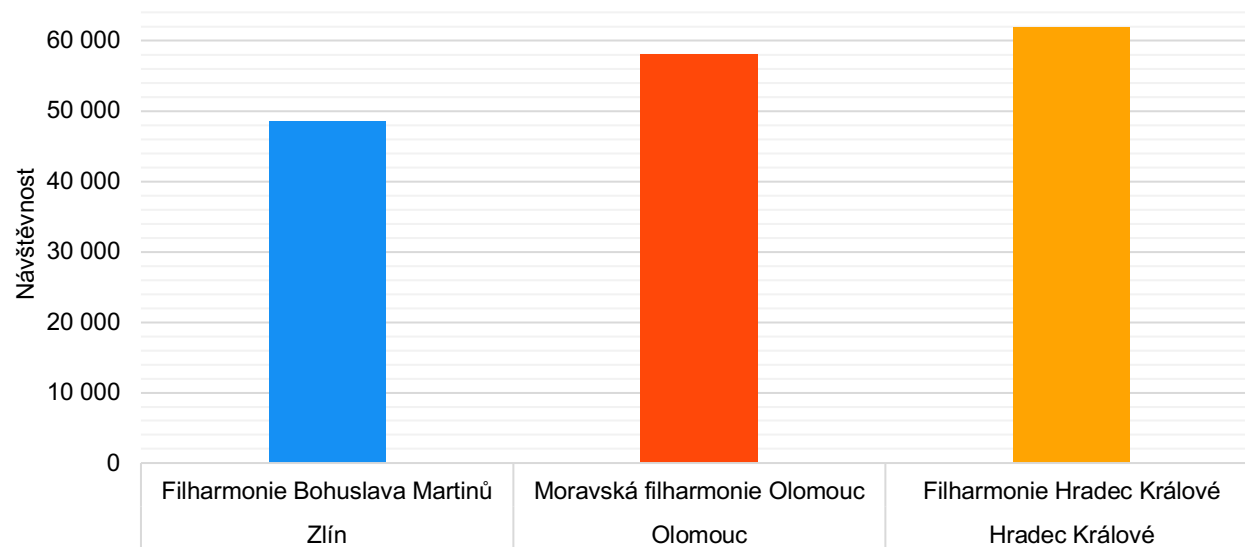
Graf 71 Porovnání návštěvností městských divadel vybraných měst v roce 2019

Zdroj dat: data poskytnuta městskými úřady uvedených měst

Graf porovnává celkové návštěvnosti divadel zřizovaných městy Zlín, Olomouc, Hradec Králové a Liberec v roce 2019. Městské divadlo Zlín a Klicperovo divadlo jsou jednosouborová činoherní divadla, Divadlo F. X. Šaldy a Moravské divadlo Olomouc mají soubory činohry, opery a baletu, Divadlo Drak a Naivní divadlo jsou loutková divadla specializující se na tvorbu pro děti. Z porovnávaných divadel mělo v roce 2019 nevyšší návštěvnost Městské divadlo Zlín, které navštívilo 133 tisíc návštěvníků, oproti tomu Klicperovo divadlo navštívilo 105 tisíc návštěvníků. Moravské divadlo Olomouc má návštěvnost 113 tisíc návštěvníků, ve městě Olomouci je však výrazná konkurence nezřizovaných činoherních divadel, která může návštěvnost městského divadla ovlivňovat. Divadlo F. X. Šaldy je v porovnání s ostatními divadly málo navštěvované, dosahuje pouze poloviční návštěvnosti Městského divadla Zlín. Naivní divadlo a Divadlo Drak nelze s činoherními soubory srovnávat, specializují se na dětské publikum.

Graf 72 Porovnání návštěvnosti filharmonií vybraných měst v roce 2019

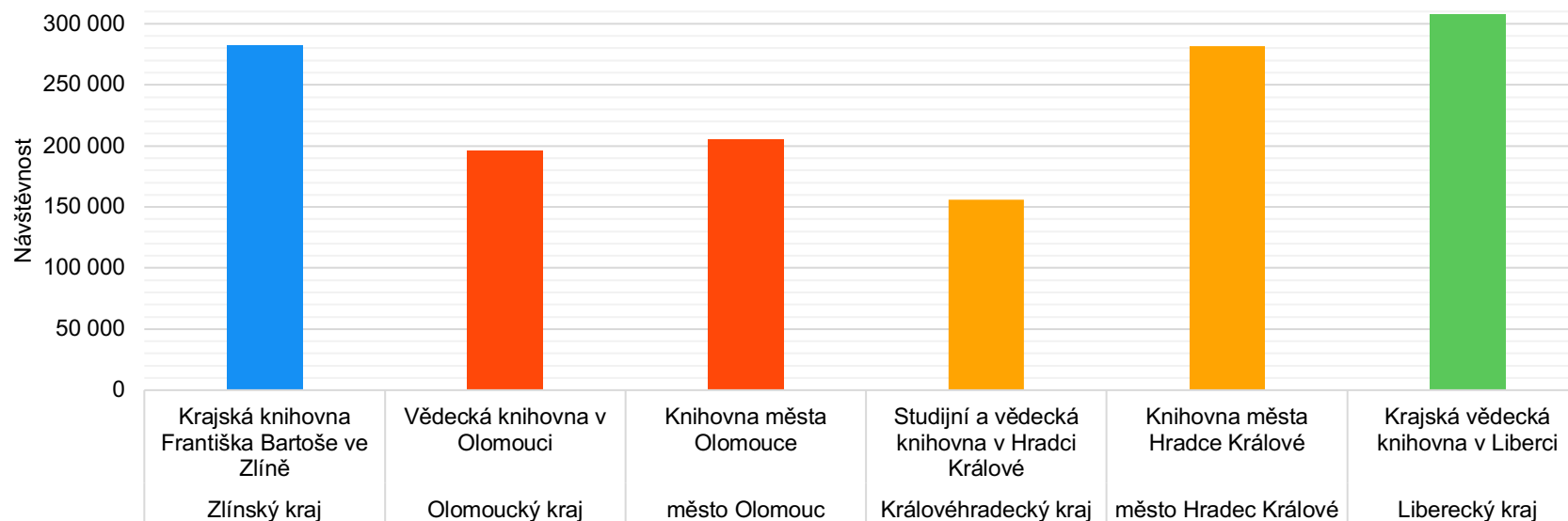

Zdroj dat: Data poskytnuta městskými úřady uvedených měst

Graf porovnává návštěvnost filharmonií měst Zlín, Olomouc a Hradec Králové v roce 2019. Zřizovatelem Moravské filharmonie Olomouc je město Olomouc, Filharmonie Bohuslava Martinů a Filharmonie Hradec Králové jsou spoluzaloženy městem a krajem.

Nejvyšší návštěvnost měla v roce 2019 Filharmonie Hradec Králové s 61,8 tisíci návštěvníků. Moravská filharmonie Olomouc zaznamenala návštěvnost 58 tisíc návštěvníků, Filharmonie Bohuslava Martinů 48 tisíc návštěvníků.

Graf 73 Porovnání návštěvnosti městských a krajských knihoven ve vybraných městech v roce 2019

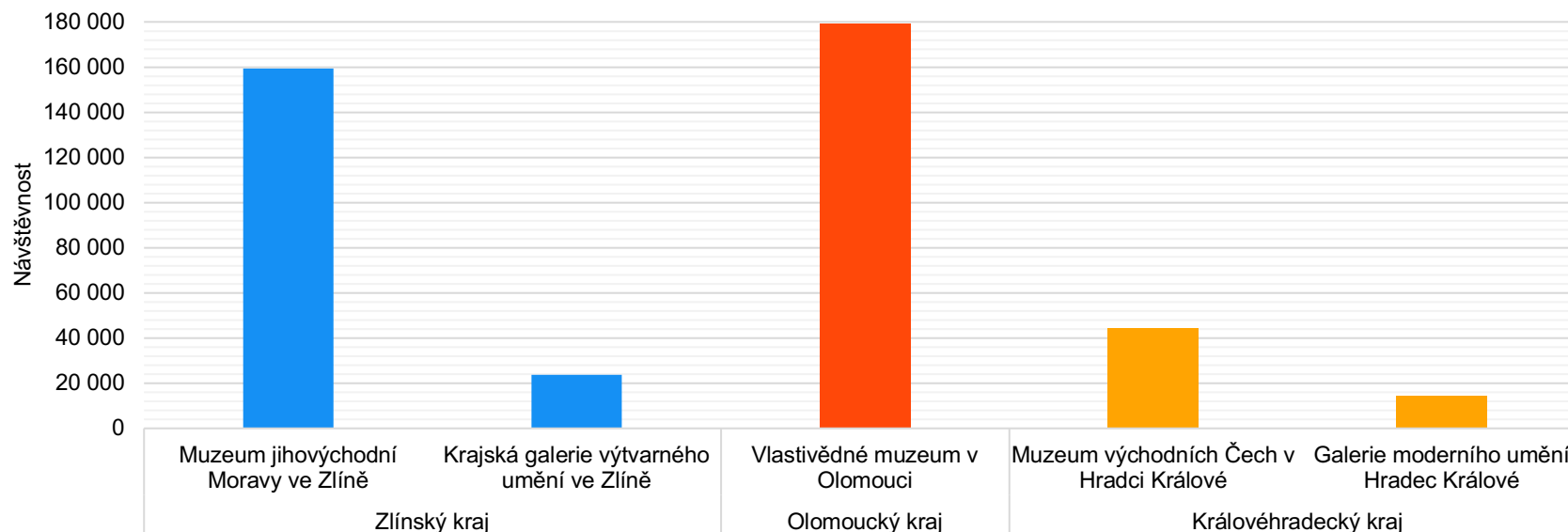

Zdroj dat: data poskytnuta městskými úřady uvedených měst a krajskými úřady uvedených krajů; výroční zprávy Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a Krajské vědecké knihovny za rok 2019

Graf porovnává návštěvnost městských a krajských knihoven působících ve městech Zlín, Olomouc, Hradec Králové a Liberec v roce 2019. Do návštěvnosti jsou započítány pouze fyzické návštěvy knihovny.

Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně a Krajská vědecká knihovna v Liberci vykonávají funkci městské knihovny zároveň s funkcí knihovny krajské, obě tyto knihovny také mají nejvyšší roční návštěvnost, 282 tisíc lidí v případě Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně a 307 tisíc návštěvníků v případě Krajské vědecké knihovny v Liberci. Ve městech Hradec Králové a Olomouc působí městská a krajská knihovna odděleně, Knihovna města Hradce Králové má návštěvnost srovnatelnou s Krajskou knihovnou Františka Bartoše ve Zlíně.

Graf 74 Porovnání návštěvnosti krajských muzeí a galerií ve vybraných městech v roce 2019

Zdroj dat: data poskytnuta statutárním městem Zlín, 2022; data poskytnuta krajskými úřady Olomouckého a Královéhradeckého kraje, 2022; výroční zpráva Galerie moderního umění Hradec Králové, 2019

Graf porovnává návštěvnost krajem zřizovaných muzeí a galerií působících ve Zlíně, Olomouci a Hradci Králové. Nejvyšší celkovou návštěvnost má Vlastivědné muzeum v Olomouci, které bylo v roce 2019 zároveň 10. nejnavštěvovanějším muzeem v České republice. V případě Vlastivědného muzea v Olomouci však návštěvnost výstav a expozic v hlavní budově tvoří pouze 110 tisíc, tedy 62 % z celku, dalších téměř 50 tisíc návštěvníků, tedy 27 % jeho návštěvnosti, tvoří návštěvnost zámku Čechy pod Kosířem. Muzeum jihovýchodní Moravy není pozadu, v roce 2019 jej navštívilo 159 tisíc návštěvníků, z toho 125 tisíc zavítalo do hlavní budovy muzea v 14|15 Bařově institutu, návštěvnost hlavní budovy muzea tak tvoří 79 %. Návštěvnost hradu Malenovice v roce 2019 dosáhla 26,8 tisíc návštěvníků a tvořila 17 % z celkové návštěvnosti instituce. V porovnání bez spravovaných objektů je tedy Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně návštěvnicky úspěšnější než Vlastivědné muzeum Olomouc.

V případě Muzea východních Čech je uveden průměr návštěvnosti za roky 2009–2018, jelikož v roce 2019 probíhala rekonstrukce hlavní budovy a návštěvnost tak byla omezena. V roce 2013 při otevření nových expozic dosáhla návštěvnost muzea více než 60 tisíc návštěvníků, lze tedy předpokládat, že se i nadále bude zvyšovat. I s tímto předpokladem je však návštěvnost Muzea východních Čech výrazně nižší než návštěvnost Muzea jihovýchodní Moravy. Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně dosáhla v roce 2019 návštěvnosti 23,8 tisíc osob, Galerie moderního umění Hradec Králové 14 tisíc návštěvníků. V porovnávání návštěvnosti muzeí i galerií hraje výraznou roli velikost muzea, metodika počítání návštěvnosti, která se u jednotlivých institucí může lišit. Data jsou tak spíše orientační.

2.7 Hodnoty a problémy

Hodnoty	Problémy
<ul style="list-style-type: none">● Zlín dosahuje 9% podílu výdajů na kulturu v celkovém rozpočtu, srovnatelně s Olomoucí a Hradcem Králové, které dosahují 10 %.● Přestože má Zlín ze všech porovnávaných měst nejnižší celkové výdaje na kulturu, v přepočtu na obyvatele jsou srovnatelné s Pardubicemi a převyšují České Budějovice a Liberec● V porovnání s Olomoucí, Hradcem Králové a Libercem poskytuje Zlín vyšší celkové částky dotací pro nezřizovanou kulturní scénu.● Zlínský kraj výrazně finančně přispívá na rozvoj kultury ve městě prostřednictvím svých příspěvkových organizací – příspěvky kraje do příspěvkových organizací jsou srovnatelné s celkovými běžnými výdaji na kulturu města Zlín, do města jde řádově 50 % krajského rozpočtu, obdobně jako v Královéhradeckém kraji.● Městské divadlo ve Zlíně má vysoce nadprůměrnou návštěvnost v porovnání s divadelními domy v ostatních porovnávaných městech a lehce nadprůměrnou soběstačnost v porovnání se průměrem ČR.	<ul style="list-style-type: none">● Z pohledu čistě ekonomického relativně nízká soběstačnost kulturních provozů typu kulturní centrum / kulturní agentura, které financuje město Zlín (např. Živý Zlín, p. o., je tento stav zapříčiněn zejména stále probíhající rekonstrukcí interiérů zámku, což způsobuje aktuální nemožnost zcela využít potenciál pronájmu těchto prostorů).

Zdroj: vlastní zpracování

3 Přílohy

3.1 Zpracovatelský tým

Zpracovatelský tým za ONplan lab s.r.o.

MgA. Olga Škočová Bláhová
Mgr. Laura Pavlíková
Eliška Vavrušková, MSc.
Ing. Karolína Koupalová

Ilustrace: Dana Lédl

Zpracovatelský tým statutárního města Zlína a jeho organizací:

Ing. Martina Hladíková, náměstkyně primátora SMZ
Ing. Eva Ryndová, Odbor kultury a památkové péče
Ing. arch. Jindřich Nový, Kancelář architekta města Zlín, p.o.
Ing. Irena Pelková, Městské divadlo Zlín
Bc. Jana Kubáčová, Živý Zlín – Kulturní a kreativní centrum, p.o.

Na zpracování podkladů se dále podíleli kolegové z odborů Magistrátu města Zlína:

Ing. et Ing. Martin Habuda, vedoucí Oddělení koordinace projektů
Ing. Josef Rusek, Oddělení koordinace projektů
Petra Krajčová, DiS., referentka kultury Odboru kultury a památkové péče
Bc. Barbora Kvasničková, Bc., referentka kultury Odboru kultury a památkové péče
Mgr. Martina Neoralová, referentka památkové péče Odboru kultury a památkové péče
Ing. Zdeněk Málek, ekonom Odboru kultury a památkové péče
Mgr. Petr Jordán, vedoucí odboru Kulturní centrum
Ing. arch. Ivo Tuček, vedoucí Oddělení prostorového plánování
Mgr. Ondřej Hobza, informatik GIS Odboru informatiky

Mgr. Radana Dundálková, vedoucí Odboru sociálních věcí
Bc. Soňa Moravcová, referent – komunitní plánování Odboru sociálních věcí
Mgr. Milan Smola, vedoucí Odboru školství a sportu
Ing. Jana Holcová, vedoucí Odboru ekonomického
Bc. Jana Sekaninová, metodik Odboru ekonomického
Ing. Jana Strnadová, rozpočtářka Oddělení rozpočtu a controlling

3.2 Seznam zkratek

FEDO	Mezinárodní festival dechových orchestrů a folklorních souborů
ICT	Informační a komunikační technologie
ITI	Integrované teritoriální investice
KKO	Kulturně-kreativní odvětví
KCZ	Kongresové centrum Zlín
MK ČR	Ministerstvo kultury
MMZ	Magistrát města Zlína
NKP	Národní kulturní památka
OKaPP	Odbor kultury a památkové péče
ORP	Obec s rozšířenou působností
OTaCR	Odbor tiskový a cestovního ruchu
p. o.	Příspěvková organizace
SMZ	Statutární město Zlín
TIC	Technologické Inovační Centrum Zlín
UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
VP	Veřejný prostor

Umění
plánovat.
Společně.